

Strategický plán města Červený Kostelec pro období 2014 - 2020

Profil města

Ve spolupráci s městem Červený Kostelec zpracovala:
Východočeská rozvojová s.r.o.

www.vychodoceskarozvojova.cz

Obsah

1	Úvod	7
2	Základní charakteristika města.....	8
2.1	Území a poloha města	8
2.2	Stručná historie území a historické památky	9
2.3	Administrativně správní charakteristika.....	11
2.3.1	Členství města v organizacích a sdruženích	12
2.4	Sídelní struktura	13
2.5	Hustota zalidnění a specifická hustota zalidnění	15
3	Obyvatelstvo.....	17
3.1	Stav a vývoj počtu obyvatel.....	17
3.2	Struktura obyvatel podle věku a pohlaví.....	21
3.3	Struktura obyvatel podle vzdělání.....	25
3.4	Struktura obyvatel podle národnosti	27
3.5	Struktura obyvatel podle náboženství	29
3.6	Dílčí SWOT - Obyvatelstvo	29
4	Bydlení.....	30
4.1	Struktura domovního a bytového fondu.....	30
4.2	Rekreační objekty	35
4.3	Sociální bydlení.....	36
4.4	SWOT – bydlení	38
5	Hospodářství	39
5.1	Ekonomická situace	39
5.1.1	Vývoj počtu ekonomických subjektů.....	39
5.1.2	Struktura ekonomických subjektů podle počtu zaměstnanců	39
5.1.3	Struktura ekonomických subjektů podle odvětví činnosti	41
5.2	Zemědělství	42
5.2.1	Využití půdního fondu	43
5.2.2	Pozemkové úpravy	45
5.3	Průmysl.....	46
5.3.1	Průmyslové zóny.....	47
5.4	Služby.....	48
5.4.1	Hlavní zaměstnavatelé v oboru služeb.....	49
5.5	Cestovní ruch.....	49

5.5.1	Ubytovací a stravovací zařízení	50
5.5.2	Infrastruktura pro cestovní ruch	51
5.6	Trh práce	53
5.6.1	Pracovní síla a zaměstnanost	53
5.6.2	Míra nezaměstnanosti.....	54
5.6.3	Dojíždka a vyjíždka do zaměstnání.....	57
5.7	SWOT pro oblast hospodářství.....	59
6	Infrastruktura	60
6.1	Technická infrastruktura	60
6.1.1	Napojení na kanalizaci.....	60
6.1.2	Napojení na vodovod	61
6.1.3	Plynofikace	62
6.2	Dopravní infrastruktura.....	63
6.2.1	Silniční doprava	63
6.2.2	Železniční doprava.....	66
6.2.3	Cyklistická doprava.....	67
6.3	Dopravní obslužnost.....	68
6.4	SWOT pro oblast infrastruktury	69
7	Občanská vybavenost.....	70
7.1	Školství a vzdělávání.....	70
7.1.1	Mateřské školy	70
7.1.2	Základní školy	71
7.1.3	Speciální základní školy	73
7.1.4	Základní umělecká škola.....	73
7.1.5	Střední školy	73
7.1.6	Dojíždka a vyjíždka do škol.....	73
7.2	Zdravotnictví.....	75
7.3	Sociální péče	76
7.4	Kultura a volnočasové aktivity.....	77
7.4.1	Kulturní zařízení.....	77
7.5	Sport a tělovýchova.....	79
7.5.1	Sportovní a volnočasová zařízení	79
7.5.2	Sportovní kluby a jednoty.....	81
7.6	Spolková činnost.....	82
7.6.1	Spolky působící ve městě	82

8	Životní prostředí	85
8.1	Jednotlivé složky životního prostředí	85
8.1.1	Kvalita ovzduší	85
8.1.2	Vodní zdroje	85
8.1.3	Kvalita půd	85
8.2	Ochrana přírody a krajiny	87
8.3	Brownfields, ekologické zátěže a zdroje znečištění území	89
8.4	Záplavové území	89
8.5	Odpadové hospodářství	91
9	Správa města	94
9.1	Městský úřad a kompetence města	94
9.1.1	Městem zřizované organizace	94
9.2	Bezpečnost	95
9.2.1	Míra kriminality	96
9.2.2	Aktivity zaměřené na prevenci kriminality	96
9.3	Hospodaření města	98
9.3.1	Majetek města a zdroje jeho krytí	98
9.3.1.1	Aktiva města	99
9.3.1.2	Pasiva města	100
9.4	Rozpočet města	100
9.4.1	Struktura příjmů a výdajů města	102
9.4.1.1	Rozpočtové příjmy	102
9.4.1.2	Rozpočtové výdaje	105
9.4.2	Investice	108
9.4.3	Zadluženost	110
9.4.4	Rozpočtový výhled	113
9.4.5	Celkové hodnocení hospodaření města a jeho udržitelnosti	114
10	Seznam hlavních zdrojů	115
11	Tabulkové přílohy	116
12	Seznamy obrázků, tabulek a grafů	118
12.1	Seznam obrázků	118
12.2	Seznam tabulek	119
12.3	Seznam grafů	121

1 Úvod

Profil města Červený Kostelec popisuje současné socioekonomické a přírodní podmínky, které mají vliv na život ve městě. Byl zpracován v rámci tvorby Strategického plánu města. Představuje podrobnou sociogeografickou charakteristiku města, zpracovanou v rozsahu potřebném k tvorbě navazujících částí strategického plánu města a je členěn na kapitoly a podkapitoly dle dílčích geografických, sociálních a ekonomických témat, popisujících výchozí stav a hlavní vývojové tendence jednotlivých sektorů a oblastí rozvoje.

Prostředí města je, tam kde je to vhodné, srovnáváno prostřednictvím vhodných ukazatelů s vyššími územními celky (okresem Náchod, Královéhradeckým krajem a Českou republikou), v některých případech je porovnáváno i s městy obdobné velikosti a charakteru (užití metod tzv. "benchmarkingu").

Profil města, kromě svého významu jako informační základny pro formulaci rozvojové strategie města, slouží i jako zdroj informací o Červeném Kostelci pro jeho obyvatele a další potenciální zájemce (např. podnikatele) a bude k dispozici členům vedení města a pracovníkům městského úřadu jako podpůrný materiál pro strategické řízení rozvoje města i operativní rozhodování

V rámci přípravy strategického plánu byl v červnu 2014 proveden průzkum názorů obyvatel a klíčových aktérů života města (podnikatelé, neziskové a příspěvkové organizace), v jehož rámci byl hodnocen současný stav města a podmínek života a podnikání v něm, ale také zjišťovány preference pro jeho další rozvoj. Při vypracování dokumentu bylo snahou získat od veřejnosti i uvedených skupin co největší množství informací a názorů a využít je pro formulaci návrhů budoucího rozvoje města.

Z veřejně dostupných zdrojů byla při přípravě profilu města využita zejména data Českého statistického úřadu, Agentury ochrany přírody a krajiny, Úřadu práce a dalších institucí. Analyzovány byly také dokumenty vytvářené městem jako např. územní plán, rozpočet města apod.

Zpracovatel

Strategický plán města byl připravován ve spolupráci města Červený Kostelec a externího dodavatele – společnosti Východočeská rozvojová s. r. o., jež je společností zabývající se poradenstvím v oblasti regionálního rozvoje a dotačním poradenstvím. Byly využity zkušenosti jejich expertů v regionálním rozvoji a strategickém plánování i znalost místního prostředí.

2 Základní charakteristika města

2.1 Území a poloha města

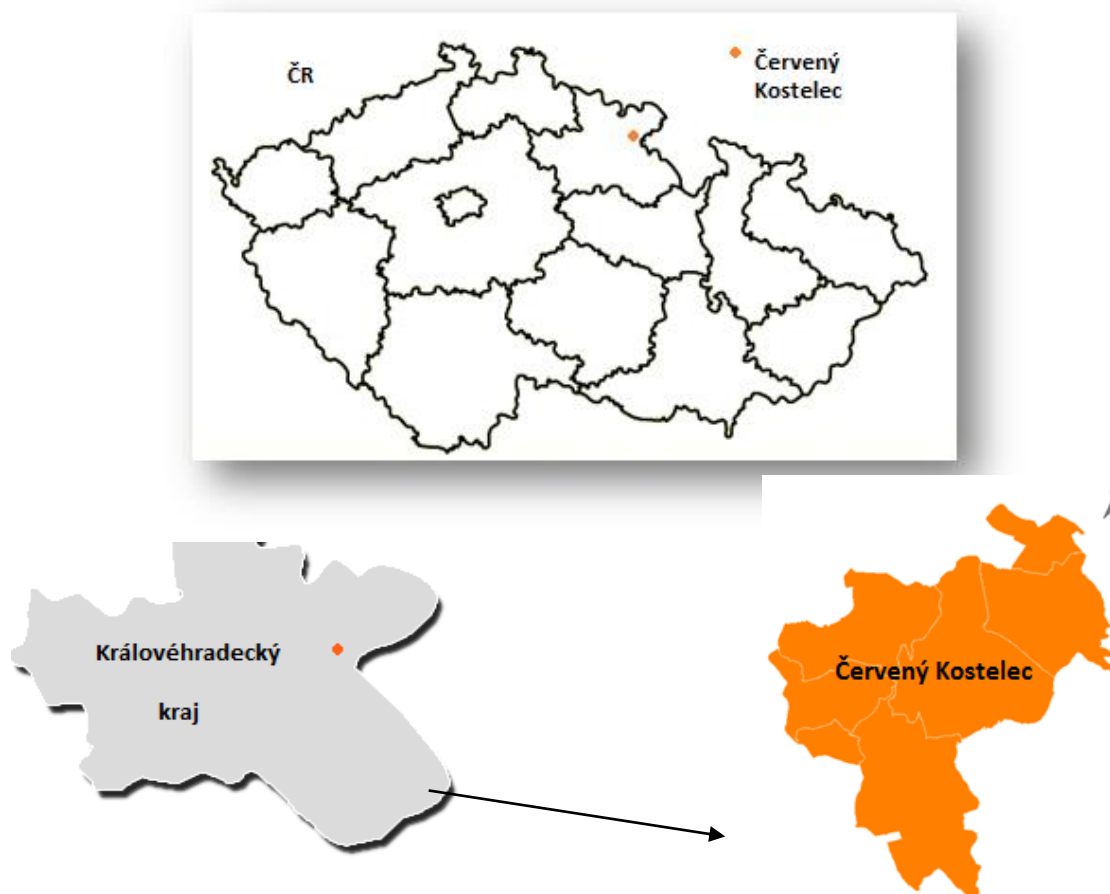

Město Červený Kostelec leží na severovýchodě Královéhradeckého kraje přibližně 56 km od krajského města Hradec Králové a spadá pod obec s rozšířenou působností (ORP) Náchod.

Z územního hlediska leží v oblasti Severovýchod (CZ05), v Královéhradeckém kraji (CZ052), v okrese Náchod (CZ0523). Poloha města je znázorněna na Obr. 1. Jeho zeměpisné souřadnice jsou 16° 5' 34'' E, 50° 28' 35'' N.

Červený Kostelec leží ve východním podhůří Krkonoš a nachází se ve středu turisticky atraktivní oblasti Kladské pomezí, která se rozkládá od Jaroměře, přes Nové Město nad Metují, Náchod, Hronov, Polici nad Metují až po Broumovský výběžek.

Obr. 1: Poloha Červeného Kostelce v ČR a v Královéhradeckém kraji

Zdroj: Janitor

V širším okolí města se nachází turisticky atraktivní místa, jako jsou Krkonoše, Orlické hory, Stolové hory, Jestřebí hory, Adršpašsko-teplické skály a města, jako Náchod, Nové Město nad Metují, Opočno, Jaroměř, Ratibořice a další.

Město leží v průměrné nadmořské výšce 414 m. n. m. a na jeho území a zejména v blízkém okolí najdeme řadu turisticky zajímavých míst v podobě historických měst, kulturních a přírodních památek. Město je obklopeno lesy a krásnou přírodou, v blízkosti najdeme také hojně navštěvované rybníky Špínka a Brodský, které však již patří do katastrálního území obce Zábrodí. V blízkosti města je také známá rozhledna Žaltman s výhledem na Krkonoše, Vraní hory, Soví a Javoří hory, Stolové hory. V nadmořské výšce 602 m. n. m. se nachází vrch Turov, na kterém je postavena zděná Jiráskova chata a z místa je výhled na Ostaš, Bor a Hejšovinu, Sněžku a Černou horu. (zdroj: www.cervenykostelec.cz).

Oblast Červeného Kostelce spadá do mírně teplého klimatického regionu a z velké části se v území nachází rovinatý terén. Katastrálním územím protéká z významnějších vodních toků řeka Úpa a dále Olešnice, pramenící v Horním Kostelci.

Červený Kostelec protíná silnice I. třídy (I/14) spojující Liberec, Trutnov, Náchod a Českou Třebovou, dále silnice II. třídy (II/567) spojující města Rtně v Podkrkonoší a Hronov. V území je několik silnic III. třídy a vede zde jediná železniční trať.

Centrum Červeného Kostelce tvoří náměstí T. G. Masaryka a vévodí mu dominanta města - barokní kostel sv. Jakuba Většího se zvonící. Tento kostel se nachází na znaku i na pečeti Červeného Kostelce. Město má průmyslový charakter, který se začal formovat již od 40. let 19. století, kdy se v Červeném Kostelci, zásluhou Leopolda Abelese začal rychle rozvíjet textilní průmysl. Město je známé také díky každoročnímu mezinárodnímu folklornímu festivalu.

2.2 Stručná historie území a historické památky

První písemná zmínka o Červeném Kostelci se datuje k roku 1362, avšak je možné, že město existovalo již dříve. To bylo v minulosti poznamenáno velkým požárem v roce 1591, který zničil tenkrát ještě dřevěný kostel s částí města, a poté město nepříznivě zasáhla třicetiletá válka.

V 18. stol. došlo k nárůstu textilní výroby, která byla základním stavebním kamenem pro nástup tovární výroby v roce 1841. V 19. století dochází k rozvoji průmyslu v oblasti tkaní bavlny, barvení a upravování látek, vznikaly zde cihelny, slévárny, strojírní a tiskárny. Tento rozvoj stál za zrodem textilní tradice v Kostelci. V roce 1867 se z městyse stalo město a v roce 1876 mohlo začít používat přívlastek Červený, do té doby bylo označováno jen jako Kostelec. V roce 1882 zde byla zřízena první samostatná obecná dívčí škola a o 5 let později měšťanská škola. V roce 1864 vznikl ochotnický divadelní ochotnický spolek, o 10 let později byl založen Sbor dobrovolných hasičů, a o dalších 10 let déle vznikla tělovýchovná jednota Sokol.

Změny, ke kterým v území došlo v průběhu posledních šedesáti let, jsou znázorněny na následujícím obrázku (černá linie kopíruje hranici města). Jedná se o znázornění historické mapy z let 1936 – 1952, tzv. Františkovo vojenské mapování a ortofotomapy zachycující současný stav. Při srovnání těchto map lze zjistit, že na severovýchodě území došlo k odlesnění půdy zejména v k. ú. Bohdašín, ale i v k. ú. Horní Kostelec. Některé změny v zalesnění jsou viditelné i v jižní části území (k. ú. Olešnice). Došlo také k zániku několika historických cest na západě území vlivem intenzifikaci zemědělství, ke kterému došlo zejména v 80. a 90. letech 20. stol. Logicky v průběhu doby docházelo také k rozšíření zástavby hlavně v centrální části Červeného Kostelce. Celkově nelze změny považovat za razantní, což má pro území zcela určitě pozitivní dopad.

Obr. 2: Historická mapa Červeného Kostelce z roku 1836 – 1852 v porovnání se současnou ortofotomapou

Zdroj: Janitor, ČÚZK

Po 1. světové válce se město osamostatnilo a značně se oživilo podnikání - zejména textilní výrobu. Město začalo s výstavbou veřejných budov a v roce 1925 vystavělo budovu divadla ze sbírek a z výtěžků her ochotníků. Rychlý rozvoj města pokračoval až do 2. světové války. Po ní převládla strojírenská výroba nad textilní, docházelo ke znárodnění podniků a textilní výroba se dostala až na samý okraj státního zájmu. V šedesátých letech došlo k významné bytové výstavbě, kdy vzniklo sídliště Koubovka a Kaštánek. V roce 1950 se staly součástí Červeného Kostelce i Lhota, Horní Kostelec, Stolín a Mstětín, později k nim přibyl Bohdašín i Olešnice a v osmdesátých letech došlo k nárůstu počtu obyvatel až na 9 tisíc (zdroj: www.cervenykostelec.cz).

Ve městě se nachází některé pamětihodnosti, jako je kostel sv. Jakuba Většího, který má město i ve svém znaku a stal se dominantou města. Naproti kostelu se nachází domek Boženy Němcové, kde slavná spisovatelka strávila v letech 1837 – 1838 několikaměsíční pobyt. Mezi významné objekty města dále patří původní kamenný dům staré radnice, bývalá spořitelna z roku 1929 a Divadlo J. K. Tyla, které v letech 1924 – 1925 projektoval a postavil Robert Dvořáček. Červenokostelecký stavitel Dvořáček postavil, kromě Divadla J. K. Tyla, také sokolovnu, která byla zcela zrekonstruována v roce 2000. Kubisticky významnou stavbou je budova dnešní základní školy, v minulosti vila místního továrníka. Jsou zde také různé pomníky (pomník padlých – Legionář a pomník obětem fašismu v Bohdašíně, Končinách ad.), sochy (sv. Václava a sv. Ludmily), sloupy (Mariánský sloup před kostelem sv. Jakuba Většího) a hřbitov, který díky svému umístění na vrcholku návrší Chrby místní obyvatelé označují jako jeden z nekrásnějších v republice (zdroj: *Červený Kostelec Průvodce městem a okolím*, 2013).

V následující tabulce je uveden přehled památek evidovaných v Národním památkovém ústavu. Nejvíce jich leží na území části města Červený Kostelec (7), žádná z evidovaných památek ale není národní kulturní památkou. Mezi památky, které nejsou evidovány v NPÚ, patří pomník padlých – Legionář, umístěný před budovou ZŠ.

Tab. 1: Seznam památek na území města Červený Kostelec dle Národního památkového ústavu

Katastrální území	Číslo rejstříku	Zapsaná památka	Č.p.	Umístění	Památkou od:
Bohdašín n. Oleš.	40540/6-5207	Pomník obětem fašismu		u silnice	3. 5. 1958
Červený Kostelec	30853/6-1565	Kostel sv. Jakuba Většího		náměstí	3. 5. 1958
Červený Kostelec	47164/6-5208	Pomník obětem I. a II. světové války		naproti ZŠ	3. 5. 1958
Červený Kostelec	104302	Textilní továrna – tovární mrakodrap			8. 4. 2011
Červený Kostelec	103089	Spořitelna	26	ul. Komenského	29. 7. 2008
Červený Kostelec	49754/6-6089	Městský dům, částečná zřícenina	34	Boženy Němcové	25. 2. 1999
Červený Kostelec	22181/6-1562	Městský dům Boženy Němcové	127	Boženy Němcové	3. 5. 1958
Červený Kostelec	24467/6-4562	Vila (nyní ZUŠ)	511	Nerudova	3. 5. 1958

Zdroj: <http://monumnet.npu.cz>

2.3 Administrativně správní charakteristika

Město Červený Kostelec je dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, základním územním samosprávným společenstvím občanů, které tvoří územní celek vymezený hranicí území obce. Je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek a vystupuje v právních vztazích pod svým jménem.

V rámci nejnovější reformy veřejné správy, jejímž cílem bylo přiblížit výkon státní správy občanům, byly od 1. 1. 2003 zrušeny okresní úřady a jejich úkoly přešly dílem na obce s rozšířenou působností (ORP), dílem na krajské úřady a z části na jiné správní úřady. K tomuto dni byly nově vytvořeny vedle ORP také tzv. obce s pověřeným obecním úřadem (POU). Červený Kostelec se stal obcí s pověřeným obecním úřadem a kromě samotného města vykonává delegované činnosti pro další 4 okolní obce (Červená Hora, Horní Radechová, Slatina nad Úpou a Zábrodí).

Město a jeho úřad má z hlediska organizační struktury kromě zastupitelstva, rady a starosty města (jako volených orgánů) a tajemníka (jako vrcholného představitele úřadu) také odbory finanční, výstavby a životního prostředí, rozvoje města, sociální, majetkový, odbor místního hospodářství, správní odbor, odbor informatiky a matriku, která zajišťuje např. matriční evidenci, posudky, žádosti a další.

Na další úřady - úřad práce, stavební úřad, katastrální úřad ad., musí obyvatelé města dojíždět do Náchoda, které je pro Červený Kostelec obcí s rozšířenou působností.

Na konci roku 2013 žilo v Červeném Kostelci 8 510 obyvatel. Počet obyvatel města tvoří 13,86 % obyvatel správního obvodu ORP Náchod (zdroj: <http://gis.kr-kralovehradecky.cz/>). Výhodou Červeného Kostelce je blízkost a dobrá dostupnost města Náchoda jako obce s rozšířenou působností, kde se nachází i služby vyššího řádu - Oblastní nemocnice Náchod a další zdravotnická zařízení, finanční úřad, katastrální a pozemkový úřad ad. Objektivním nedostatkem, pocítovaným zejména samotnými obyvateli města, je omezený rozsah obchodních služeb (zejména maloobchod potravin), za nimiž musí obyvatelé relativně často vyjíždět mimo město.

Spádová města, uvedená v následující tabulce, byla stanovena podle míst vyjíždky obyvatel z Červeného Kostelce za veřejnými službami (školskými, zdravotními) a vyjíždky do zaměstnání.

Tab. 2: Vzdálenost z Červeného Kostelce do vybraných měst

Obec	Vzdálenost od ČK (km)	Obec	Vzdálenost od ČK (km)
Praha	158	Police nad Metují	19
Hradec Králové	56	Česká Skalice	12
Nové Město nad Metují	20	Náchod	12
Dvůr Králové nad Labem	34	Úpice	11
Broumov	32	Hronov	10
Trutnov	25	Rtyně v Podkrkonoší	4,9

Zdroj: mapy.cz

2.3.1 Členství města v organizacích a sdruženích

Kromě činností zajišťovaných pro obce v rámci svého správního obvodu POU na základě přenesené působnosti, je město zapojeno i v dalších formách meziobecní spolupráce, která mu přináší nové možnosti rozvoje území, realizaci projektů spolupráce a v neposlední řadě i sdílení zkušeností a dobrých praxí chodu a rozvoje města.

Červený Kostelec je začleněn do **Mikroregionu Úpa**, kam kromě něho patří také okolní města a obce - Brzice, Červená Hora, Česká Skalice, Dolní Radechová, Horní Radechová, Hoříčky, Chvalkovice, Lhota pod Hoříčkami, Litoboř, Mezilečí, Rychnov, Říkov, Slatina nad Úpou, Velká Jesenice, Velký Třebešov, Vestec, Zábrodí a Žernov. Tento svazek slouží ke koordinování celkového rozvoje území mikroregionu na základě společné strategie a přímého provádění společných investičních akcí (zdroj: ÚAP pro ORP Náchod, 2012). Předmětem činnosti svazku je ochrana společných zájmů a veškerých aktivit, které vedou ke kulturnímu, ekonomickému a sociálnímu rozvoji mikroregionu, konkrétně se jedná zejména o účast v národních a mezinárodních programech, přeshraniční spolupráci, přípravu a realizaci integrovaných projektů a rozvojových strategií a aktivity vedoucí k postupnému vyrovnávání rozvojového potenciálu všech členů svazku (zdroj: Stanovy svazku obcí Úpa).

Od roku 1996 je město začleněno do **Euroregionu Glacensis**, jehož hlavním cílem je koordinování hospodářského, sociálního a kulturního rozvoje dotčeného území a jejich návaznost k programům, které připravují příslušné orgány příhraničního regionu v Polské a České republice. Do Euroregionu spadají území okresů: Náchod, Rychnov nad Kněžnou, Hradec Králové, Trutnov, Jičín, Chrudim, Svitavy, Ústí nad Orlicí, Pardubice, Jeseník a Šumperk na české straně a sdružení měst a obcí okresů Kłodzko, Ząbkowice, Wałbrzych, Strzeliń a Dzierżoniów (zdroj: <http://www.euro-glacensis.cz/>).

Červený Kostelec patří do **Místní akční skupiny (MAS) Mezi Úpou a Metují**, která vznikla v roce 2005 a v současnosti ji tvoří 33 členů. MAS leží na území 28 obcí tvořící venkovský mikroregion, který je obklopen dvěma významnějšími městy (Náchod a Nové Město nad Metují). Skupina propaguje myšlenku LEADER a snaží se motivovat subjekty ke spolupráci a partnerství na daných projektech (zdroj: www.meziupouametuji.cz).

Město je také členem **Svazu cestovního ruchu Kladské pomezí**, který zajišťuje rozvoj cestovního ruchu v turistickém regionu Kladské pomezí. Region Kladské pomezí leží podél hranice s Polskem v severovýchodních Čechách. K rozvoji cestovního ruchu v Kladském pomezí, tedy pro území města Červený Kostelec, byla vytvořena destinační společnost Branka (zdroj: <http://www.kladskepomezí.cz>).

V zahraničí má Červený Kostelec čtyři partnerské obce/města. V roce 1991 došlo ke vzniku prvního partnerství s městem Warrington ve Velké Británii. Vzájemná spolupráce zahrnuje ekonomiku, sociální péči, vzdělávání, fungování samosprávy, kulturu a sport. O rok později navázal Červený Kostelec partnerské vztahy s švýcarskou obcí Küsnacht a probíhají zde např. každoroční výměnné pobyty mezi žáky apod. Třetím partnerským městem je od roku 1993 Żabkowice Śląskie (Polsko). Od roku 2014 vzniklo partnerství s městem Uchte, které se nachází v Německu (Dolní Sasko) a od Červeného Kostelce je vzdálené zhruba 700 km (zdroj: www.cervenykostelec.cz).

2.4 Sídlní struktura

Současné správní hranice Červeného Kostelce jsou výsledkem postupného slučování vlastního města s dalšími, dříve samostatnými obcemi. Lhota i Horní Kostelec se spolu se Stolínem a Mstětínem staly součástí Červeného Kostelce v roce 1950, později k nim přibyl ještě Bohdašín a Olešnice. Správní území Červeného Kostelce je tak v současnosti **tvořeno 7 částmi**: Bohdašín, Červený Kostelec, Horní Kostelec, Lhota za Červeným Kostelcem, Mstětín, Olešnice a Stolín. Ty jsou zobrazeny na obr. 2. Dvě z těchto městských částí (Lhota za Červeným Kostelcem a Stolín) se dělí na další sídelní jednotky a Červený Kostelec je tak členěn na devět základních sídelních jednotek. Přehled městských částí a základních sídelních jednotek je uveden v tabulce 3 (zdroj: www.uir.cz).

Tab. 3: Přehled částí města a základních sídelních jednotek v Červeném Kostelci v roce 2011

Město	Část města	Základní sídelní jednotka
Červený Kostelec	Bohdašín nad Olešnicí	Bohdašín
Červený Kostelec	Červený Kostelec	Červený Kostelec
Červený Kostelec	Horní Kostelec	Horní Kostelec
Červený Kostelec	Lhota za Červeným Kostelcem	Lhota za Červeným Kostelcem
Červený Kostelec	Lhota za Červeným Kostelcem	U Devíti křížů
Červený Kostelec	Mstětín	Mstětín
Červený Kostelec	Olešnice	Olešnice
Červený Kostelec	Stolín	Stolín
Červený Kostelec	Stolín	Stolín u továren
Celkem	7	9

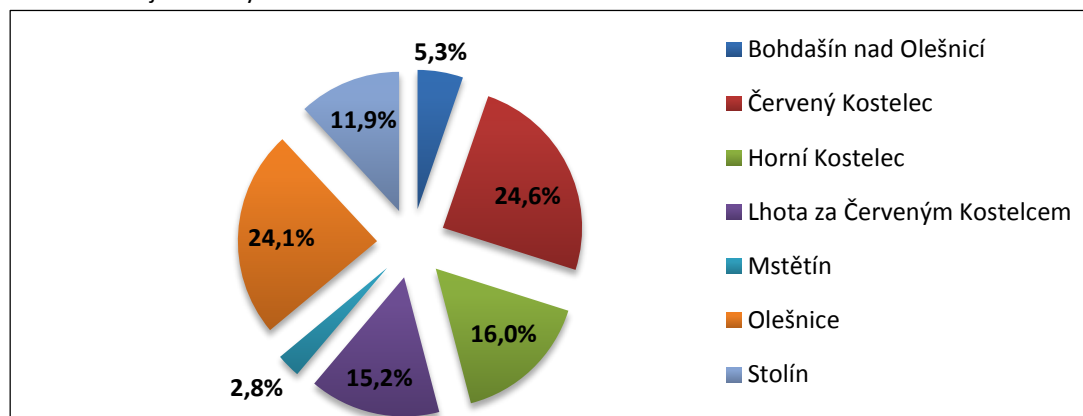
Městská část Bohdašín leží nejseverněji, na území Jestřebích hor, kde nadmořská výška sahá až k 600 m. n. m. Horní Kostelec se vine kolem silnice do Hronova a Stárkova, dominantou tohoto území je Končinský kopec (530 m. n. m.). Ve Lhotě, se kromě jiného nachází vlakové nádraží, protéká zde vodní tok Olešnice a vedou tudy dvě cyklotrasy. Olešnice se nachází poblíž rybníku Špinka, pro toto území je typická topologická alej, kterou prochází komunikace vedoucí do Bakova, Studnice a Ratibořic.

Z hlediska územně-technického členění je město Červený Kostelec rozděleno na šest katastrálních území (Bohdašín nad Olešnicí, Červený Kostelec, Horní Kostelec, Lhota za Červeným Kostelcem, Olešnice u Červeného Kostelce a Stolín), jejichž hranice se víceméně překrývají s hranicemi jednotlivých částí obcí (viz výše).

Obr. 3: Zobrazení jednotlivých částí města Červený Kostelec

Zdroj: Janitor

Rozloha katastrální plochy Červeného Kostelce je 2 407,41 ha (podíl rozlohy jednotlivých sídelních jednotek v procentních bodech viz Graf 1), z toho 63,1 % tvoří zemědělská půda a 4,6 % zastavěné plochy. V územní struktuře má největší rozlohu Červený Kostelec s 609,26 ha, poté Olešnice (597,47 ha), Horní Kostelec (397,15 ha), Lhota za Červeným Kostelcem (377,55 ha), Bohdašín nad Olešnicí (130,97 ha) a nejmenší částí města je Mstětín s rozlohou 69 ha a počtem 49 obyvatel v roce 2011.

Graf 1: Podíl jednotlivých částí města na celkové rozloze Červeného Kostelce v roce 2011

Zdroj: <http://www.uir.cz/obec/573965/Cerveny-Kostelec>

2.5 Hustota zalidnění a specifická hustota zalidnění

Ve správním území Červeného Kostelce žilo na konci roku 2013 celkem 8 510 obyvatel. Hustota zalidnění tak činila 354 obyvatel na km² a je ve srovnání s ČR (133 obyv./km²), Královéhradeckým krajem (116 obyv./km²) i okresem Náchod (131 obyv./km²) výrazně nadprůměrná, což je pochopitelné s ohledem na převážně městský charakter sledovaného území.

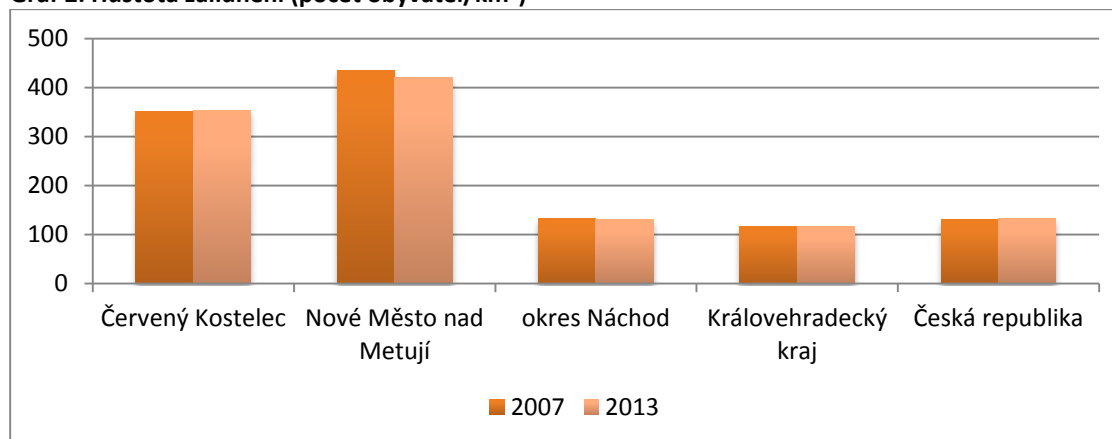
Pokud srovnáváme hustotu zalidnění s jinými městy z regionu (např. Nové Město nad Metují – nachází se poblíž Červeného Kostelce a má řádově stejný počet obyvatel), je uvedená hodnota spíše nižší. Na druhou stranu je plně srovnatelná například s městem Náchod, kde žije 356 obyvatel na km². Hustota zalidnění Červeného Kostelce je znázorněna v grafu 2. Pro srovnání je zde uvedeno i Nové Město nad Metují a vyšší územní celky. V roce 2007 byla hustota zalidnění v Červeném Kostelci o 3 obyvatele na km² nižší než v roce 2013, což bylo způsobeno pozvolným nárůstem počtu obyvatel města v tomto období. Ze srovnání Červeného Kostelce s ostatními městy a obcemi v ČR z hlediska počtu obyvatel vychází dle Sčítání lidu, domů a bytů (SLDB 2011), že podle počtu obyvatel zaujímal 157. pozici. V Královéhradeckém kraji je pak třináctým největším městem a v okrese Náchod čtvrtým (po Náchodu, Jaroměři a Novém Městě nad Metují).

Specifická hustota zalidnění (počet obyvatel na zastavěné území) byla v roce 2011 v Červeném Kostelci 7 621 obyvatel na km². Pro zajímavost je uvedena hodnota specifické hustoty zalidnění v dalších územních celcích, která je rozdílná vzhledem k počtu obyvatel a velikosti zastavěného území.

Tab. 4: Specifická hustota zalidnění v roce 2011

Ukazatel	Hodnota		
	Č. Kostelec	KH kraj	Česká republika
Zastavěné plochy v km ²	1,1	92,6	13 180
Počet obyvatel	8 383	547 916	10 436 560
Specifická hustota	7 621	5 917	791

Graf 2: Hustota zalidnění (počet obyvatel/km²)

Zdroj: www.czso.cz; www.risy.cz

Tab. 5: Dílčí SWOT analýza – základní charakteristika města

Silné stránky		Slabé stránky	
– Status obce s POU – mikroregionální centrum, dostupnost vybraných úřadů a služeb		– Historické památky a další atraktivity spíše lokálního významu bez výrazného potenciálu pro cestovní ruch	
– Dobrá dostupnost do ORP Náchod – dostupnost úřadů a služeb vyššího řádu			
– Dlouhodobá zkušenost se zapojením do meziobecní spolupráce			
– Stabilní územní vymezení města a jeho částí			
– Poloha v turisticky atraktivním regionu Kladského pomezí			
Příležitosti		Hrozby	
– Větší realizace cílů města v rámci subjektů a aktivit meziobecní spolupráce		– Omezené možnosti využití evropských dotací na kulturní dědictví v období do r- 2020 (na území města není NKP)	
– Dlouhodobý trend podpory (vč. finanční) spolupráce obcí a komunitně vedeného místního rozvoje			
– Udržení, rozvoj a další využití mezinárodních vazeb a partnerství			

3 Obyvatelstvo

3.1 Stav a vývoj počtu obyvatel

Počet obyvatel byl analyzován na celém území města Červený Kostelec i v jeho jednotlivých částech. Ke dni 1. ledna 2013 žilo v Červeném Kostelci 8 510 obyvatel. V roce 2014 se pak tento počet snížil o 39 lidí na 8 471 obyvatel. **Po období růstu počtu obyvatel, který vyvrcholil v letech 2010-2012, zaznamenává město v poslední době mírnou degeneraci početního stavu obyvatel.**

Klesající trend v počtu obyvatel města v letech 2011-2014 je způsoben jak zhoršenými statistikami přirozené měny obyvatel, tak zápornou migrací. Zatímco v předchozích letech převažovala spíše kladná salda (zejména u přirozeného, ale i celkového přírůstku obyvatel), v roce 2012 a zejména pak v roce 2013 se objevuje kumulativní záporné saldo obou měr, které v roce 2013 znamená ztrátu 39 obyvatel. Přestože negativní vývoj počtu obyvatel zaznamenává město Červený Kostelec teprve poslední cca 2 roky, a ve srovnání s jinými obdobnými městy je dlouhodobý vývoj počtu obyvatel spíše příznivý, je třeba zvratu pozitivního trendu, k němuž došlo v roce 2012, věnovat pozornost.

Dlouhodobý vývoj počtu obyvatel

Počet obyvatel je jeden z mála údajů, který lze sledovat dále do minulosti (viz. Historický lexikon, který vydává ČSÚ). Údaje jsou přepočítány na územní strukturu v roce 2013, aby bylo možné jednotlivé roky mezi sebou porovnat. Údaj o počtu obyvatel z tohoto zdroje se tak může mírně lišit od údajů získávaných aktuálně z obecních statistik. Od roku 1869, odkdy je prováděno pravidelné sčítání, vzrostl počet obyvatel do roku 2011 v rámci současných správních hranic města z 6130 na 8532, což je nárůst zhruba o 40 %. Ve srovnání s jinými městy z regionu se jedná spíše o nízký nárůst (např. za stejné období vzrostl počet obyvatel Nového Města nad Metují 2,5krát, Náchoda dokonce 3krát). Retrospektivně přepočteno žilo na území Červeného Kostelce nejvíce obyvatel v roce 1980 a předtím v roce 1910. Růst počtu obyvatel probíhal nejrychleji právě na konci 19. století a na počátku 20. století v souvislosti s rychlou industrializací a rozvojem průmyslu celé oblasti. Od té doby je počet obyvatel poměrně stabilní. Naopak k nejvýraznějšímu úbytku došlo v důsledku první a druhé světové války a pak ještě v 80. letech 20. století.

V roce 2011 došlo k zásadní metodické změně ve sčítání obyvatelstva. Sčítání v roce 2011 proběhlo v souladu s evropskou metodikou a výsledky sčítání jsou vykazovány za obvykle bydlící obyvatelstvo a nikoliv za trvale bydlící obyvatelstvo, jako tomu bylo v minulosti. Místo obvyklého pobytu je dáno jako místo, kde osoba tráví období svého každodenního odpočinku bez ohledu na dočasnou nepřítomnost z různých důvodů, např. rekreace, návštěva, služební cesta, a kde je členem konkrétní domácnosti. Z tohoto důvodu došlo k porovnání trvale bydlících a obvykle bydlících obyvatel v jednotlivých částech obce.

V roce 2011 bylo k trvalému pobytu v Červeném Kostelci nahlášeno 8533 obyvatel. Ze srovnání poměru trvale a obvykle bydlících obyvatel (tabulka 6) je zřejmé, že trvale je k pobytu na území města hlášeno o 261 lidí více než těch, kteří ve městě dle SLDB 2011 skutečně bydlí, využívají jeho služeb, infrastruktury apod. Zatímco ve většině městských částí převyšuje počet trvale bydlících obyvatel nad počtem obvykle (tedy de facto skutečně) bydlících, ve dvou částech (Olešnice a Stolín) převyšuje počet obvykle bydlících nad trvale hlášenými obyvateli, a to v případě Olešnice poměrně výrazně (o 82 obyvatel, což je o 13,2 %).

Tab. 6: Srovnání obvykle bydlícího a trvale bydlícího obyvatelstva v Červeném Kostelci v březnu 2011

Část města	Obvykle bydlící	Trvale bydlící	Převís trvale bydlících
Bohdašín n. Olešnicí	230	239	3,9%
Červený Kostelec	5330	5578	4,7%
Horní Kostelec	620	655	5,6%
Lhota za Č. K.	1240	1292	4,2%
Mstětín	47	49	4,3%
Olešnice	619	537	-13,2%
Stolín	186	183	-1,6%
Celkem město Červený Kostelec	8272	8533	3,2%

Zdroj: <http://vdb.czso.cz/>

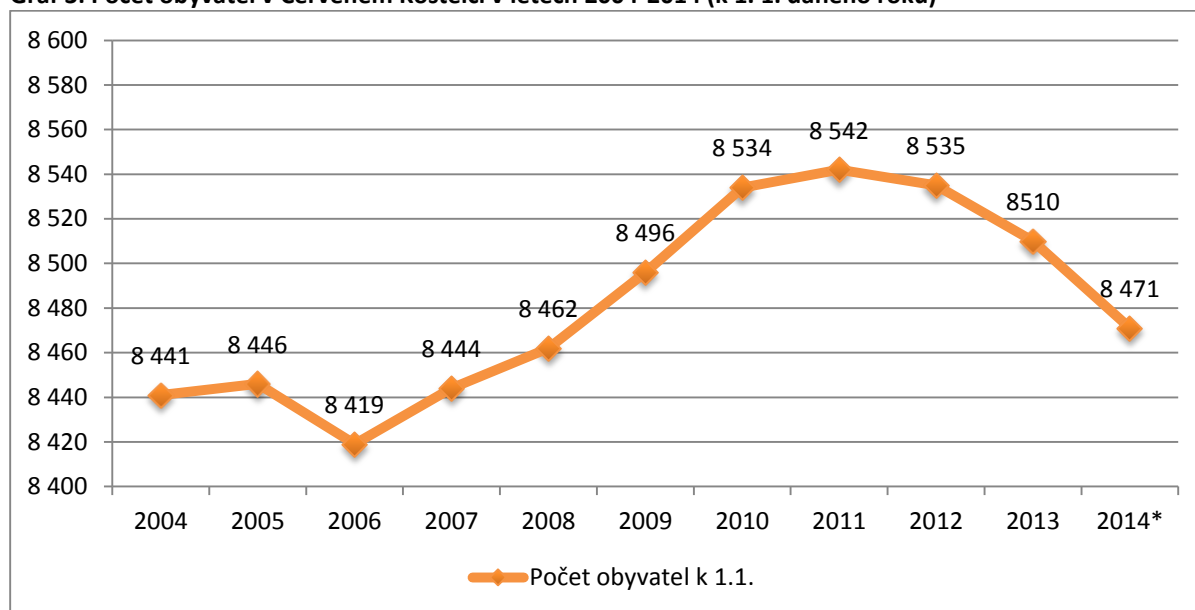
Demografický vývoj obyvatelstva (celkový přírůstek obyvatelstva) je ovlivněn dvěma hlavními faktory – přirozeným přírůstkem (rozdíl počtu živě narozených a počtu zemřelých) a migračním saldem (rozdíl počtu přistěhovaných a vystěhovaných). V Červeném Kostelci se v posledních 12 letech průměrně narodilo 85 dětí za rok a ročně průměrně 83 obyvatel zemřelo. Celkově má tedy Červený Kostelec ve sledovaném období mírně kladný přirozený přírůstek obyvatel, který byl na maximum v roce 2008. Od roku 2009 je ale přirozený přírůstek spíše nulový a v posledním sledovaném roce (2013) došlo dokonce k výraznějšímu přirozenému úbytku (pokles o 23 obyvatel). Vývojový trend migračního salda kopíruje v posledním období trend přirozené změny obyvatel. Zatímco v roce 2009 bylo migrační saldo na maximum (nárůst o 31 obyvatel), od té doby se pohybuje spíše v záporných hodnotách s tím, že největší pokles obyvatel migrací byl v poslední době zaznamenán v roce 2012 (pokles o 26 obyvatel). V letech 2002 - 2013 se ročně průměrně do Červeného Kostelce přistěhovalo 135 obyvatel a každý rok se z něj v průměru 133 obyvatel odstěhovalo. Celkově tedy město ve sledovaném období zaznamenalo přírůstek počtu obyvatel migrací. Tento pozitivní trend se ale v posledních letech změnil a celkový počet obyvatel Červeného Kostelce mírně klesá, a to jak v důsledku negativní přirozeného přírůstku (2013), tak zejména negativní migrační bilance.

Tab. 7: Pohyb obyvatel v Červeném Kostelci v letech 2002 - 2013

Rok	Stav 1.1.	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový	Stav 31.12.
2002	8 435	82	78	158	139	4	19	23	8 458
2003	8 458	77	105	124	113	-28	11	-17	8 441
2004	8 441	71	84	140	122	-13	18	5	8 446
2005	8 446	81	71	135	172	10	-37	-27	8 419
2006	8 419	72	62	134	119	10	15	25	8 444
2007	8 444	89	84	138	125	5	13	18	8 462
2008	8 462	107	73	130	130	34	0	34	8 496
2009	8 496	106	99	153	122	7	31	38	8 534
2010	8 534	93	90	138	133	3	5	8	8 542
2011	8 532*	87	80	118	122	7	-4	3	8 535
2012	8 535	78	77	110	136	1	-26	-25	8 510
2013	8 510	75	98	148	164	-23	-16	-39	8 471
Celkem	x	1018	1001	1626	1597	17	29	46	X

Zdroj: ČSÚ (http://www.czso.cz/cz/obce_d/index.htm)

*Data jsou přepočítána na základě výsledků SLDB a tak nesedí počet obyvatel k 31. 12. s počtem k 1. 1. v roce 2011

Graf 3: Počet obyvatel v Červeném Kostelci v letech 2004-2014 (k 1. 1. daného roku)

Zdroj: ČSÚ (<http://www.czso.cz>), *RIS (<http://www.risy.cz>)

Z analýzy územního rozložení vývoje počtu obyvatel města v letech 2001 – 2011 je patrný stabilní či kladný vývoj počtu obyvatel téměř ve všech částech města. Jedinou výjimkou je Lhota za Červeným Kostelcem, která poměrně výrazně v období mezi cenzy ztratila. V celkovém shrnutí tak v období 2001-2011 došlo k poklesu o 35 obyvatel v celém území města s tím, že tento úbytek byl dominantní ve Lhotě za Červeným Kostelcem (úbytek o 81 obyvatel), zatímco centrální část města (Červený Kostelec) zaznamenala největší nárůst (33 obyvatel). To je ve srovnání s jinými městy spíše méně obvyklý jev, kdy ve většině případů centra měst zaznamenávají spíše odliv svých obyvatel vlivem suburbanizačních migračních proudů (trend vystěhování obyvatel z centra města na jeho okraje či do okolních sídel).

Tab. 8: Vývoj počtu obyvatel v jednotlivých částech Červeného Kostelce mezi roky 2001 a 2011

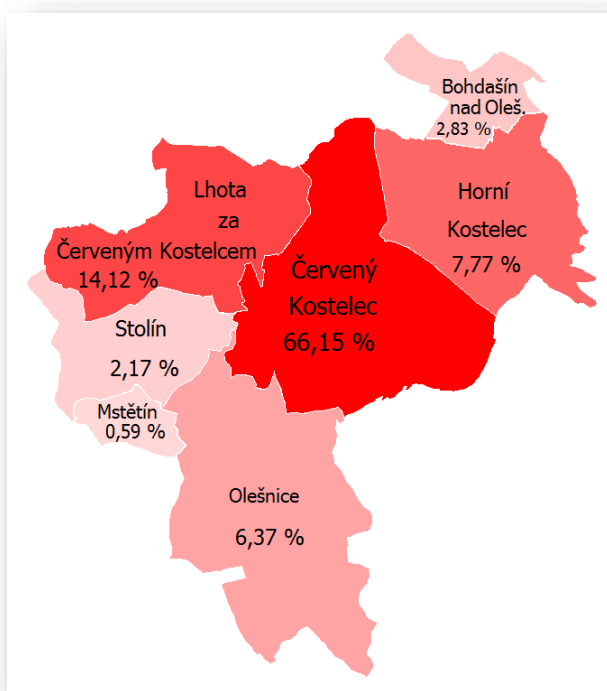
Část města	SLDB 2001	Podíl na celku %	SLDB 2011	Podíl na celku %	Index vývoje počtu obyvatel 2011/2001	Index vývoje podílu obyvatel na celku 2011/2001
Bohdašín nad Olešnicí	231	2,73	239	2,83	1,03	1,04
Červený Kostelec	5 545	65,49	5 578	66,15	1,01	1,01
Horní Kostelec	655	7,74	655	7,77	1,00	1,00
Lhota za Č. Kostelcem	1 272	15,02	1 191	14,12	0,94	0,94
Mstětín	43	0,51	49	0,58	1,14	1,14
Olešnice	539	6,37	537	6,37	1,00	1,00
Stolín	182	2,15	183	2,17	1,01	1,01
Celkem	8 467	100,00	8 432	100,00	1,00	1,00

Zdroj: www.risy.cz

Na následujícím obrázku (obr. 4) jsou barevně vyznačeny jednotlivé části města. Čím tmavší barva, tím je vyšší podíl počtu obyvatel na celku. Je zřejmé, že osídlení se koncentruje do centrální části města, především kolem silnice I. třídy (I/14) a dále ve Lhotě za Červeným Kostelcem. Populačně významnou částí města je také Horní Kostelec, kterým prochází silnice II. třídy (II/567). Nejvíce obyvatel žilo v roce 2011 v centrální části Červený Kostelec (5 578) a nejméně v části města Mstětín (49 obyvatel).

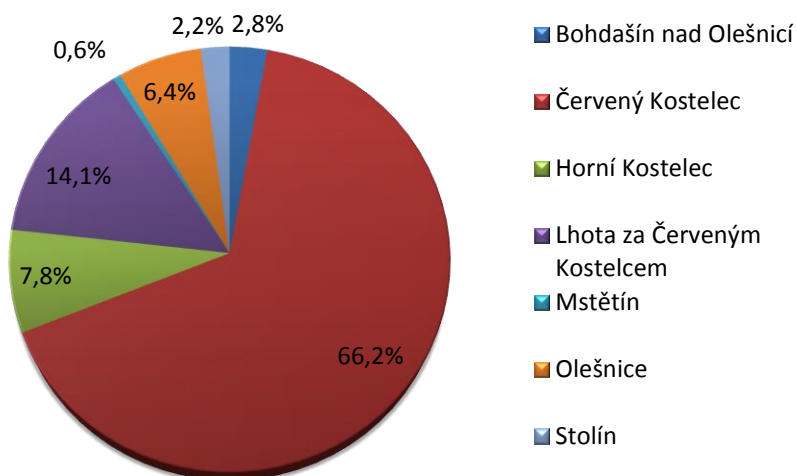
Obr. 4: Podíl jednotlivých částí na celkovém počtu obyvatel v Červeném Kostelci v roce 2011

Zdroj: www.risy.cz, Janitor

Podíl trvale bydlících obyvatel v jednotlivých částech města je také znázorněn v následujícím grafu.

Graf 4: Podíl jednotlivých částí města na celkovém počtu obyvatel Červeného Kostelce v roce 2011

Zdroj: www.czso.cz

3.2 Struktura obyvatel podle věku a pohlaví

Základní věková struktura obyvatelstva se sleduje pomocí vývoje tří hlavních věkových kategorií: do 14 let, 15 - 64 let a 65 a více let¹. Věková struktura obyvatelstva je ovlivňována dlouhodobým vývojem především porodnosti a úmrtnosti, částečně rovněž migračními pohyby a střední délkou života.

V roce 2012 žilo v Červeném Kostelci 1 229 obyvatel ve věku 0 – 14 let (15,26 %), 5 508 obyvatel ve věku 15 – 64 let (64,72 %) a 1703 obyvatel ve věku 65 let a více (20,01 %). Obyvatelstvo Červeného Kostelce mělo v roce 2012 mírně vyšší zastoupení obyvatel ve skupině 0-14 let (o 0,4 p. b.), než zbytek ČR, ale podíl obyvatel ve věku nad 65 let byl téměř o 3,2 p.b. vyšší, než je průměr ČR (16,8 %). V Červeném Kostelci tedy žije starší obyvatelstvo než je průměr ČR a zároveň zde žije nižší podíl obyvatel v produktivním věku.

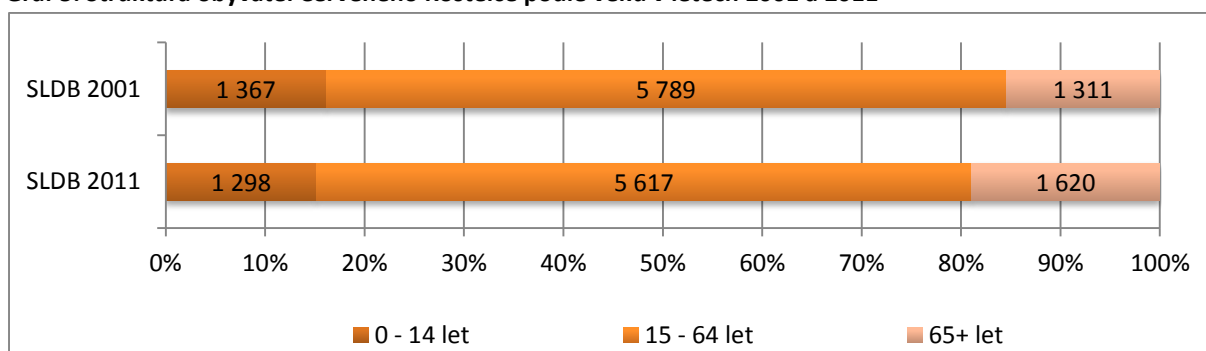
Tab. 9: Věková struktura obyvatel v Červeném Kostelci v roce 2012

Ukazatel	Počet obyvatel k 31. 12. 2012	Počet obyvatel ve věku			
		0 - 14	15 - 59	60 - 64	65 a více let
Celkem	8 510	1 299	4 917	591	1703
Muži	4 177	691	2 490	282	714
Ženy	4 333	608	2427	309	989

Zdroj: <http://www.risy.cz>

Mezi lety 2001 až 2011 došlo ke snížení podílu nejmladší skupiny obyvatel (děti ve věku do 14 let) a skupiny obyvatel v produktivním věku a zároveň se výrazně zvýšil podíl obyvatel v poproduktivním věku. Tento trend demografického stárnutí obyvatelstva (zvýšování podílu obyvatel ve věku 65+) je typický pro celou ČR a další vyspělé země. Ke stárnutí populace dochází jednak zpomalením růstu mladších věkových skupin (pokles úrovně plodnosti a porodnosti) a zrychlením růstu počtu osob ve starším věku (zlepšování lékařské péče, prodlužování naděje dožití). Vzhledem ke stále se snižujícímu počtu narozených dětí je pravděpodobné, že stárnutí populace se bude dále prohlubovat a vzroste potřeba adekvátně reagovat na měnící se potřeby celkově stárnoucí populace. Nárůst podílu obyvatel důchodového věku by tak měl ovlivnit i trh služeb, a to např. ve formě zvýšení nabídky služeb poskytovaných seniorům, domácí pečovatelské a zdravotnické služby a dalších.

Graf 5: Struktura obyvatel Červeného Kostelce podle věku v letech 2001 a 2011

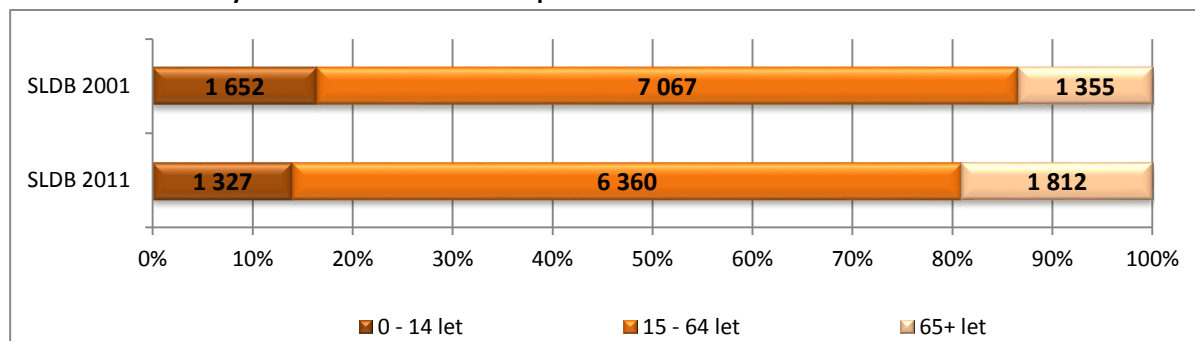
Zdroj: <http://www.risy.cz>

¹ Tyto kategorie bývají někdy také označovány v souladu se starší terminologií jako předproduktivní, produktivní a poproduktivní složka obyvatelstva. Až do poloviny devadesátých let za produktivní byli považováni muži ve věku 15-59 let a ženy 15-55 let. V analytických pracích vycházející krátce po SLDB 2001 se už sledovaly u mužů i žen stejné věkové kategorie 0-14 let, 15-59 let a 60 let a více. V současnosti je za seniorskou složku obyvatelstva považována populace ve věku 65 let a více. Podle nové kategorizace se zpětně přepočítávají i starší data.

Pro srovnání je uveden vývoj podílu jednotlivých věkových skupin ve srovnatelném územním celku (Nové Město n. Metují), z něhož je patrné, že obdobné trendy, zde dokonce s ještě větší intenzitou, se projevují i v jiných srovnatelných městech.

Graf 6: Struktura obyvatel Nového Města n. M. podle věku v letech 2001 a 2011

Pro možnost detailnější analýzy populace Červeného Kostelce je uveden počet dětí a počet seniorů v dílčích věkových kategoriích. Počet dětí ve věku 3 až 5 let, které navštěvují mateřskou školu, je v Červeném Kostelci 258. První a druhý stupeň základní školy navštěvuje 705 dětí ve věku 6 - 14 let (údaje z r. 2011). V roce 2011 žilo v Červeném Kostelci celkem 1 558 obyvatel v poproduktivním věku. Z toho 493 obyvatel ve věku 65 – 69 let, 386 obyvatel ve věku 70 – 74 let, 294 obyvatel ve věku 75 – 79 let, 246 obyvatel ve věku 80 – 84 let a 139 obyvatel ve věku 85 let a více (zdroj: <http://vdb.czso.cz/>). Vzhledem k tomu, že skupina obyvatel ve věku 60 - 64 je téměř nejpočetněji zastoupenou věkovou kategorií (622 obyvatel), lze předpokládat, že nárůst počtu obyvatel v poproduktivním věku bude nadále pokračovat.

Tab. 10: Počet obyvatel ve vybraných věkových kategoriích v Červeném Kostelci v roce 2011

Věková skupina	Obyvatelstvo celkem		v tom	
	abs.	%	muži	ženy
Obyvatelstvo celkem	8 272	100,0	4 020	4 252
z celku podle věku dětí:				
0 - 2	305	3,7	140	165
3 - 4	179	2,2	105	74
5	79	0,9	43	35
6 - 9	309	3,7	165	144
10 - 14	396	4,8	201	195
z celku podle věku seniorů:				
65 - 69	493	6,0	212	281
70 - 74	386	4,7	171	215
75 - 79	294	3,6	121	173
80 - 84	246	3,0	88	158
85 a více	139	1,7	48	91

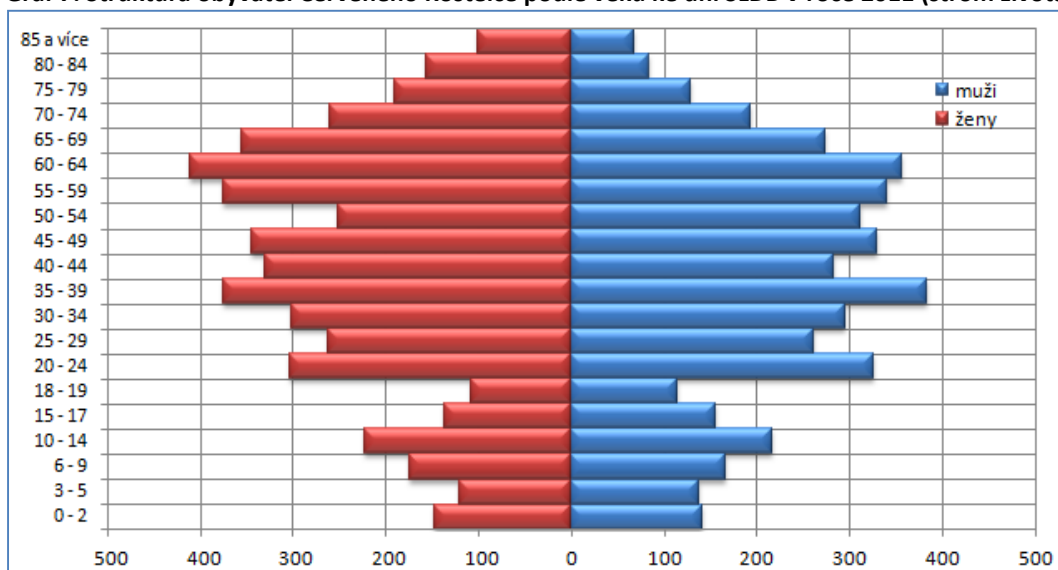
Zdroj: <http://vdb.czso.cz/>

Přehledně je věkové složení obyvatelstva zaznamenáno na tzv. stromu života, viz následující graf (k rozhodnému datu SLDB 2011). V posledních desetiletích se trvale zužuje základna stromu života ve většině vyspělých zemí, což spolu s rostoucí nadějí na dožití se vyššího věku, způsobuje výrazné demografické stárnutí populace a předznamenává i značné sociálně-ekonomické změny či dokonce

problémy v nedaleké budoucnosti, na něž bude třeba reagovat jak na makro (stát), tak na mikro úrovni (obce).

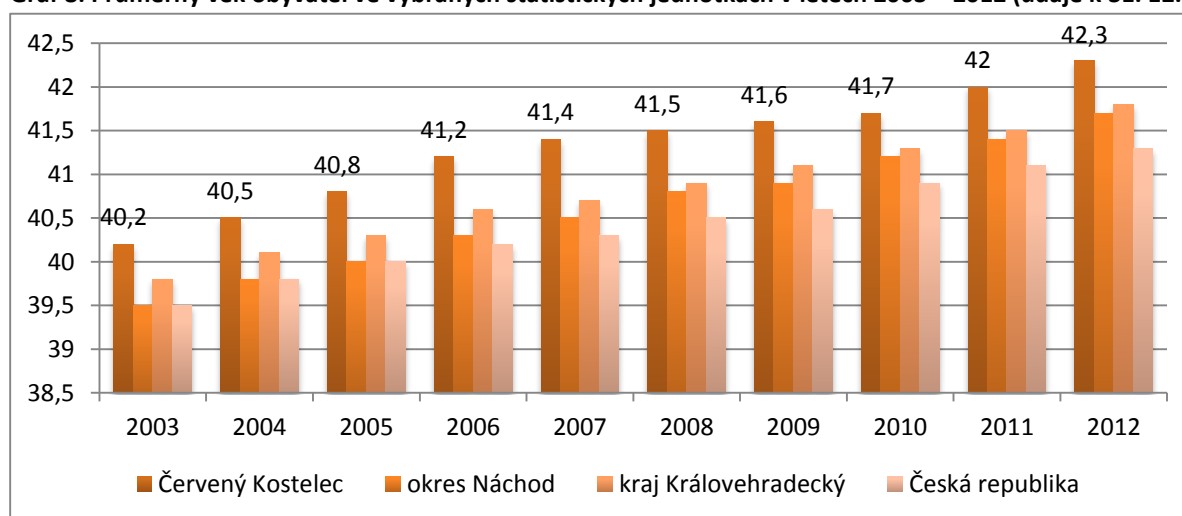
Graf 7: Struktura obyvatel Červeného Kostelce podle věku ke dni SLDB v roce 2011 (strom života)

Zdroj: <http://vdb.czso.cz/>

Dalším z ukazatelů, popisujících stáří obyvatelstva, je jeho průměrný věk. Jak již bylo zmíněno výše, demografické stárnutí populace probíhá na celostátní úrovni, a stejně tak je tomu i v případě Červeného Kostelce. Tento trend je dobře patrný i z grafu 8, ve kterém je pro porovnání zobrazen průměrný věk obyvatel Červeného Kostelce a vyšších územně-správních jednotek (okres Náchod, Královéhradecký kraj a Česká republika). Z tohoto srovnání je zřejmé, že stáří populace ve městě je mírně nadprůměrné, a to ve všech sledovaných letech. Důvodem k vyššímu zastoupení starších obyvatel v Červeném Kostelci, kromě obecně vyššího zastoupení starších obyvatel v městském prostředí, může být například široká nabídka sociálních služeb, které jsou v Červeném Kostelci poskytovány. Nachází se zde např. hospic Anežky České a další zařízení, které mohou mít vliv na příchod staršího obyvatelstva za těmito službami.

Graf 8: Průměrný věk obyvatel ve vybraných statistických jednotkách v letech 2003 – 2012 (údaje k 31. 12.)

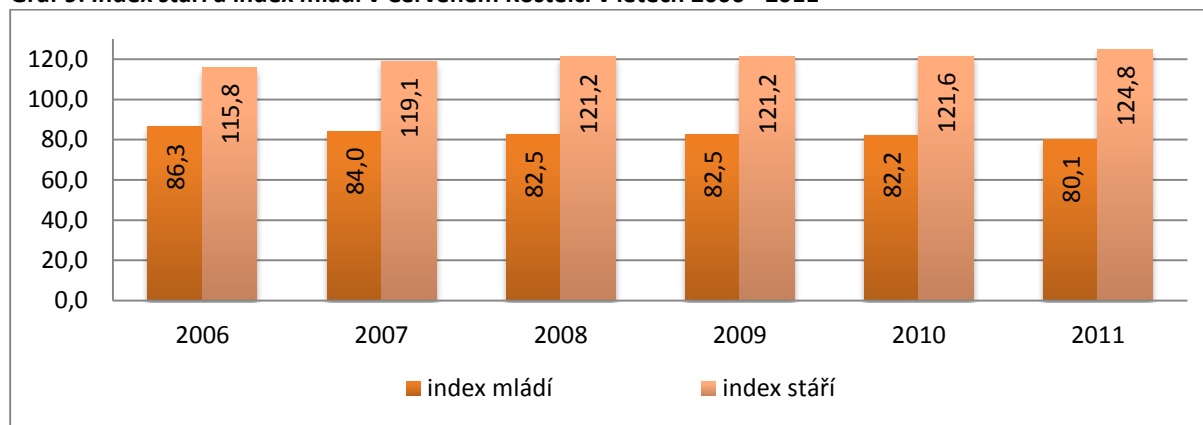
Zdroj: www.czso.cz

Ukazatele, jako je index mládí (počet obyvatel ve věku do 15 let na 100 obyvatel ve věku 65+) a index stárí (počet obyvatel ve věku 65+ na 100 obyvatel ve věku do 15 let), pomáhají dobře charakterizovat věkové složení obyvatel a jsou znázorněny v následujícím grafu 9. V roce 2011 činila hodnota indexu stárí v Červeném Kostelci téměř 123, což je výrazně více, než byl průměr ČR (110,4) nebo Královéhradeckého kraje (116,5). Index stárí se v ČR mezi lety 2000 a 2010 zvýšil o 22,3 bodů na hodnotu 107,8. Do roku 2005 převažovala v ČR předproduktivní složka populace nad poproduktivní (index stárí byl nižší než 100), od roku 2006 již převažuje poproduktivní složka. Tento nepoměr se bude dále prohlubovat – předpokládá se, že do roku 2065 se zvýší podíl poproduktivní složky ze současných 15,5 % na zhruba dvojnásobek, zatímco podíl předproduktivní složky bude stagnovat či mírně klesat (zdroj: *Strategie regionálního rozvoje typologie území pro období 2014 – 2020*).

Z vývoje indexu mládí a indexu stárí v letech 2006 až 2011 v Červeném Kostelci je patrný neustálý pozvolný nárůst obyvatel ve věkové kategorii 65+, což opět potvrzuje trend demografického stárnutí populace. Tento nepříznivý trend by mohl být zmírněn zvýšením počtu narozených dětí nebo zvýšenou imigrací mladých rodin s dětmi.

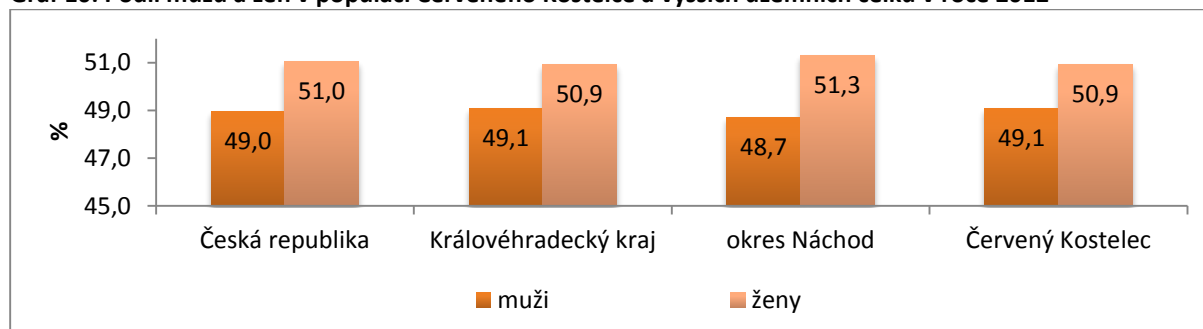
Graf 9: Index stárí a index mládí v Červeném Kostelci v letech 2006 - 2011

Zdroj: www.czso.cz

Počet žen v populaci České republiky dlouhodobě mírně převyšuje počet mužů, a to především díky výraznějšímu zastoupení žen ve věkové kategorii 65 let a více. Tento poměr platí i v Červeném Kostelci, kdy zde v roce 2013 žilo 4 177 mužů (49,1 %) a 4 333 žen (50,9 %). Ve věkové kategorii nad 65 let je poměr žen a mužů výrazně odlišný. Podle výsledků SLDB v roce 2011 tvořily ženy mezi obyvateli ve věku 65 let a více téměř 59 % a muži zbývajících 41 %. Porovnání poměru žen a mužů v Červeném Kostelci s vyššími celky ukazuje, že situace ve městě nevybočuje z průměru a je s nimi srovnatelná.

Graf 10: Podíl mužů a žen v populaci Červeného Kostelce a vyšších územních celků v roce 2012

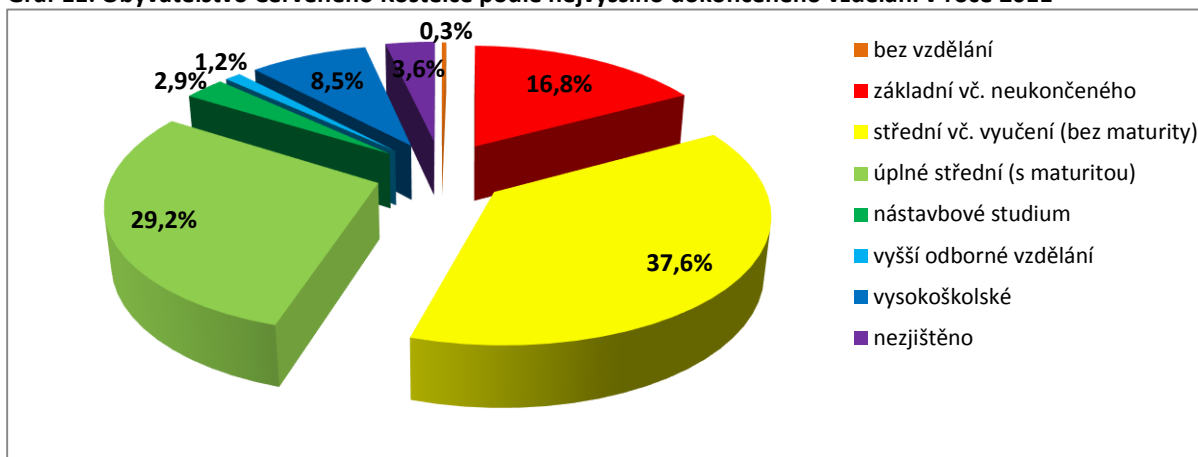
Zdroj: www.czso.cz

3.3 Struktura obyvatel podle vzdělání

Podle výsledků sčítání lidu v roce 2011 mělo 41,7 % obyvatel Červeného Kostelce ve věku 15 a více let nejméně maturitu, 8,5 % obyvatelstva absolvovalo vysokou školu s tím, že 3,6 % obyvatel své vzdělání neuvedlo. Nejpočetnější skupina obyvatel v Červeném Kostelci (37,6 %) má střední vzdělání včetně vyučení bez maturity. Úplné středoškolské vzdělání, tzn. s maturitou má 29,2 % obyvatel a 16,8 % obyvatel má základní vzdělání (sem spadají i obyvatelé s nedokončeným vzděláním).

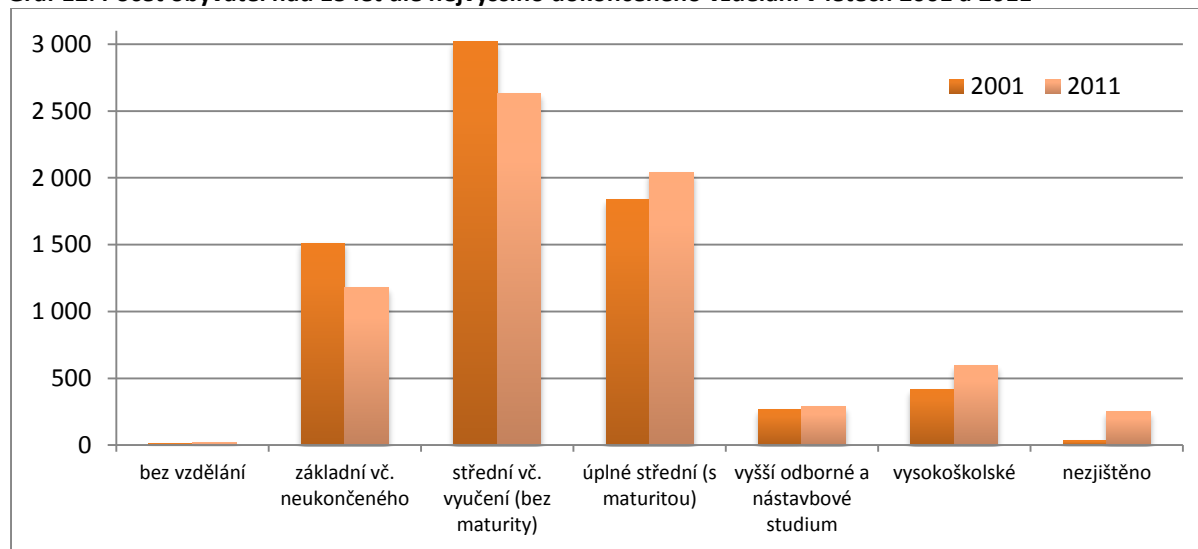
Graf 11: Obyvatelstvo Červeného Kostelce podle nejvyššího dokončeného vzdělání v roce 2011

Zdroj: vdb.czso.cz

Při porovnání vývoje vzdělanostní struktury obyvatelstva Červeného Kostelce mezi roky 2001 a 2011 je patrný pozitivní trend, kdy dochází ke snížení počtu obyvatel s nižším vzděláním (základní vzdělání vč. neukončeného a střední bez maturity) a naopak roste podíl obyvatel s úplným středoškolským vzděláním s maturitou, s vyšším odborným a vysokoškolským vzděláním.

Graf 12: Počet obyvatel nad 15 let dle nejvyššího dokončeného vzdělání v letech 2001 a 2011

Zdroj: <http://vdb.czso.cz/>

Kromě trendu vývoje (viz výše) je pro analýzu vzdělanostní struktury důležité srovnání s vyššími i obdobnými celky. Zatímco v Červeném Kostelci převažuje kategorie středoškolsky vzdělaných lidí (s maturitou i bez maturity), žije zde výrazně nižší podíl vysokoškoláků než je tomu např. v Královéhradeckém kraji nebo v ČR. Pro srovnání (data za rok 2011): v ČR absolvovalo vysokou školu

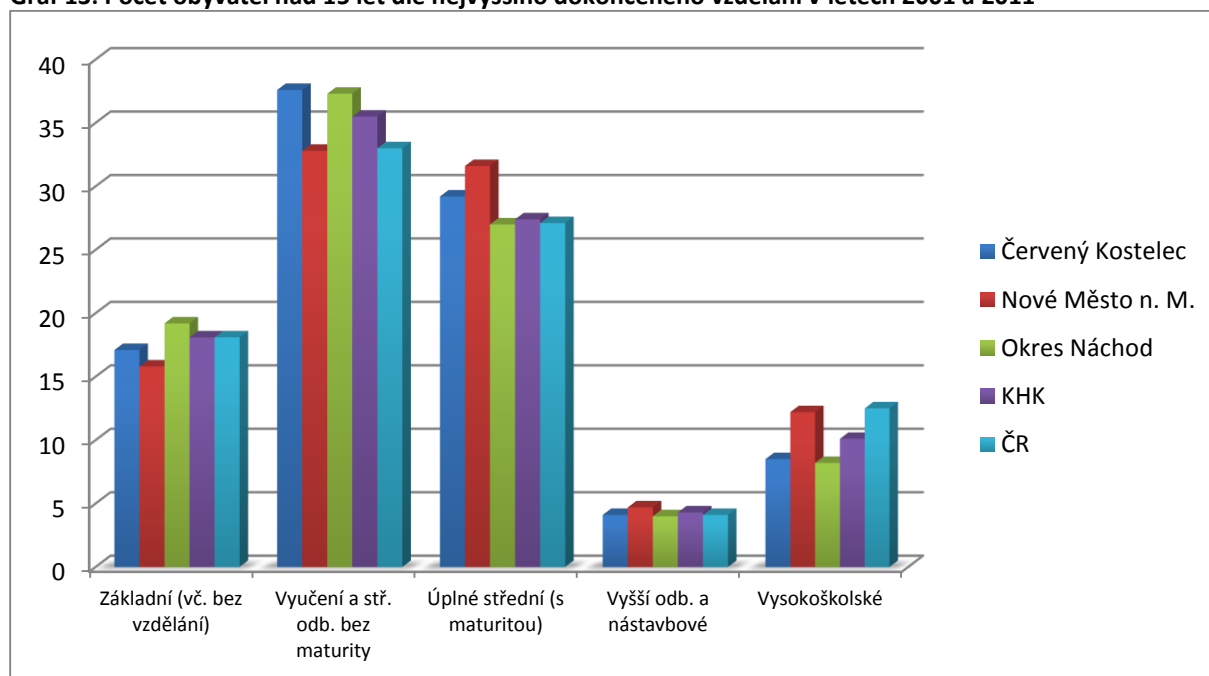
12,5 % obyvatel a minimálně maturitu má přes 43,6 % obyvatel starších 15 let. V roce 2011 mělo alespoň maturitu 41,7 % obyvatel Červeného Kostelce ve věku 15 a více let a 8,5 % obyvatelstva absolvovalo vysokou školu. Úroveň vzdělanosti obyvatelstva je z tohoto pohledu v Červeném Kostelci ve srovnání s ČR mírně podprůměrná, což není nijak neobvyklý stav, neboť absolventi po dostudování zůstávají spíše ve větších městech a nevracejí se zpět do regionu. Tento jev je v případě Č. Kostelce umocněn poměrně velkou vzdáleností od sídel vysokých škol a tedy ještě vyšší pravděpodobností, že se absolventi do města nevrací. Pokud porovnááme data za okres Náchod, má obyvatelstvo v Červeném Kostelci v průměru vyšší vzdělání. V okrese Náchod má ukončené vysokoškolské vzdělání pouze 8,2 % obyvatel a minimálně maturitu má jen 39,2 % obyvatel. Z těchto údajů je patrné, že Červený Kostelec, stejně jako jiná města, je pro vzdělané obyvatele atraktivnější než venkovské oblasti.

Tab. 11: Porovnání vzdělanostní struktury s vyššími územními celky (v %)

2011	Obyv. 15 a více let	Bez vzdělání	Základní včetně neukon.	Vyučení a stř. odb. bez maturity	Úplné střední (s maturitou)	Vyšší odb. a nástavbové	Vysokoškolské	Nezjištěno
Červený Kostelec	8 272	0,3	16,8	37,6	29,2	4,1	8,5	3,5
N. Město n. M.	8 193	0,3	15,5	32,8	31,6	4,7	12,2	3,0
Okres Náchod	93 026	0,4	18,8	37,3	27,0	4,0	8,2	4,4
KHK	468 789	0,5	17,6	35,5	27,4	4,3	10,1	4,6
ČR	8 947 632	0,5	17,6	33,0	27,1	4,1	12,5	5,3

Zdroj: vdb.czso.cz

Graf 13: Počet obyvatel nad 15 let dle nejvyššího dokončeného vzdělání v letech 2001 a 2011

Zdroj: vdb.czso.cz

3.4 Struktura obyvatel podle národnosti

Z hlediska národnostního složení lze považovat Červený Kostelec za národnostně poměrně homogenní, neboť více než tři čtvrtiny obyvatelstva se v SLDB 2011 přihlásily k české národnosti a celých 22 % při SLDB neuvedlo svoji národnost (přesto, že jde o vysoký podíl, je to stav srovnatelný s obdobnými celky). Největší národnostní menšinou jsou dle výsledků SLDB 2011 Slováci (0,8 %, což představuje 64 obyvatel). Žádná z dalších národností nedosahuje ve sledovaném území ani půlprocentního zastoupení – nejvíce ukrajinská a německá (0,3 %), následované dalšími (početně se jedná o jednotlivce, případně jednotlivé rodiny).

Tab. 12: Národnostní složení obyvatel v Červeném Kostelci v roce 2011

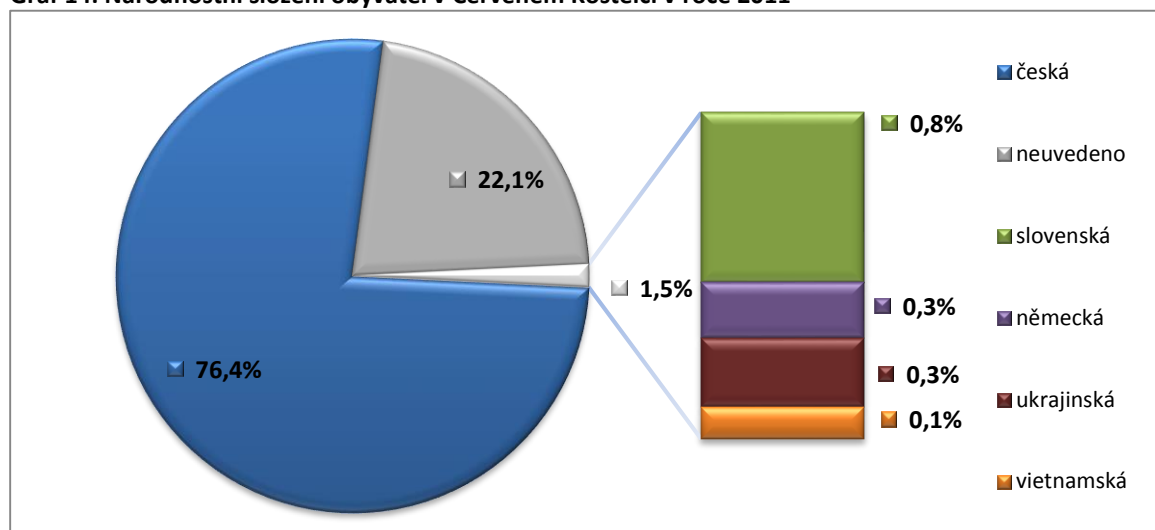
Národnost	Obyvatelstvo celkem		v tom	
	abs.	%	muži	ženy
Obyvatelstvo celkem	8 272	100,0	4 020	4 252
<i>z toho podle národnosti:</i>				
česká	6 266	75,7	3 011	3 255
moravská	6	0,1	5	1
slovenská	64	0,8	28	36
maďarská	1	0,0	1	0
německá	21	0,3	10	11
polská	5	0,1	0	5
romská	0	0,0	0	0
ruská	3	0,0	2	1
ukrajinská	26	0,3	12	14
vietnamská	12	0,1	6	6
neuvedeno /nezjištěno	1 817	22,0	919	898

Zdroj: <http://vdb.czso.cz>

V grafu 14 je názorně zobrazen přehled obyvatel v Červeném Kostelci podle národnosti. Jak bylo uvedeno výše, největší zastoupení z ostatních národností mají slovenská, ukrajinská a německá. Přítomnost vyššího počtu obyvatel těchto národností je patrně dáno jejich přistěhováním za pracovními příležitostmi. K počátku roku 2014 bylo ve městě evidováno celkem 152 cizinců, z toho 42 s přechodným pobytem a 110 s trvalým pobytem. Vztaheno k celkovému počtu obyvatel se jedná o 1,8 % z celkového množství. Pro srovnání, například v Novém Městě nad Metují je podíl cizinců 1,77 %, ale například v Hradci Králové žije již 3,62 % cizinců. Při srovnání podílu cizinců žijících v Červeném Kostelci s jinými obdobnými městy je situace podobná a nenalezneme zde výraznější odlišnosti. Při srovnání s vyššími územními celky zde žije méně cizinců, což je logické vzhledem k např. výrazně lepšímu pracovnímu uplatnění nebo dosažitelnosti vzdělání ve větších městech. Na rozdíl od Červeného Kostelce počet obyvatel v ČR v posledních letech mírně roste. Jedním z faktorů, díky kterému k tomuto nárůstu dochází, je právě kladná zahraniční migrace (zdroj: *Strategie regionálního rozvoje ČR pro období 2014 – 2020*).

Graf 14: Národnostní složení obyvatel v Červeném Kostelci v roce 2011

Zdroj: <http://vdb.czso.cz/>

Při statistickém porovnání struktury obyvatelstva podle národnosti došlo mezi SLDB 2001 a 2011 k výrazným změnám, kdy značně ubyl podíl zejména české populace. Tato situace je ale způsobena dominantně tím, že poměrně vysoké procento obyvatel (22 %) při SLDB 2011 neuvedlo svou národnost, což je oproti předchozímu cenzu zásadní posun (tehdy nebyla zjištěna národnost pouze u cca 1,2 % obyvatel). Pokud bychom čistě statisticky hodnotili skupiny obyvatel s cizí národností, ubylo od roku 2001 do roku 2011 v Červeném Kostelci obyvatel téměř všech národnostních skupin (a cizinců obecně), s výjimkou obyvatel vietnamské a ruské národnosti. Otázkou ovšem zůstává, jak se na tomto trendu podepsala již výše zmíněná skutečnost, kdy neznáme národnostní strukturu u více než 22 % obyvatelstva. Za povšimnutí tak stojí, že i přes trend neuvádět národnost v SLDB 2011 byl zaznamenán výrazný nárůst počtu obyvatel, kteří se přihlásili k vietnamské národnosti, což svědčí o nepochybném nárůstu příslušníků této komunity ve městě.

Tab. 13: Porovnání národnostního složení obyvatel v roce 2001 a 2011

	2001		2011	
	absolutně	%	absolutně	%
Obyvatelstvo celkem	8 467	100	8 272	100
česká	8 167	96,5	6 266	75,7
neuvedeno	103	1,2	1 817	22,0
moravská	6	0,1	6	0,1
slovenská	97	1,1	64	0,8
maďarská	0	0,0	1	0,0
německá	40	0,5	21	0,3
polská	9	0,1	5	0,1
romská	7	0,1	0	0,0
ruská	1	0,0	3	0,0
ukrajinská	30	0,4	26	0,3
vietnamská	1	0,0	12	0,1
Celkem	8 461	99,9	8 221	99,4

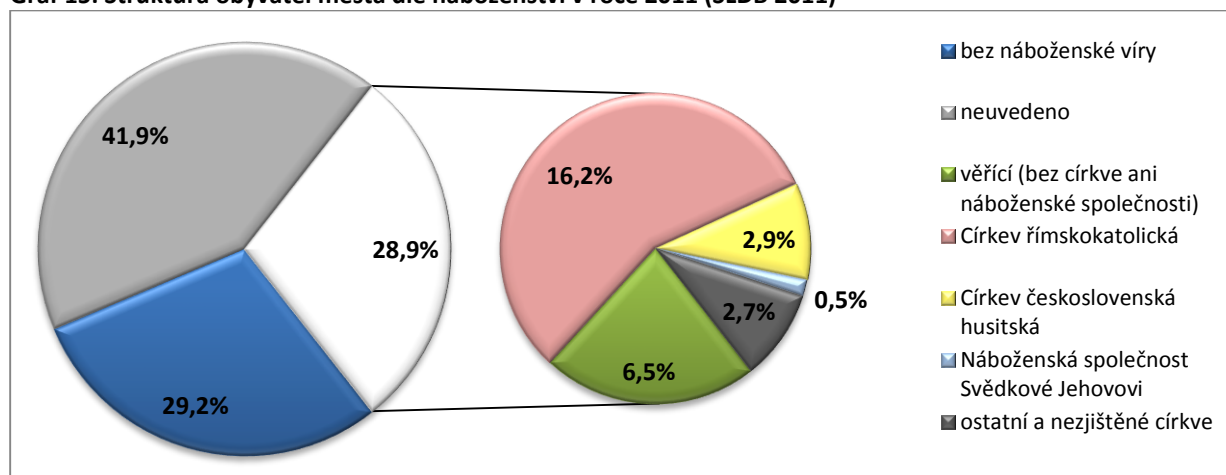
Zdroj: <http://vdb.czso.cz/>, definitivní výsledky podle obvyklého pobytu

3.5 Struktura obyvatel podle náboženství

Při SLDB 2011 se 22,4 % obyvatel Červeného Kostelce (celkem 1 850) označilo za věřící, tj. hlásící se k církvi či náboženské společnosti, což je o něco více, než celorepublikový průměr (20,8 %) a výrazně více, než podíl věřících evidovaný v Královéhradeckém kraji (pouze 16,5 %). Další 536 lidí (6,5 %) se označilo za věřící, nehlásící se k žádné církvi ani náboženské společnosti. Zde je třeba podotknout, že téměř 42 % lidí nevedlo v otázce víry žádnou odpověď a tedy „bez víry“ se označilo zhruba 35 % obyvatel (2 418). Téměř tři čtvrtiny všech věřících (72,6 %) se hlásí k římskokatolické církvi, jež je tak dominantní církví ve městě. Druhou největší církví je Československá husitská (hlásí se k ní 13 % věřících), což je podíl vyšší, než je obvyklý a tato církev má v Červeném Kostelci poměrně významnou roli a okruh věřících.

Graf 15: Struktura obyvatel města dle náboženství v roce 2011 (SLDB 2011)

Zdroj: <http://vdb.czso.cz/>

3.6 Dílčí SWOT - Obyvatelstvo

Tab. 14: Dílčí SWOT analýza – obyvatelstvo

Silné stránky	Slabé stránky
→ Stabilní počet obyvatel v posledním desetiletí → Mírně vyšší podíl obyvatel ve skupině do 14 let než je průměr v ČR → Stabilní počet obyvatel v centru města → Pozitivní trend zlepšování vzdělanostní struktury obyvatel	→ Změna trendu vývoje obyvatelstva od r. 2012- pokles počtu obyvatel → Negativní trend migrační výměny (od 2011) a indikace snižujícího se zájmu či dostupnosti bydlení ve městě → Celkově starší věková struktura populace → Celkově mírně horší úroveň vzdělanosti obyvatelstva, zejména ve srovnání s obdobnými územními celky
Příležitosti	Hrozby
→ Příznivá situace na trhu s nemovitostmi (levné půjčky na bydlení) otevírající příležitost pořízení bydlení ve městě a zlepšení migračního salda	→ Pokračování makrotrendu stárnutí populace a neřešení této hrozby (změna nároků na veřejné služby a infrastrukturu)

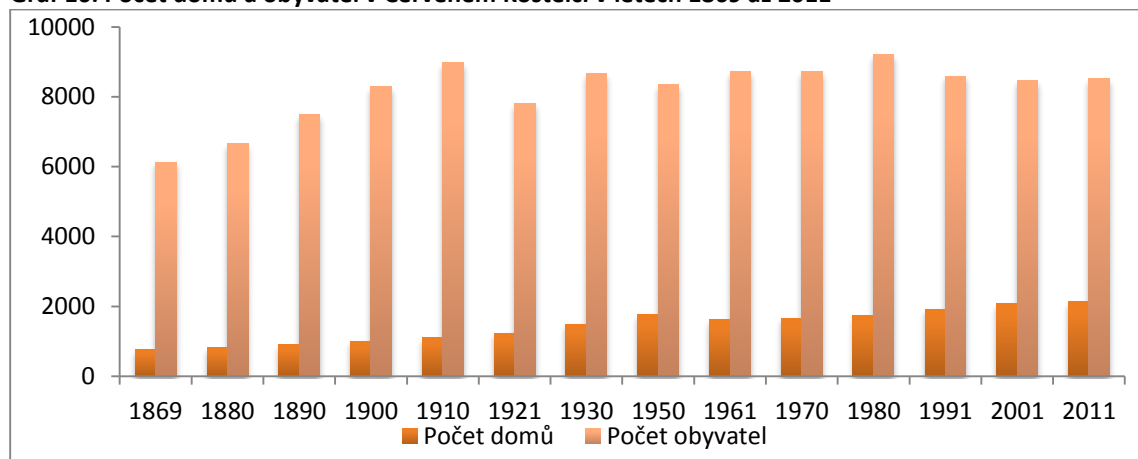
4 Bydlení

4.1 Struktura domovního a bytového fondu

Nejnovější informace o struktuře a kvalitě domovního a bytového fondu byly získány při SLDB, které proběhlo v březnu 2011. Domovní a bytový fond je posuzován z několika různých hledisek. Sleduje se nejen počet domů a bytů a způsob jejich využití, ale také jejich stáří, vybavení a intenzita nové bytové a domovní výstavby. Celkový počet domů a počet obyvatel jsou jedny z mála ukazatelů, které lze sledovat a porovnávat až do 19. stol. a údaje jsou zveřejněny v Historickém lexikonu.

Vývoj počtu domů a obyvatel v Červeném Kostelci v období od roku 1869 do roku 2011 je znázorněn v následujícím grafu. Celkový počet domů ve městě se ve sledovaném období trvale zvyšuje, kdy jedinou výjimkou je jejich pokles po roce 1950. Období poměrně intenzivní domovní výstavby probíhalo zejména ve třicátých letech 20. století a po druhé světové válce, a to i vlivem oživení podnikání, zejména v textilní výrobě. Naopak v padesátých letech byla bytová výstavba úplně zastavena a její dynamika se obnovila až v šedesátých letech, a to vlivem členů Stavebního bytového družstva i soukromníků. Díky těmto aktérům vzniklo např. sídliště Koubovka a Kaštánek, kolonie rodinných domků na Větrníku, v Lánské ulici, na Vyšehradě, ve Lhotě i v Horním Kostelci. Detailní data o domovním a bytovém fondu ve městě jsou uvedena v následujících tabulkách a grafech. Z grafu jsou patrné i některé indicie vývoje struktury bytového fondu. Zatímco v sedmdesátých letech byl poměrně výrazný nárůst počtu obyvatel doprovázen mírným nárůstem počtu domů, lze předpokládat v tomto období spíše výstavbu objektů skupinového bydlení (typicky panelové domy), v posledních 20-30 letech lze pozorovat opačný trend, kdy při zhruba stabilním počtu obyvatel dochází k rychlému nárůstu počtu bytů naznačující zvyšování podílu obyvatel bydlících v RD.

Graf 16: Počet domů a obyvatel v Červeném Kostelci v letech 1869 až 2011

Zdroj: Historický lexikon obcí České republiky 1869 – 2005, zdroj 2011: SLDB 2011

V roce 2011 bylo v Červeném Kostelci celkem 2 136 domů, přičemž na jeden dům připadali 4 obyvatelé (v roce 1890 to bylo 8 obyvatel). Z celkového počtu domů jich bylo 1 935 rodinných (90,6 %). V těchto domech bylo celkem 3 815 bytů, z toho 3 279 trvale obydlených (86 %) a 536 neobydlených (14 %). Průměrná obytná plocha na 1 osobu je 32,5 m², což je hodnota srovnatelná s údaji za celou ČR (32,5 m²) i za Královéhradecký kraj (32,8 m²). Bytový fond je při srovnání s Českou republikou nadprůměrný v užívání bytu ve vlastním domě a nájemním užívání, další rozdíly ve srovnání s ČR jsou uvedeny v následující tabulce (červeně jsou uvedeny podprůměrné hodnoty ve srovnání s ČR a zeleně nadprůměrné).

Tab. 15: Struktura bytového fondu v Červeném Kostelci a v ČR v roce 2011

	ČR	%	Č. Kostelec	%
Byty celkem	4 756 572	100,0	3 815	100,0
obydlené	4 104 635	86,3	3 279	86,0
z toho právní důvod užívání bytu:				
ve vlastním domě	1 470 174	30,9	1 614	42,3
v osobním vlastnictví	824 076	17,3	178	4,7
nájemní	920 405	19,4	795	20,8
družstevní	385 601	8,1	252	6,6
z toho v domech s materiálem nosných zdí:				
z kamene, cihel, tvárnic	2 628 690	55,3	2 872	75,3
ze stěnových panelů	1 218 788	25,6	293	7,7
neobydlené	651 937	13,7	536	14,0
z toho důvod neobydlenosti:				
změna uživatele	18 916	0,4	9	0,2
slouží k rekreaci	169 468	3,6	145	3,8
přestavba	33 415	0,7	37	1,0
nezpůsobilé k bydlení	30 860	0,6	59	1,5
v rodinných domech	2 256 072	47,4	2 476	64,9
v bytových domech	2 434 619	51,2	1 312	34,4

Zdroj: <http://notes.czso.cz/>

Ze srovnání domovního fondu Červeného Kostelce s Královéhradeckým krajem a ČR (tabulka 16) vyplývá, že je zde nadprůměrný podíl rodinných domů, které mají vyšší podíl obydlivosti (89,5 %) než je v ČR typické (86,3 %). Výrazně nižší podíl domů než je tomu v Královéhradeckém kraji nebo v ČR je využíván k rekreaci. Zhruba dvojnásobný než je krajský či celorepublikový průměr, je podíl domů nezpůsobilých k bydlení. To není příliš pozitivní charakteristika, která může indikovat zhoršené prostředí města nebo potenciál koncentrace sociálních problémů, jež na takové lokality mohou vázat.

Tab. 16: Struktura domovního fondu v Červeném Kostelci, v Královéhradeckém kraji a v ČR v roce 2011

Počet domů		ČR	Královéhradecký k.		Č. Kostelec	
celkem	celkem	2 158 119		137 051		2 136
domy celkem podle druhu	celkem	2 158 119	100 %	137 051	100 %	2 136
	z rodinné domy	1 901 126	88,1 %	122 465	89,4 %	1 935
	toho bytové domy	214 760	9,9 %	11 724	8,5 %	178
neobydlené domy s byty - důvod neobydlenosti	celkem	356 933	16,6 %	27 218	19,9 %	303
	z slouží k rekreaci	168 723	7,8 %	15 244	11,1 %	138
	toho přestavba domu	18 166	0,84 %	1 188	0,86 %	17
	nezpůsobilé k bydlení	23 672	1,09 %	1 700	1,2 %	44
obydlené domy - druh domu	celkem	1 800 075	83,4 %	109 736	80,1 %	1 831
	z rodinné domy	1 554 794	86,3 %	96 055	87,5 %	1 639
	toho bytové domy	211 252	11,7 %	11 466	10,4 %	175

Zdroj: <http://vdb.czso.cz/>, pozn.: V tabulce výše je podíl neobydlených domů z různých důvodů vypočítáván z celkového počtu domů, aby došlo k výpočtu čísla, které je porovnatelné k celému sledovanému území.

Informace o počtu a struktuře domů a bytů v jednotlivých základních sídelních jednotkách Červeného Kostelce jsou uvedeny v následující tabulce. Je zřejmé, že počty domů a bytů kopírují počty obyvatel. Nejvíce bytových jednotek je tedy v části Červený Kostelec, ve Lhotě za Červeným Kostelcem a v Horním Kostelci. Nejméně domů a bytů se nachází v základní sídelní jednotce Stolín U továren, neboť se jedná o průmyslovou část města. Charakter zástavby Červeného Kostelce se nijak výrazněji neodlišuje od průměru Královéhradeckého kraje (je zde zhruba stejné zastoupení rodinných i bytových domů). Ve srovnání s Královéhradeckým krajem je zde nižší podíl neobydlených bytů, což je pozitivní stav. Co se týče počtu a skladby bytového a domovního fondu, je na tom město poměrně dobře, nehrozí zde enormní nedostatek bytových jednotek a na druhou stranu je o byty zájem.

Tab. 17: Počet domů a bytů v jednotlivých ZSJ v roce 2011

Základní sídelní jednotka	Domy			Byty		
	Celkem	Rodinné	Bytové	Celkem	Obydlené	Neobydlené
Bohdašín	78	77	1	107	84	23
Červený Kostelec	1 110	943	167	2406	2 177	229
Horní Kostelec	242	238	4	307	230	77
Lhota za Č. Kostelcem	344	320	24	533	431	102
U Devíti křížů	34	34	0	43	36	7
Mstětín	27	27	0	28	16	12
Olešnice	230	225	5	302	231	71
Stolín	60	60	0	74	59	15
Stolín – u továren	11	11	0	15	15	0
Celkem	2 136	1 935	201	3 815	3 279	536
%	100	90,59	9,41	100	85,95	14,04
Královéhradecký kraj	137 051	122 465	11 724	259 995	215 277	44 718
%	100	89,36	8,54	100	82,80	17,2

Zdroj: www.czso.cz

Podíl neobydlených bytů je nejvyšší v Mstětíně (42,9 %) a nejnižší v Červeném Kostelci (9,52 %), ten také jako jediný, pro svoji vysokou obydlenost, nepřesáhl celorepublikový průměr. Průměrná neobydlenost bytů na celém území Červeného Kostelce je 14,04 %.

V oblasti bydlení je v Červeném Kostelci problém se stárnoucím bytovým fondem. Nejvíce domů (39,5 %) bylo vystavěno v letech 1920 – 1970 a stáří těchto domů se pohybuje v rozmezí 44 – 94 let (viz tabulka 18). Ve srovnání s Královéhradeckým krajem a ČR má Červený Kostelec starší bytový fond.

Průměrné stáří domu v ČR je 49,8 let a v Červeném Kostelci 52,9 roku. Je zde zejména vyšší podíl domů vystavěných v letech 1920 – 1970 a 1971 – 1980, naopak novodobější výstavba za průměrem Královéhradeckého kraje a ČR zaostává. Od roku 1991 se v Červeném Kostelci staví méně nových domů než je tomu průměrně v Královéhradeckém kraji nebo ČR. Zejména od roku 2001 se tento trend prohlubuje. V Červeném Kostelci je 7,53 % domů, které byly postaveny v letech 2001 až 2011, v ČR je tento podíl 12,18 %.

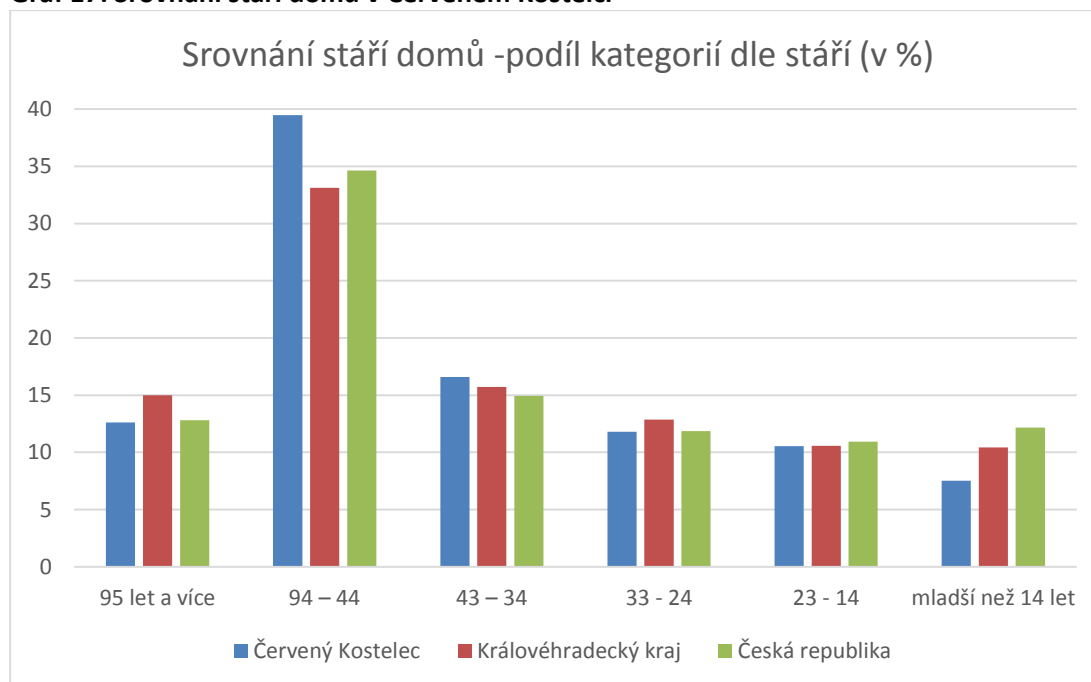

Tab. 18: Období výstavby nebo rekonstrukce domů

Doba výstavby	Červený Kostelec			Královéhradecký kraj		Česká republika	
	Stáří domů	Celkem obydlých domů	%	Celkem obydlých domů	%	Celkem obydlých domů	%
1919 a dříve	95 a více	231	12,61	16466	15,0	230908	12,82
1920 - 1970	94 – 44	723	39,48	36345	33,12	623757	34,65
1971 - 1980	43 – 34	304	16,60	17254	15,72	269255	14,95
1981 - 1990	33 - 24	216	11,79	14119	12,86	213648	11,86
1991 - 2000	23 - 14	193	10,54	11593	10,56	196874	10,93
2001 - 2011	13 - 3	138	7,53	11438	10,42	219379	12,18
Celkem		1831	98,58	109736	97,70	1800075	97,43

Zdroj: <http://vdb.czso.cz> Pozn.: Součty domů neodpovídají vždy úhrnu celkem, neboť tato kategorie není vyčerpávající.

Graf 17: Srovnání stáří domů v Červeném Kostelci

Zdroj: SLDB 2011

Důležitým ukazatelem vývoje bytového fondu, jeho charakteru a celkového rozvoje území je počet nově dokončených bytů. Vývoj počtu dokončených bytů souvisí s regionálními rozdíly v životní úrovni, migračními preferencemi a s celkovou ekonomickou situací. Počet nově dokončených bytů a domů sleduje trendy vždy se zpožděním, protože mezi zahájením a dokončením výstavby je určitá časová prodleva.

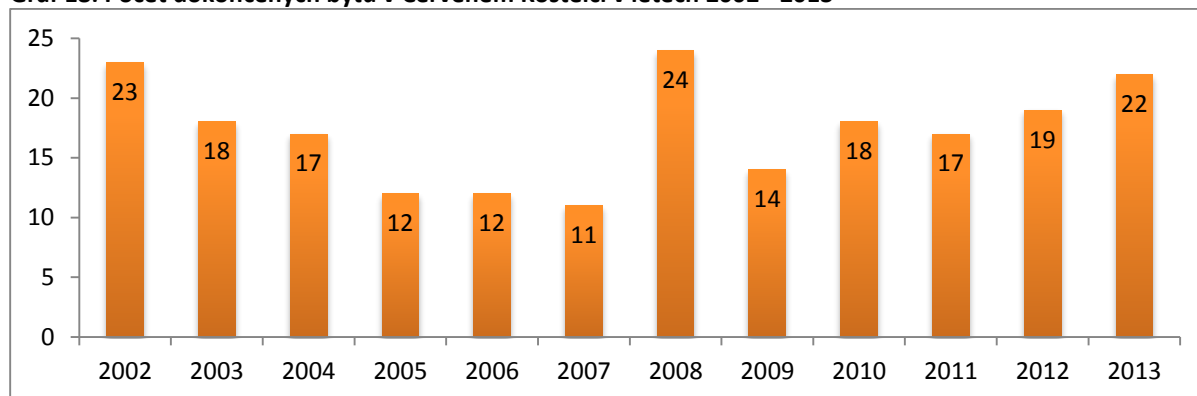
Od roku 2002 do roku 2013 se v Červeném Kostelci průměrně ročně dokončilo 17 nových bytů a celkem jich bylo za období postaveno 207 (viz graf 17). Vrchol bytové výstavby (co do počtu dokončených bytů) nastal v roce 2008. Celkem bylo ve sledovaných letech postaveno 4,85 % z celkového počtu bytů v území. V porovnání s Královéhradeckým krajem (5,24 %), to je

podprůměrný podíl, což opět potvrzuje trend méně intenzivní novodobé výstavby v Červeném Kostelci. Obdobně srovnání např. s Novým Městem nad Metují vychází velmi nepříznivě. Zatímco v Červeném Kostelci se v letech 2002-2011 dokončilo pouze 166 bytů, statistika Nového Města n. M. je o více než 100 bytů vyšší (279). Pozitivní je na druhou stranu skutečnost, že od roku 2009, kdy obdobně jako v jiných částech kraje i republiky naplno dolehla na bytovou výstavbu ekonomická krize, se počet dokončených bytů v Červeném Kostelci každoročně mírně zvyšuje. Intenzita nové výstavby bytů souvisí nejen s atraktivností dané lokality pro bydlení, ale je velice úzce spojena také s dostatečnou nabídkou pozemků pro další výstavbu, vč. ploch pro výstavbu ve vlastnictví města a druhem jejich vlastnictví. Územním plánem města je vymezeno nejvíce ploch k bydlení v Horním Kostelci, Olešnici ad. Plochy určené k výstavbě jsou převážně ve vlastnictví jednotlivých soukromých osob, což může přinášet, a také v praxi přináší, rozdílné pohledy vlastníků a města na využití a uspořádání a lokality a město tak má komplikovanější pozici v otázkách rozvoje těchto lokalit, případně ovlivňování celkového rozvoje města zejména v oblasti bydlení (zdroj: Územní plán města Červený Kostelec).

Lze říci, že v Červeném Kostelci dochází k méně intenzivní výstavbě nových domů a bytů ve srovnání s vyššími i srovnatelnými územními celky. Je zde také vyšší podíl domů postavených před rokem 1980. Pokud tento trend bude nadále pokračovat, bude se stále více prohlubovat stárnutí bytového fondu, což se může celkově negativně projevit na migrační atraktivitě města, jeho strukturálních charakteristikách (struktura obyvatelstva dle věku, vzdělání apod.) a jeho celkovém rozvoji.

Graf 18: Počet dokončených bytů v Červeném Kostelci v letech 2002 - 2013

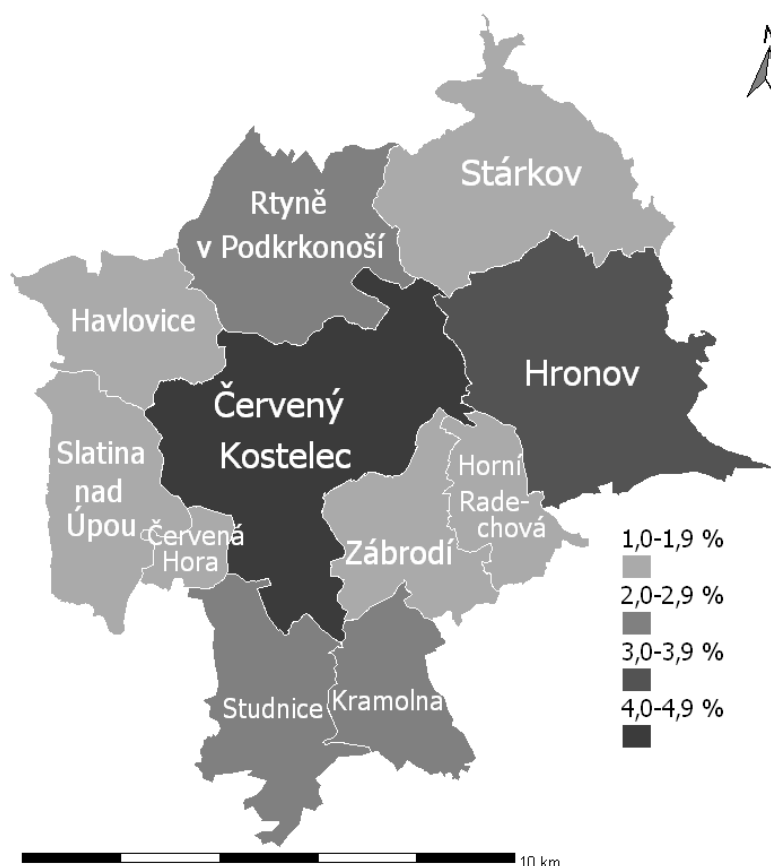

Zdroj: <http://vdb.czso.cz>

Pro zajímavost je v následujícím obrázku zobrazen podíl zastavěných ploch na celkové ploše území včetně porovnání s okolními obcemi. Ze sledovaných obcí má Kostelec nejvíce obyvatel, má proto také největší podíl zastavěné plochy (4,57 %). Ve srovnání s Královéhradeckým krajem je nadprůměrný (1,95 %), stejně tak s ČR (1,67 %).

Obr. 5: Podíl zastavěných ploch v Červeném Kostelci a okolí v roce 2013

Zdroj: <http://vdb.czso.cz>

4.2 Rekreační objekty

Podíl domů využívaných k rekreaci na celkovém počtu domů indikuje rekreační či rezidenční charakter celé oblasti. Jak vyplývá z následující tabulky, podíl rekreačně využívaných domů a bytů je ve srovnání s vyššími územními celky podprůměrný. Na území Červeného Kostelce je k rekreaci využíváno 6,5 % domů a 3,8 % bytů. Celorepublikový průměr takto využívaných domů je 7,8 % a u bytů 3,6 %. V porovnání s Královéhradeckým krajem je Červený Kostelec u obou těchto ukazatelů podprůměrný. Podle SLDB 2011 je v Červeném Kostelci k rekreaci využíváno 138 domů a 145 bytů. Situace ohledně podílu domů a bytů, které jsou využívány k rekreaci, odpovídá městskému charakteru prostředí a stavu, kdy byty a domy jsou atraktivní zejména pro trvalé bydlení a nikoliv pouze k rekreaci.

Tab. 19: Počet rekreačních objektů v Červeném Kostelci v roce 2011

Ukazatelé	Červený Kostelec		Královéhradecký kraj		Česká republika	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Domy celkem	2 136	100	137 051	100	2 158 119	100
Domy sloužící k rekreaci	138	6,5	15 244	11,1	168 723	7,8
Byty celkem	3 815	100	259 995	100	4 756 572	100
Byty sloužící k rekreaci	145	3,8	15 309	5,8	169 468	3,6

Zdroj: <http://vdb.czso.cz>

4.3 Sociální bydlení

V současné době se na území města nachází dva domy s pečovatelskou službou s celkovou kapacitou 49 bytů, z toho 3 byty jsou určeny pro manželské páry. V současnosti (rok 2014) má o tyto byty podanou žádost 90 zájemců jednotlivců a 15 manželských párů, existuje tedy převaha poptávky nad nabídkou. Jeden z pečovatelských domů již přestává funkčně vyhovovat, uvažuje se tedy o ukončení jeho obsazování a výstavbě nového domu, který by ho nahradil. V současné době se uvažuje nad nejvhodnější formou řešení. Sociální bydlení v podobě startovacích bytů město nepodporuje, ale pokud by se uvedla do realizace výše zvolená varianta ukončení obsazování pečovatelského domu a přemístění nájemníků do nového, je jednou z variant právě jeho úprava na startovací byty (zdroj: sociální odbor města Červený Kostelec).

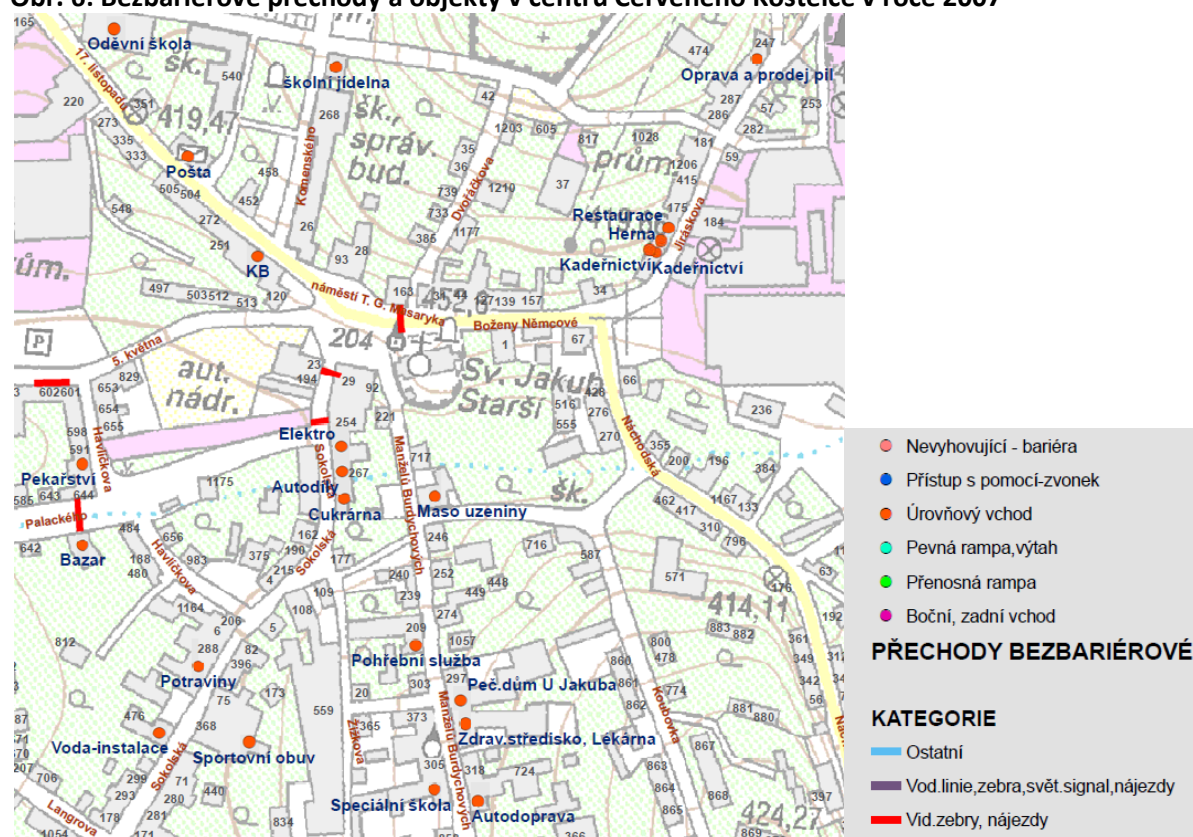
Ve vazbě na bydlení ve městě je důležitá také bezbariérovost budov a prostor ve městě, která usnadní život lidem s omezenou schopností pohybu. V roce 2007 se město zapojilo do projektu „Mapování bariér, jako podpora sociální integrace“ ve spolupráci s hlavním realizátorem projektu Centra pro zdravotně postižené Královéhradeckého kraje. Na jeho základě vznikl mapový podklad, který vyznačuje bezbariérová místa ve městě. Bezbariérových přístupů do budov bylo v Červeném Kostelci identifikováno v rámci tvorby tohoto materiálu celkem 37, nejvíce jich je v Sokolské ulici (6). Z veřejných budov je bezbariérové např. zdravotní středisko, pošta, budova Oděvní školy, Speciální škola, Pečovatelský dům u Jakuba a další. Nachází se zde také 8 bezbariérových přechodů, a to v ulici Českoskalická, Palackého, 5. května, Náměstí T. G. Masaryka, Sokolská (2) a Husova (2). Přesto tento materiál již plně neodpovídá současným standardům v oblasti bezbariérových řešení, jež reprezentuje zejména program mobility na místní úrovni, který zpracovávají municipality a který je součástí Národního rozvojového programu mobility pro všechny (NRPM), jehož smyslem je podpořit realizaci komplexních bezbariérových tras ve městech a obcích. Následující obrázek zobrazuje bezbariérové objekty a přechody na náměstí T. G. Masaryka a jeho blízkém okolí.

Od roku 2007, kdy byl projekt „Mapování bariér, jako podpora sociální integrace“ zpracován, byly přestavěny na bezbariérové další 4 budovy, a to městská knihovna, sportovní hala, areál u divadla a Domek Boženy Němcové. V současné době se tedy ve městě nachází celkem více než 40 bezbariérových budov. Přibyly také bezbariérové přechody a chodníky např. v ulici Komenského, Bř. Kafky a Přemyslova. Bezbariérovými se stala také část chodníků ve Stolíně a ve Lhotě za Červeným Kostelcem.

Město se v roce 2010 zúčastnilo akce Bezpečné přechody. Tato akce zahrnovala vybudování sedmi bezpečných přechodů na komunikaci I/14 v místech, kde je největší pohyb dětí a občanů (přechod u kostela sv. Jakuba, u městského úřadu, u pošty, u Jána ve Lhotě za Červeným Kostelcem, u obalovny, u Elitexu a na Bedně). Část akce (76 %) bylo financováno ze Státního fondu dopravní infrastruktury ve výši 2 211 tis. Kč. Dále se vybudovala kompletně bezbariérová infrastruktura pro rodinné domy v lokalitě Větrník (zdroj: data MěÚ).

Obr. 6: Bezbariérové přechody a objekty v centru Červeného Kostelce v roce 2007

Zdroj: Městský úřad Červený Kostelec

V budoucnosti by mohly ve městě nastat z mnoha příčin (objevující se koncentrace sociálně slabšího obyvatelstva, demografický vývoj apod.) problémy se **sociálně vyloučenými skupinami obyvatel**, mezi které patří i senioři, nízkopříjmové skupiny, národnostní komunity ad. Kromě sociálních důsledků má vyloučení i prostorové problémy, díky kterým mohou vzniknout sociálně vyloučené lokality, jako místa koncentrace problémů s nízkou kvalitou domovního a bytového fondu, přeplněností bytů, chudobou, předlužeností jejich obyvatel ad. V Červeném Kostelci v současné době nejsou významné problémy se sociálně slabým obyvatelstvem a zatím zde není žádná taková lokalita evidována (zdroj: http://www.esfcr.cz/mapa/int_kral.html), přesto zde tento potenciál existuje a je třeba mu věnovat pozornost.

4.4 SWOT – bydlení

Tab. 20: Dílčí SWOT analýza – bydlení

Silné stránky	Slabé stránky
→ Atraktivita města pro bydlení	→ Nízká intenzita nové bytové výstavby
→ Nepřítomnost sociálně vyloučených lokalit	→ Nadprůměrné stáří bytového a domovního fondu
→ Domy s pečovatelskou službou	→ Absence startovacích bytů
→ Existence bezbariérových řešení v budovách ve městě	
→ Existence ploch vymezených pro bydlení v ÚP, vč. ploch vlastněných městem	
Příležitosti	Hrozby
→ Podpora sociálního bydlení jako jednoho z nástrojů deinstitucionalizace sociálních služeb a provázání s tradicí a kvalitou institucí existujících ve městě v této oblasti	→ Zvyšování podílu domů využívaných k rekreaci zejména v okrajových částech města
→ Zapojení do NPRM a možnost podpory projektů mobility pro všechny a rozšiřování bezbariérovosti do dalších budov ve městě	→ Neřešení problémů se zvýšenou koncentrací sociálně slabšího obyvatelstva

5 Hospodářství

5.1 Ekonomická situace

5.1.1 Vývoj počtu ekonomických subjektů

Převážná většina ukazatelů ekonomické úrovně a hospodářského vývoje je standardně uváděna jen za jednotlivé kraje či za republiku jako celek. Zdroje dat charakterizující hospodářství na úrovni obcí jsou omezené. Základním zdrojem informací v této oblasti je Registr ekonomických subjektů (RES), který provozuje Český statistický úřad.²

V níže uvedené tabulce jsou za roky 2007-2009 uvedeny registrované ekonomické subjekty nacházející se v Červeném Kostelci s přiděleným identifikačním číslem, bez ohledu na jejich ekonomickou aktivitu. Od roku 2010* jsou pak uvedeny pouze ekonomické subjekty se zjištěnou aktivitou (do roku 2010 se tento údaj nesledoval). Ekonomické subjekty mohou být neaktivní např. z důvodu ukončení činnosti ekonomického subjektu bez ukončení jeho právní existence, z důvodu dočasného přerušení činnosti nebo tím, že ekonomickou činnost ještě nezahájily a třeba ani nezahájí.

Tab. 21: Přehled počtu ekonomických subjektů Červeném Kostelci v letech 2007-2013

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ekonomické subjekty celkem	1708	1761	1774	1038*	1072*	1091*	1053*
Fyzické osoby	.	.	.	880	905	899	872
Právnícké osoby	.	.	.	158	167	192	181

Zdroj: <http://vdb.czso.cz/vdbvo>

V roce 2013 bylo ve městě evidováno 1 881 ekonomických subjektů, z toho 1 053 se zjištěnou aktivitou (tzv. statistická jednotka typu podnik), což představuje zhruba 56 % ze všech registrovaných subjektů. Počet aktivních ekonomických subjektů byl po celé období 2010–2012 mírně rostoucí, s maximem 1 091 aktivních ekonomických subjektů v roce 2012. K poklesu počtu podniků došlo mezi roky 2012 a 2013 o 38 jednotek, což je snížení o zhruba 3,5 %. Srovnání např. s Novým Městem nad Metují, kde byly v r. 2013 registrovány 2 314 ekonomické subjekty, indikuje spíše nižší podnikatelskou aktivitu v Červeném Kostelci.

Ve struktuře ekonomických subjektů podle právní formy tvoří téměř 83 % fyzické osoby, což je více než je průměr za celý Královéhradecký kraj. Jejich podíl od roku 2010 mírně klesl ve prospěch právníckých osob, což je shodný trend jako v Královéhradeckém kraji, kde také dochází k postupnému snižování podílu fyzických osob ve struktuře ekonomických subjektů. Právnícké osoby tak v Červeném Kostelci v roce 2013 tvořily 17 % ze všech subjektů zapsaných v RES.

5.1.2 Struktura ekonomických subjektů podle počtu zaměstnanců

Přestože hodnocení ekonomických subjektů podle počtu jejich zaměstnanců je mírně zkresleno skupinou podniků, které neuvedly počet svých zaměstnanců, je ze srovnání s krajskou úrovní patrné, že ve větších velikostních kategoriích (již od kategorie nad 10 zaměstnanců) je v Červeném Kostelci

² Údaje o organizační struktuře národního hospodářství jsou sestaveny z dat vedených v **Registru ekonomických subjektů (RES)**. RES je pravidelně aktualizován daty ze statistických zjišťování, z obchodního rejstříku, živnostenských úřadů a z administrativních zdrojů. Subjekt, který podle informací ze statistických zjišťování nebo z administrativních zdrojů **vykazuje ekonomickou aktivitu**, je označován jako **statistická jednotka typu podnik**.

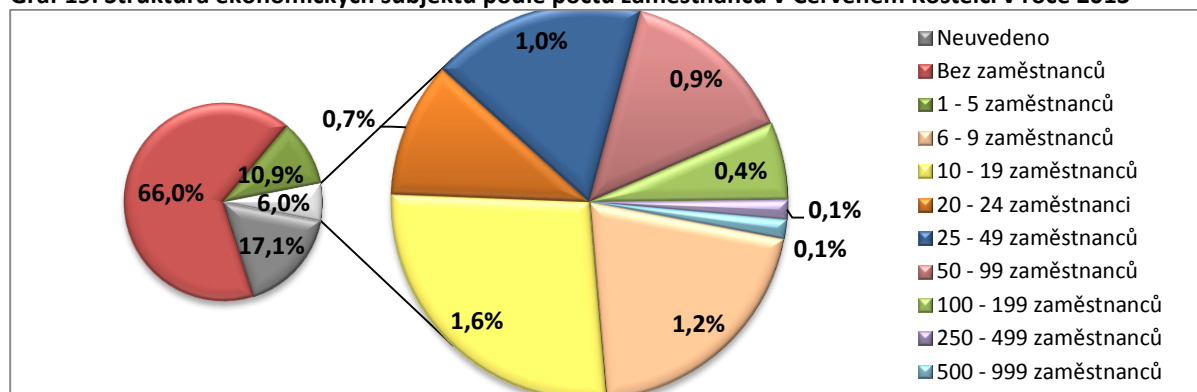
relativní podíl těchto podniků na celku vyšší, než je tomu na celokrajské úrovni. To vyplývá z městského charakteru sledovaného území (větší podniky bývají koncentrovány ve městech). Naopak při srovnání s podobnou územní jednotkou (Nové Město n. Met.) je patrné, že se podíly zastoupení jednotlivých velikostních kategorií podniků nijak významně neliší. Celkově lze označit velikostní strukturu podniků ve městě za příznivou, se zastoupením jak množství mikropodniků a malých podniků, představující zejména flexibilitu podnikání a schopnost přizpůsobit se změnám v ekonomice, na straně druhé i zastoupení středních a velkých podniků, jež jsou předpokladem stability, ale i motorem rozvoje a inovací.

Tab. 22: Počet registrovaných ekonomických subjektů v roce 2013 podle počtu zaměstnanců

Ekonomické subjekty podle počtu zaměstnanců	Červený Kostelec		Královéhradecký kraj	
	Abs.	%	Abs.	%
Ekonomické subjekty celkem	1 053	100,00	75 140	100,00
Neuvedeno	180	17,09	16 504	21,96
Bez zaměstnanců	695	66,00	46 007	61,23
1 - 5 zaměstnanců	115	10,92	8 660	11,53
6 - 9 zaměstnanců	13	1,23	1 356	1,80
10 - 19 zaměstnanců	17	1,61	1 160	1,54
20 - 24 zaměstnanci	7	0,66	276	0,37
25 - 49 zaměstnanců	11	1,04	598	0,80
50 - 99 zaměstnanců	9	0,85	333	0,44
100 - 199 zaměstnanců	4	0,38	152	0,20
200 - 249 zaměstnanců	0	0,00	22	0,03
250 - 499 zaměstnanců	1	0,09	41	0,05
500 - 999 zaměstnanců	1	0,09	15	0,02

Zdroj: vdb.czso.cz

Graf 19: Struktura ekonomických subjektů podle počtu zaměstnanců v Červeném Kostelci v roce 2013

Zdroj: vdb.czso.cz

V následující tabulce jsou uvedeni konkrétní zaměstnavatelé s 50 a více zaměstnanci, kteří v roce 2011 působili na území Červeného Kostelce. Zaměstnavatelé, u kterých nebyl uveden počet zaměstnanců, zde nejsou zmíněni. V kategorii nad 50 zaměstnanců bylo v roce 2011 v Červeném Kostelci evidováno 16 firem, přičemž početně převažovala kategorie podniků s 50 – 99 zaměstnanci. Největším zaměstnavatelem ve městě je Saar Gummi Czech, která se zabývá výrobou pryžového těsnění a sídlí v katastrálním území Stolín. Tato firma má druhou provozovnu v nedalekém Velkém Poříčí, a to z toho důvodu, že prostory ve Stolíně přestaly kapacitně dostačovat. Od ledna 2014 zde

zahájila provoz nová mísrna gumárenských směsí, která vytváří přibližně 40 nových pracovních míst (zdroj: www.sgc.cz). Druhým největším zaměstnavatelem je Oblastní charita Červený Kostelec zajišťující zejména ambulantní a terénní sociální služby a další činnosti především v sociální oblasti.

Potenciální hrozbou z pohledu ekonomiky města může být umístění rozhodovacích center některých klíčových podniků mimo region, resp. mimo ČR, kdy strategická rozhodnutí nemusí vždy zohledňovat a respektovat potřeby regionu. Na druhou stranu zde existuje díky těmto, zejména větším podnikům, potenciál realizace dalších dodavatelských vztahů (zapojování dalších místních podnikatelů do výrobních řetězců), stejně jako potenciál realizace inovací, kdy tyto podniky disponují vývojovými centry a stávají se leadery inovací, kteří jsou následováni menšími, flexibilními podniky v regionu.

Tab. 23: Největší zaměstnavatelé v Červeném Kostelci v roce 2014

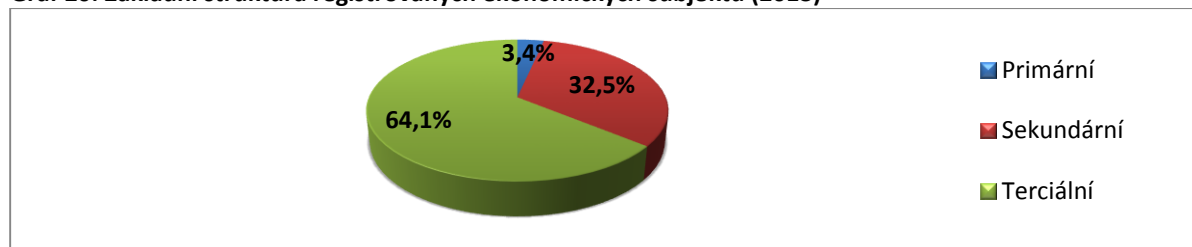
Zaměstnavatel	Činnost	Počet zaměstnanců
Saar Gummi Czech s.r.o.	Výroba ostatních pryžových výrobků	500 - 999
Oblastní charita Červený Kostelec	Ostatní ambulantní nebo terénní sociální služby j. n.	200 - 249
SEMET s.r.o.	Výroba ostatních obráběcích strojů	100 - 199
Batist Medical a. s.	Výroba farmaceutických přípravků	100 - 199
Boltjes International, s.r.o.	Výroba ostatních kovodělných výrobků j. n.	100 - 199
Pro-Charitu, s.r.o.	Zaměstnávání osob zdravotně znevýhodněných	100 - 199
Linon CZ s. r. o.	Výroba farmaceutických přípravků	50 - 99
Izomat, s.r.o.	Instalace vody, odpadu, plynu, topení a klimatizace	50 - 99
MG Italy Czech Division, s.r.o.	Výroba plastových desek, fólií, hadic, trubek a profilů	50 - 99
Město Červený Kostelec	Všeobecné činnosti veřejné správy	50 - 99
Základní škola V. Hejny, Červený Kostelec,	Základní vzdělávání na druhém stupni základních škol	50 - 99

<http://registry.czso.cz/irsw/>

5.1.3 Struktura ekonomických subjektů podle odvětví činnosti

Z hlediska základního rozdělení ekonomických subjektů podle odvětví jejich činnosti působí nejvíce subjektů v terciárním sektoru (64,1 %), do sekundárního sektoru spadá 32,5 % registrovaných subjektů a v primárním sektoru vykonává činnost pouze 3,4 % ekonomických subjektů působících na území Červeného Kostelce. Ve srovnání s Královéhradeckým krajem (4,9 %) je zde nižší podíl ekonomických subjektů působících v priméru a naopak nadprůměrný podíl subjektů působících v sekundéru, což koresponduje s městským charakterem sledované oblasti a jejím výraznějším průmyslovým zaměřením.

Graf 20: Základní struktura registrovaných ekonomických subjektů (2013)

Zdroj: <http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp>

Z hlediska převažující ekonomické činnosti působilo 23,81 % ekonomických subjektů v odvětví obchodu, oprav a údržby vozidel, v průmyslu 15,2 %, stavebnictví 15,1 % a v oblasti profesních, vědeckých a technických činností 8,8 % subjektů. To je situace zhruba srovnatelná s Královéhradeckým krajem, jen na území Červeného Kostelce je mírně vyšší podíl podniků působících v průmyslu (o 2,92 %) a stavebnictví (o 2,56 %) a nižší podíl podniků, které působí v oblasti zemědělství, lesnictví a rybářství (o 1,72 %) a některých druhů služeb.

Tab. 24: Struktura ekonomických subjektů v Červeném Kostelci podle odvětví činnosti v roce 2013

Ekonomické subjekty podle odvětví NACE	Červený Kostelec		Kraj Královéhradecký	
	Abs.	%	Abs.	%
A Zemědělství, lesnictví a rybářství	63	3,34	6778	5,06
B Těžba a dobývání	2	0,10	24	0,02
C Zpracovatelský průmysl	286	15,20	16454	12,28
D Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu	25	1,32	1206	0,90
E Zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi	6	0,31	501	0,37
F Stavebnictví	284	15,09	16786	12,53
G Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motor. vozidel	448	23,81	29777	22,23
H Doprava a skladování	42	2,23	3134	2,34
I Ubytování, stravování a pohostinství	100	5,31	8563	6,39
J Informační a komunikační činnosti	36	1,91	1801	1,34
K Peněžnictví a pojišťovnictví	101	5,36	6736	5,03
L Činnost v oblasti nemovitostí	36	1,91	5126	3,83
M Profesní, vědecké a technické činnosti	166	8,82	12743	9,51
N Administrativní a podpůrné činnosti	20	1,06	1494	1,12
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	8	0,42	1158	0,86
P Vzdělávání	30	1,59	1964	1,47
Q Zdravotní a sociální péče	16	0,85	1750	1,31
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	35	1,86	3208	2,39
S Ostatní činnosti	149	7,92	10886	8,13
T Činnosti domácností jako zaměstnavatelů; činnosti domácností produkujících blíže neurčené výrobky a služby pro vlas. potřebu	0	0	0	0
U Činnosti exteriorních organizací a orgánů	0	0	0	0
Nezařazeno	28	1,48	3881	2,90
Celkem	1881	100	133970	100

Zdroj: <http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp>

5.2 Zemědělství

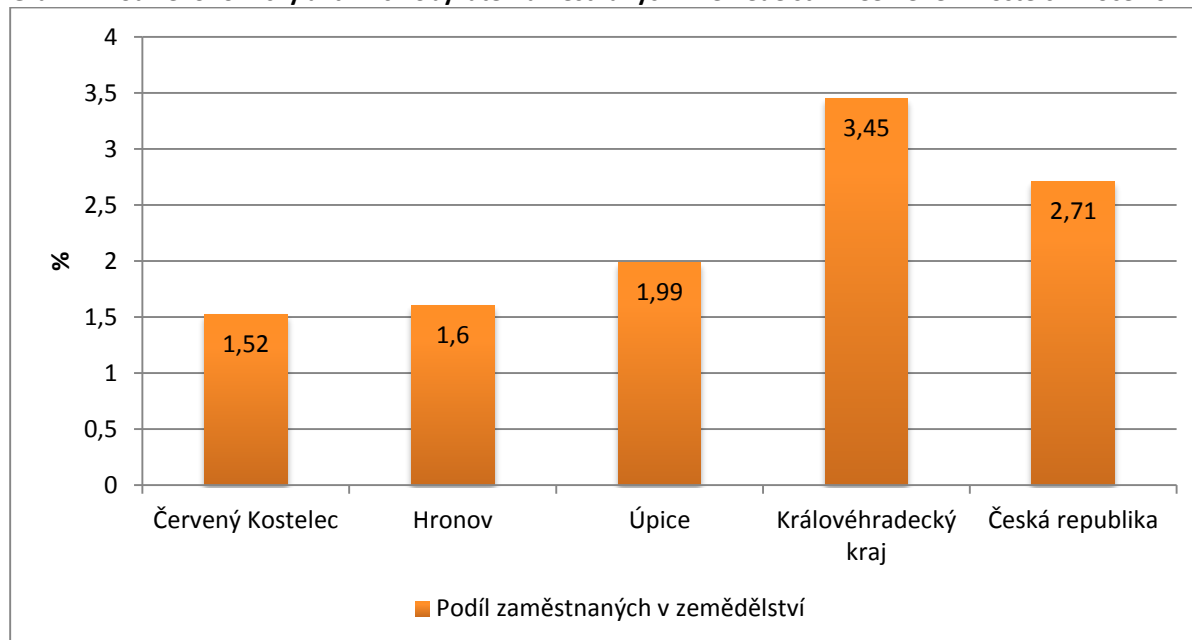
Území Červeného Kostelce spadá dle typu zemědělských výrobních oblastí do obilnářské oblasti. Ta je charakteristická mírně zvlněným až svažitém terénem, nadmořskou výškou 300 – 600 m. n. m., průměrným ročním úhrnem srážek 550 – 700 mm, zrnitostní složení půd je hlinitopísčité až jílovité a průměrná roční teplota vzduchu je 5 – 8,5 °C. Zastoupení obilnářských oblastí na zemědělském půdním fondu ČR je 40,5 % (zdroj: <http://www.zemedelske-systemy.cz/rajonizace.pdf>). Limitujícím

faktorem v oblasti zemědělství je velká diference mezi vlastnictvím a užíváním zemědělské půdy (velká část zemědělské půdy je obhospodařována v nájmu).

V Červeném Kostelci podniká podle registru ekonomických subjektů v zemědělství celkem 42 subjektů se zjištěnou aktivitou, to je 3,98 % z celkových 1 053 subjektů evidovaných na území Červeného Kostelce. Co se týká podílu na zaměstnanosti, tak v roce 2011 zde pracovalo 53 obyvatel (1,52 %) v oblasti zemědělství, lesnictví a rybářství, což je při porovnání zejména s vyššími územními celky podprůměrná hodnota (viz následující graf). Červený Kostelec má v porovnání s ČR i Královéhradeckým krajem nižší podíl zaměstnaných v zemědělství zejména z důvodu, že se jedná o městské území. Pokud porovnáváme město Červený Kostelec s dalšími městy z regionu, které mají podobný počet obyvatel, není zde již takový rozdíl v podílu obyvatel zaměstnaných v priméru a lze tedy usuzovat, že vzhledem k městskému charakteru analyzovaného prostředí hodnoty výrazněji nevybočují z průměru.

Graf 21: Podíl ekonomicky aktivních obyvatel zaměstnaných v zemědělství v Červeném Kostelci v roce 2011

Zdroj: <http://vdb.czso.cz/>

V zemědělské výrobě výrazněji převažuje výroba rostlinná, jedná se hlavně o plodiny typu brambory, cibule, mrkev a zelí. Podniků zabývajících se živočišnou výrobou je zde podstatně méně. Mezi nejvýznamnější společnosti zabývající se rostlinnou výrobou patří akciová společnost Navita, založená již v r. 1996, mající počet zaměstnanců v rozmezí 25 – 49. Některé výrobky z této společnosti jsou oceněny certifikáty např. národní značkou kvality Klasa. V tabulce 62 v příloze 1 je přehled vybraných podniků a podnikatelů v oblasti zemědělství na území Červeného Kostelce.

5.2.1 Využití půdního fondu

Půda v území je ovlivněna lidskou činností, kdy v průběhu doby došlo k přeměně krajiny přírodní na krajinu kulturní, která se v různém podílu skládá z polí, luk, sídel a ostatních krajinných prvků. Jedním z cílů udržitelného rozvoje krajiny je ochrana zemědělského a lesnického půdního fondu. Území Červeného Kostelce má k roku 2013 celkovou rozlohu 2 107,45 ha, od roku 2001 došlo k nárůstu celkové rozlohy o 1,89 hektarů zejména zástavbou území (přehled jednotlivých kategorií je uveden

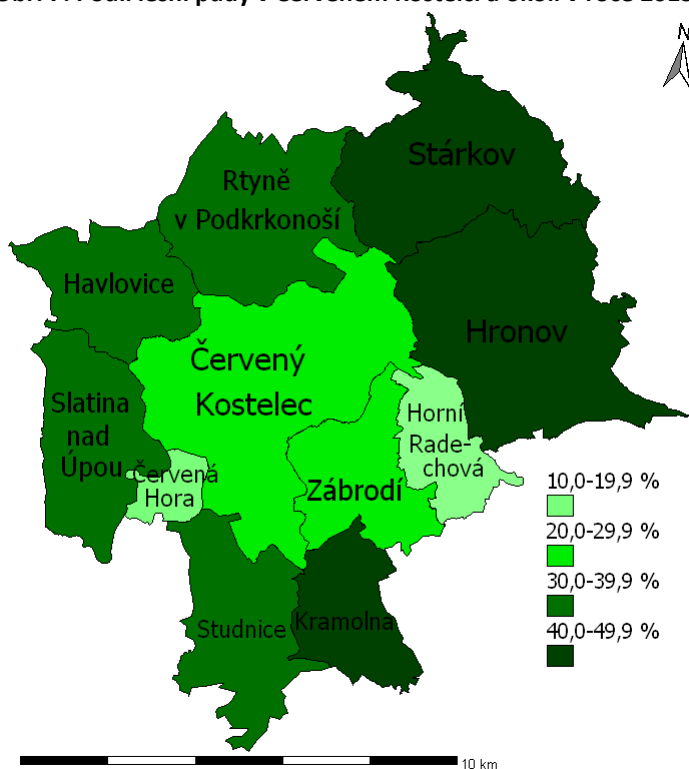
v následující tabulce). Na obrázku 6 je zobrazen podíl lesních půd v území z celkové výměry území. Pro srovnání jsou v něm zobrazeny i ostatní obce, které hraničí s Červeným Kostelcem. V Královéhradeckém kraji byl v roce 2013 podíl lesních půd 31,09 %, proto je Kostelec v tomto ukazateli podprůměrný, ale jelikož se jedná o město, nejedná se o nic neobvyklého.

Tab. 25: Využití půdního fondu v Červeném Kostelci

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Celková výměra (ha)	2 406,01	2 406,10	2 406,1	2 408,13	2 407,41	2 407,41	2 407,45
Z toho v ha zemědělská půda	1 534,73	1 533,86	1 532,93	1 519,49	1 519,17	1 518,98	1 518,53
Z toho:							
orná půda	985,6	984,12	982,39	959,19	951,59	951,45	951,37
zahrady	174,05	173,77	173,61	174,12	179,03	178,8	178,8
sady	10,54	10,54	10,54	10,52	10,48	10,48	10,45
chmelnice	-	-	-	-	-	-	-
vinice	-	-	-	-	-	-	-
Trv. travní porosty	364,54	365,42	366,4	375,66	378,06	378,25	377,92
lesní půda	518,46	518,47	518,41	521,27	521,47	521,46	521,47
vodní plochy	23,94	23,94	23,94	24,79	24,28	24,28	24,28
zastavěné plochy	107,58	108,3	108,47	108,65	109,21	109,74	110,11
ostatní plochy	221,29	221,53	222,34	233,94	233,28	232,95	233,06

Zdroj: <http://vdb.czso.cz>

Obr. 7: Podíl lesní půdy v Červeném Kostelci a okolí v roce 2013

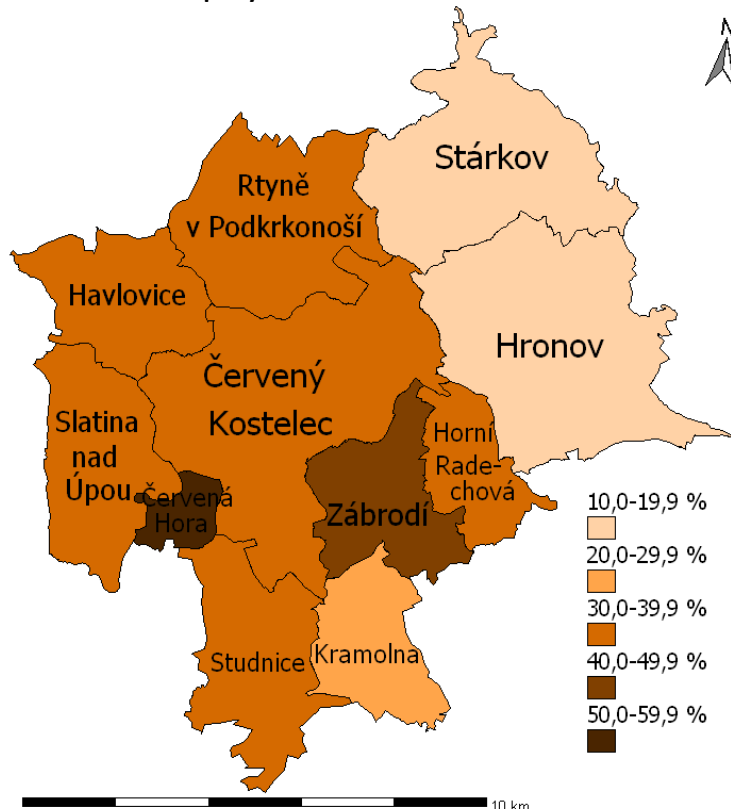

Zdroj: <http://vdb.czso.cz>

Dalším sledovaným ukazatelem je podíl orné půdy na celkové výměře území, který je zobrazen v následujícím obrázku včetně okolních obcí. Ve srovnání je na tom víceméně Kostelec podobně jako okolní obce (kategorie 30,0 – 39,9 % podílu orné půdy), ale v porovnání s Královéhradeckým krajem je spíše podprůměrný (40,11 %).

Obr. 8: Podíl orné půdy v Červeném Kostelci a okolí v roce 2013

Zdroj: <http://vdb.czso.cz>

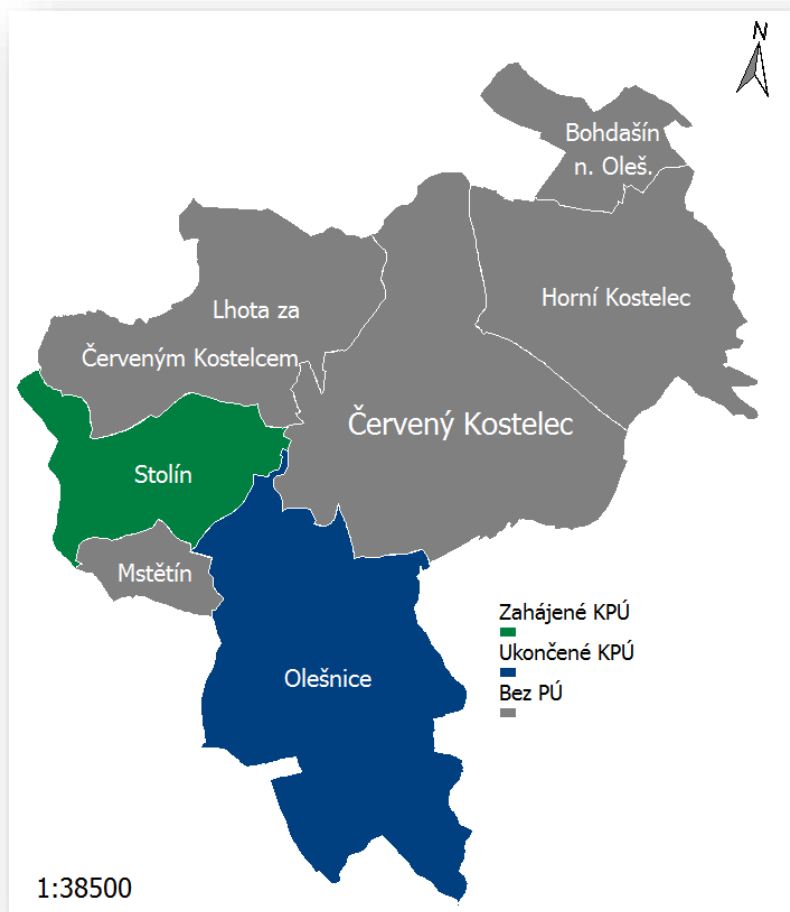
5.2.2 Pozemkové úpravy

Cílem pozemkových úprav je obecně urovnání vlastnických vztahů pozemků s předpokladem pro zpřístupnění, racionální využívání a ochranu zemědělského půdního fondu, dochází při nich tedy zejména k vlastnickému scelování. Dalším cílem je ochrana a obnova krajiny a přírodních zdrojů, kdy se vlivem pozemkových úprav vytváří ucelený polyfunkční krajinný systém (zdroj: Sklenička, 2003). Jedním z faktorů, na který mají pozemkové úpravy vliv, je eroze, což znamená narušení a odnos půdy vlivem vody, větru a dalšími erozními činiteli. Eroze způsobuje mnohdy nenávratné škody na půdě, a proto je důležité mít v takto ohrožených lokalitách vhodná protierozní opatření, ke kterým ideálně dochází v rámci pozemkových úprav.

Mezi erozí nejohroženější území města patří hlavně západní okraj katastrálního území Červeného Kostelce (viz též kapitola Kvalita půd). Komplexní pozemkové úpravy proběhly v katastrálním území Olešnice (viz následující obrázek 5), které byly ukončeny v roce 2010. Celková výměra obvodu pozemkových úprav byla 471 ha, v tomto obvodu se snížil počet vlastnických parcel z 1 200 na 867. Další komplexní pozemkové úpravy probíhají v katastrálním území Stolín (dotčené bylo i katastrální území Lhota za Červeným Kostelcem), tyto pozemkové úpravy byly započaty v roce 2006 a doposud nebyly ukončené, jedná se o celkovou výměru pozemku 163,47 ha (zdroj: www.eagri.cz). Z hlediska větrné eroze je toto území bez ohrožení.

Obr. 9: Stav pozemkových úprav v Červeném Kostelci v roce 2014

Zdroj: Janitor, www.eagri.cz

5.3 Průmysl

Jak již vyplynulo z předchozích kapitol o struktuře podnikatelské základny, má průmysl v Červeném Kostelci významnou roli a tradici. Současný stav průmyslu v oblasti je podmíněn dlouhodobým historickým vývojem území a typických průmyslových odvětví. Pro hospodářský rozvoj města bylo zásadní období zhruba od poloviny 19. století, kdy se ve městě začala zpracovávat bavlna a vznikaly první samostatné továrny na zpracování textilu (tkalcovny, barvení a upravování látek atd.). Červený Kostelec se rychle změnil ve skutečné průmyslové středisko, k čemuž napomohla i stavba železnice Jaroměř-Svatoňovice, která byla dokončena v roce 1859. V období od konce 19. století do druhé světové války bylo město významným centrem textilního průmyslu. V průběhu 2. světové války však některé textilní továrny musely omezit svůj provoz a některé byly nuceny přejít na zbrojní výrobu. V 50. letech po znárodnění podniků se textilní výroba dostala na okraj zájmu a pro město bylo významné, že se na místě textilní výroby začala uplatňovat i strojírenská výroba, která po několika letech dokonce nad textilní převládla.

Celkem působilo v průmyslu v roce 2013 ve městě 185 ekonomických subjektů (17,5 % ze všech subjektů, což je o 2,41 % více než v okrese Náchod a o 2,8 % více než v Královéhradeckém kraji), z toho 162 subjektů (87,56 %) ve zpracovatelském průmyslu.

Největším zaměstnavatelem v odvětví průmyslu je společnost **Saar Gummi Czech**, která se zabývá výrobou pryžového těsnění a nachází se v katastrálním území Stolín (zdroj: www.sgc.cz). Společnost **Semet s. r. o.** byla založena také v roce 1992 v místech původního strojírenského závodu. Orientuje se na zpracování plechových polotovarů, dále na výrobu plechových výrobků včetně povrchové úpravy práškovou barvou a jejich sestavení do konečné podoby. Dalším oborem její činnosti je výroba svařovaných konstrukcí a svařování kovových dílců. Jediná firma ve městě, která se zabývá těžbou nerostných surovin, se nachází v **lomu Krákorka**, který leží ve Lhotě za Červeným Kostelcem a těží zde světlé a červené pískovce.

Tab. 26: Největší zaměstnavatelé v průmyslu v Červeném Kostelci v roce 2014

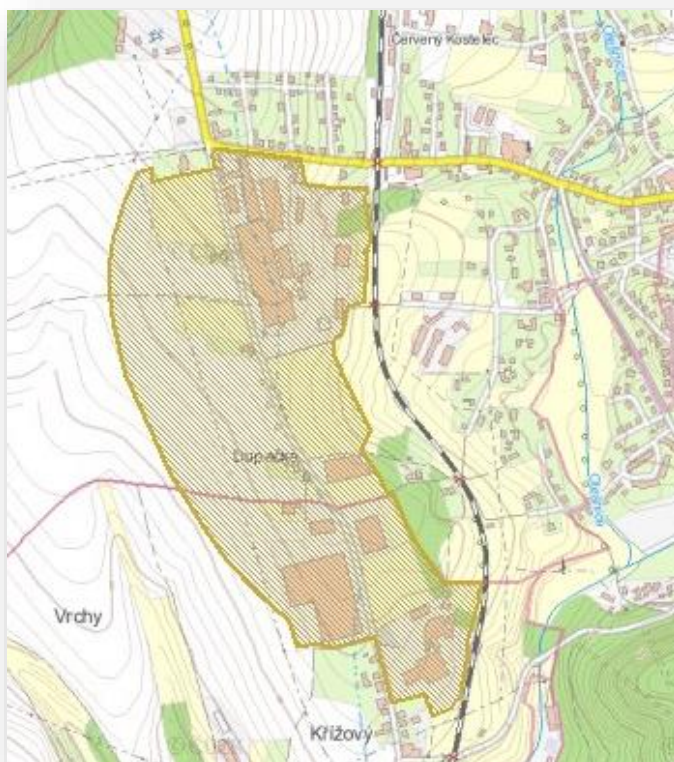
Zaměstnavatel	Činnost	Počet zaměstnanců
Saar Gummi Czech s.r.o.	Výroba ostatních pryžových výrobků	500 - 999
SEMET s.r.o.	Výroba ostatních obráběcích strojů	100 - 199
Batist Medical a. s.	Výroba farmaceutických přípravků	100 - 199
Boltjes International, s.r.o.	Výroba ostatních kovodělných výrobků j. n.	100 - 199
Izomat, s.r.o.	Instalace vody, odpadu, plynu, topení a klimatizace	50 - 99
Linon CZ s. r. o.	Výroba farmaceutických přípravků	50 - 99
MG Italy Czech Division, s.r.o.	Výroba plastových desek, fólií, hadic, trubek a profilů	50 - 99

<http://registry.czso.cz>

5.3.1 Průmyslové zóny

V katastrálním území Stolín, nad nádražím a tratí ČD se nachází tzv. západní průmyslová zóna o velikosti 48 ha, z toho je 29,4 ha využíváno (61,25 %). Zóna má velmi dobrou dopravní dostupnost, je zpřístupněna silnicí I. třídy (I/14) a v její těsné blízkosti je železniční trať č. 032.

V průmyslové zóně se nacházejí tyto podniky: Boltjes International, s.r.o. - tváření a ohýbání trubek; MG Italy Czech Division, s.r.o. - zpracování plastů; Slévárna Tupron s.r.o.; Saar Gummi Czech, s.r.o. - zpracování pryže; Galček, s.r.o. - galvanovna; HOME RICHARD & SONS CZ s.r.o. Podle údajů k roku 2011 tyto firmy nepředstavují významnou zátěž pro životní prostředí (zdroj: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/prumyslove-zony>).

Obr. 10: Průmyslová zóna v k. ú. Stolín

Zdroj: www.mapy.crr.cz

Druhou průmyslovou zónou vymezenou v ÚP, je tzv. severní, nacházející se v závěru Řehákovy ulice. V této průmyslové zóně se nachází dva výrobní areály: jeden z předválečného období a jeden z 90. let minulého století, v jehož rámci se v současnosti realizuje stavba nové výrobní haly. Jako vhodnější, zejména s ohledem na dopravní spojení, se jeví pro další rozvoj spíše západní zóna, jež doposud disponuje volnými plochami pro případné další rozšíření průmyslové výroby.

Město tak nabízí dostatečné plochy pro rozvoj podnikání, resp. všechny disponibilní plochy nemá ještě plně obsazeny. Naopak do budoucna je třeba počítat s existencí konkurenčních podnikatelských zón v relativní blízkosti (Vysokov, Náchod a další) a potenciální hrozbou jejich upřednostnění ze strany nových investorů přicházejících do regionu, ale v extrémním případě i přesunem stávajících podnikatelských aktivit.

Do obsazenosti průmyslových zón ve městě a vůbec zájmu investorů a ekonomických subjektů podnikat ve městě významně promluví ve středně až dlouhodobém horizontu i výstavba klíčové infrastruktury jak ve městě a jeho okolí (obchvat města, případný vznik terminálu u nádraží ČD), tak zejména mimo město (prodloužení dálnice D11 na Trutnov a do Polska).

5.4 Služby

Zaměstnanost v terciéru byla v roce 2011 v Červeném Kostelci pouhých 42,24 %, což nedosahuje hodnot zaměstnanosti v terciéru v Královéhradeckém kraji (49,04 %) ani průměru za celou ČR (53,93 %). V roce 2011 bylo podle SLDB zaměstnáno 3 473 obyvatel podle odvětví, z toho 1467 obyvatel v terciéru (velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel 273 obyvatel,

doprava a skladování 181 obyvatel, ubytování, stravování a pohostinství 60 pracujících, informační a komunikační činnosti 64 obyvatel, peněžnictví a pojišťovnictví 56 obyvatel, vzdělávání 204 a zdravotní a sociální péče 209 pracujících obyvatel). U 12 % obyvatel (416) nebylo odvětví ekonomické aktivity zjištěno.

5.4.1 Hlavní zaměstnavatelé v oboru služeb

V oblasti služeb působí jeden z největších zaměstnavatelů v Červeném Kostelci, kterým je **Oblastní charita Červený Kostelec** zajišťující zejména ambulantní a terénní sociální služby. Kromě toho tato nezisková nestátní organizace pomáhá zvláště nemocným, dětem, dospělým i seniorům. Provozuje nejstarší hospic v ČR a jediné lůžkové zařízení pro nemocné roztroušenou sklerózou. Kromě vlastních pracovníků, zaměstnává další lidi také společnost Pro-Charitu, s.r.o., založená Oblastní charitou Červený Kostelec.

Tab. 27: Největší zaměstnavatelé ve službách v roce 2014

Zaměstnavatel	Činnost	Počet zaměstnanců
Oblastní charita Červený Kostelec	Ostatní ambulantní nebo terénní sociální služby	200 - 249
Pro-Charitu, s.r.o.	Zaměstnávání osob zdravotně znevýhodněných	100 - 199
Izomat, s.r.o.	Instalace vody, odpadu, plynu, topení a klimatizace	50 - 99
Město Červený Kostelec	Všeobecné činnosti veřejné správy	50 - 99
Základní škola V. Hejny	Základní vzdělávání na druhém stupni ZŠ	50 - 99

<http://registry.czso.cz/irsw/>

5.5 Cestovní ruch

Ve sledovaném území či jeho bezprostředním okolí převažují zejména kulturní zajímavosti nad těmi přírodními, z nichž lze zmínit např. blízké Jestřebí hory nebo rekreačně využívané rybníky Brodský a Špinka (byť se jedná primárně o hospodářské rybníky), které se nacházejí v k. ú. Zábrodí.

Přestože i v Červeném Kostelci lze nalézt historicky, umělecky či přírodně zajímavé objekty a lokality, jejich význam ve srovnání s jinými destinacemi v okolí (Náchod, Nové Město nad Metují, Krkonoše a další) je spíše omezený a neskýtá zásadnější potenciál pro větší rozvoj odvětví cestovního ruchu.

Mezi hlavní kulturní atraktivity v Červeném Kostelci zcela jistě patří každoroční Mezinárodní folklorní festival, označovaný jako nejvýznamnější svého druhu v Evropě. Dále se zde koná divadelní festival Červený Kostelec, kde se představují východočeská amatérská činoherní divadla (využití této akce pro cestovní ruch jako ekonomické odvětví, je však ve srovnání s folklorním festivalem velmi omezené).

Město a jeho bezprostřední okolí celkově nenabízí atraktivity regionálního či nadregionálního významu. Hlavní potenciál, jež však není v dostatečné míře využit zejména po ekonomické stránce (tj. v místním odvětví cestovního ruchu) je folklorní festival. I z důvodu nedostatku potřebné infrastruktury (zejména ubytovacích kapacit), tak mnoho ekonomických benefitů plynoucích z toho nehmotného kulturního dědictví města, končí v jeho okolí.

5.5.1 Ubytovací a stravovací zařízení

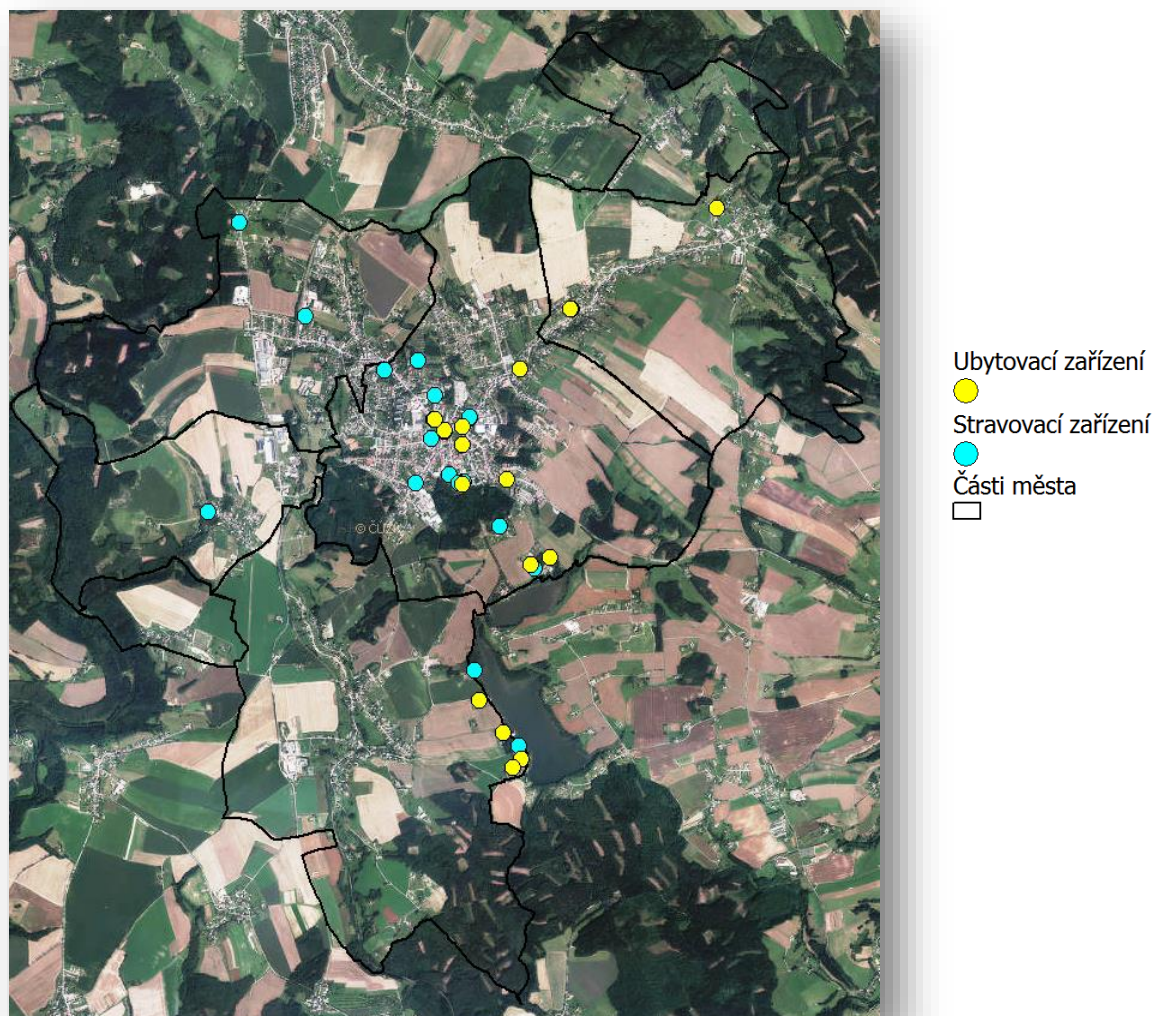
Základní infrastrukturu cestovního ruchu představují ubytovací a stravovací zařízení. Na území Červeného Kostelce se nachází 16 ubytovacích zařízení s celkovou kapacitou cca 250 lůžek, z nichž v 8 zařízeních je zároveň možnost stravování. Ve městě jsou v provozu 4 hromadná ubytovací zařízení (mající tedy minimálně 10 lůžek a 5 pokojů), jejichž ubytovací kapacita činí cca 140 lůžek.

Některá ubytovací zařízení jsou umístěna přímo v centru města (např. Hotel Šrejber a Hotel Černý kůň), jiná jsou v okrajových částech města (např. Autocamp Brodský). Podle charakteru ubytování se zde nachází 1 apartmán, 1 autokemp, 2 hotely, 2 chaty, letní areál, 2 penziony, 1 rekreační domek a 5 ubytoven. S ohledem na sezónnost turistiky ve městě podléhá zájem o ubytování v těchto zařízeních významným sezónním výkyvům.

Ve městě chybí zejména ubytovací zařízení nabízející vyšší standard (nachází se zde maximálně tříhvězdičková zařízení) a dále zařízení, která by nabízela např. podmínky pro realizaci kongresové turistiky, jež by mohla do města přitáhnout více návštěvníků. Kongresové služby nabízí v malém rozsahu pouze Hotel Černý kůň.

Celkově lze ubytovací a stravovací kapacity ve městě označit, ve srovnání s okolními destinacemi, za spíše nedostatečně rozvinuté, což má negativní dopad na využití existujícího potenciálu cestovního ruchu. V případě, že město navštíví větší množství návštěvníků, není možnost je kvalitně a bez problémů ubytovat. To se plně projevuje zejména v době konání folklorního festivalu, kdy jsou nejen návštěvníci, ale i účastníci a jejich doprovod, nuceni využívat kapacity v blízkém, ale i vzdálenějším okolí (Náchod, Nové Město n. m., Česká Skalice apod.). To představuje samozřejmě pro Červený Kostelec značnou ztrátu, resp. nevyužití možností, které tito návštěvníci přinášejí – vedle přímých užitků (využití dalších služeb nabízených ve městě) také nepřímé (propagace města jako turistické destinace v tuzemsku i zahraničí).

Obr. 11: Rozmístění ubytovacích a stravovacích zařízení v Červeném Kostelci

Zdroj: Janitor

5.5.2 Infrastruktura pro cestovní ruch

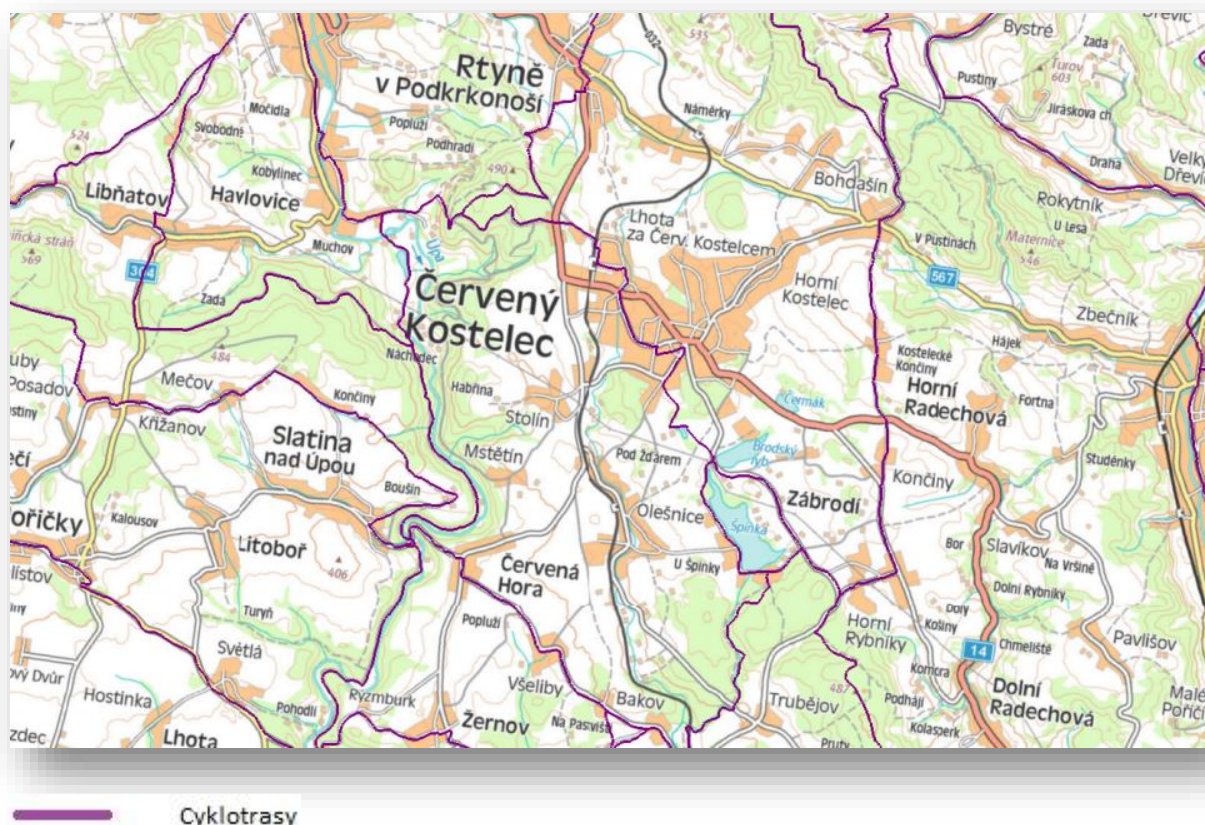
Ve městě se nalézá turistické informační centrum (v Havlíčkově ulici 654), jež je členem Asociace turistických informačních center České republiky. Poskytuje informace o akcích, turistice, cykloturistice a dalších aktivitách a turistických atrakcích v Červeném Kostelci a jeho okolí prostřednictvím webových stránek <http://www.cervenokostelecko.cz/>. Je zde k dispozici také regionální literatura, informace o regionu, noviny Kladského pomezí, IC zajišťuje i předprodej vstupenek a další aktivity.

V Červeném Kostelci a jeho okolí se nachází několik turisticky atraktivních cyklotras. Obyvatelé Červené Kostelce tyto cyklotrasy vysoce oceňují a využívají je pro trávení volného času v okolí města, což vyplynulo z dotazníkového průzkumu. Zároveň si přejí, aby byly rozšířeny, popř. uvedeny do lepšího stavu. Cyklotrasy vedou přes centrum města, což je vzhledem k nepříznivé dopravní situaci ve městě (nadměrné zatížení centra města automobilovou dopravou, nebezpečná místa na dopravních

komunikacích ad.) nepříznivý jev z důvodu snížení bezpečnosti cyklistů apod. Krkonošská cyklotrasa KČT 4095 vede ze Rtyně v Podkrkonoší až do polského Karlowa. Ostatní cyklotrasy se nacházejí již v rámci ČR: cyklotrasa KČT 4018 – Okruh Boženy Němcové, cyklotrasa KČT 4091 – Panská cesta, cyklotrasa KČT 4094 - Do Jestřebích hor, cyklotrasa KČT 22 – Republiková, cyklotrasa KČT 4090 – Radvanice – Slatinský mlýn, cyklotrasa KČT 4020 – Okruh Stolové hory, 4020, 4281 a cykloturistický okruh Po stopách bojů války 1866 – cyklotrasy KČT 4018, 4055, 4056, 4057.

Obr. 12: Cyklotrasy v Červeném Kostelci a jeho okolí

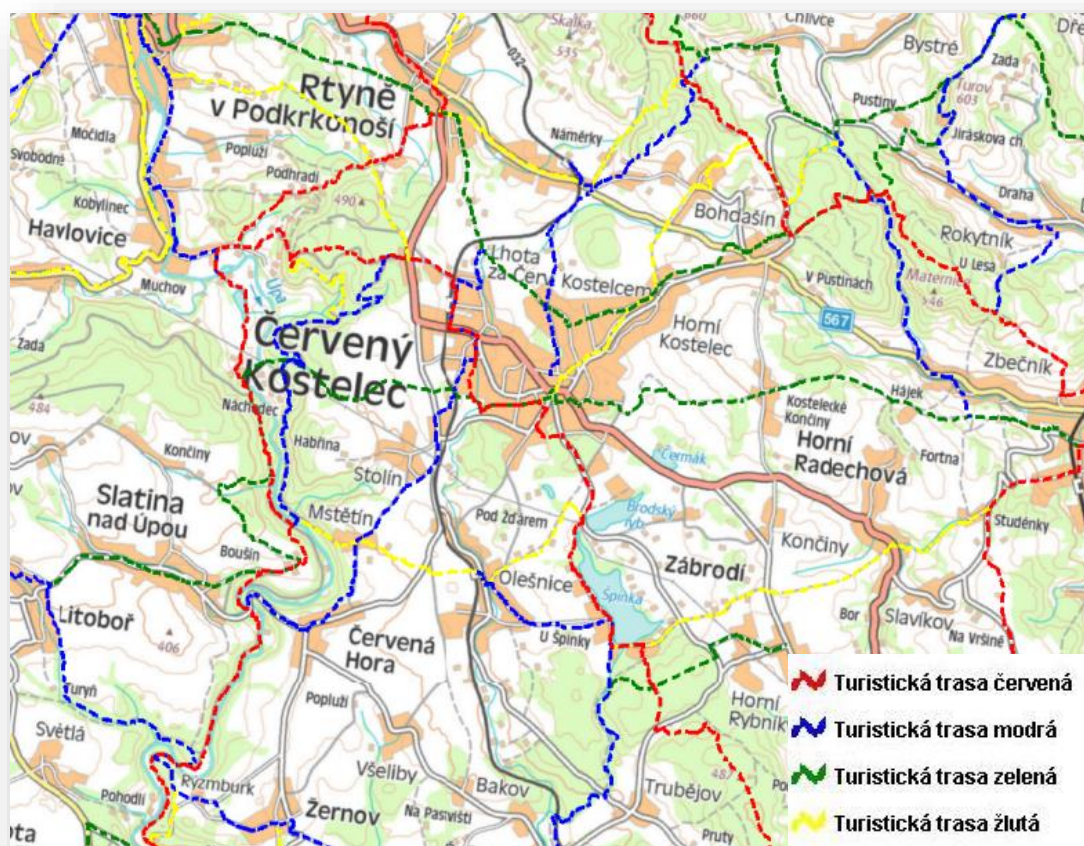

Zdroj: <http://gis.kr-kralovehradecky.cz/>

Ve městě a jeho okolí je také vyznačeno množství turistických tras, díky kterým lze navštěvovat turisticky zajímavá místa, jako je např. turistická trasa Končiny a Bohdašín (projít jí lze kombinací zelené turistické trasy, cyklotrasy 4091, červené turistické trasy a žluté turistické trasy). Jako další zajímavé turistické trasy lze zmínit: vojenské opevnění v přilehlém okolí Jestřebích hor, vyhlídku Vysoký kámen u Stárkova s návštěvou trpasličí rokle a cestu za Kryštofovými kameny na Odolov.

Obr. 13: Turistické trasy v Červeném Kostelci a okolí

Zdroj: <http://gis.kr-kralovehradecky.cz/>

5.6 Trh práce

5.6.1 Pracovní síla a zaměstnanost

Při SLDB v roce 2011 bylo v Červeném Kostelci sečteno 3 768 ekonomicky aktivních obyvatel (EAO)³, což představuje 47,52 % ze všech obyvatel, u kterých byly tyto údaje při SLBD zjištěny. Míra ekonomické aktivity je nižší než u Královéhradeckého kraje (48,4 %), přičemž z celkového počtu ekonomicky aktivních tvořily 7,83 % nezaměstnané osoby.

Ekonomicky neaktivních⁴ bylo v roce 2011 v Červeném Kostelci celkem 4 161 osob, což představuje 52,47 % obyvatel, u kterých byly tyto údaje při SLBD zjištěny. Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo je tvořeno nejvíce důchodci (nad 65 let) a dále žáky, studenty a uční (do 14ti let), kteří tvoří 29,6 %

³ Ekonomická aktivita charakterizuje ekonomický status sčítané osoby, tj. její zařazení mezi zaměstnané, nezaměstnané nebo ekonomicky neaktivní. Mezi zaměstnané patří všechny osoby ve věku 15 a více let, které byly v rozhodný okamžik sčítání v placeném zaměstnání v pozici zaměstnance, nebo patřily mezi zaměstnavatele či samostatně činné, případně byly pomáhajícími členy rodiny. Délka pracovního úvazku ani charakter pracovní aktivity (trvalý, dočasný) není rozhodující. Do kategorie zaměstnaných se řadí i pracující důchodci, pracující studenti a uční a ženy na mateřské dovolené (v trvání 26 nebo 37 týdnů). Mezi nezaměstnané osoby patří osoby bez práce, které práci aktivně hledají a jsou připraveny k okamžitému nástupu.

⁴ Ekonomicky neaktivní jsou všechny osoby, které v rozhodný okamžik sčítání nebyly zaměstnány ani nesplňovaly podmínku pro zařazení mezi nezaměstnané.

ekonomicky neaktivních obyvatel. Třetí skupinou jsou děti předškolního věku, ostatní závislé osoby a osoby v domácnosti.

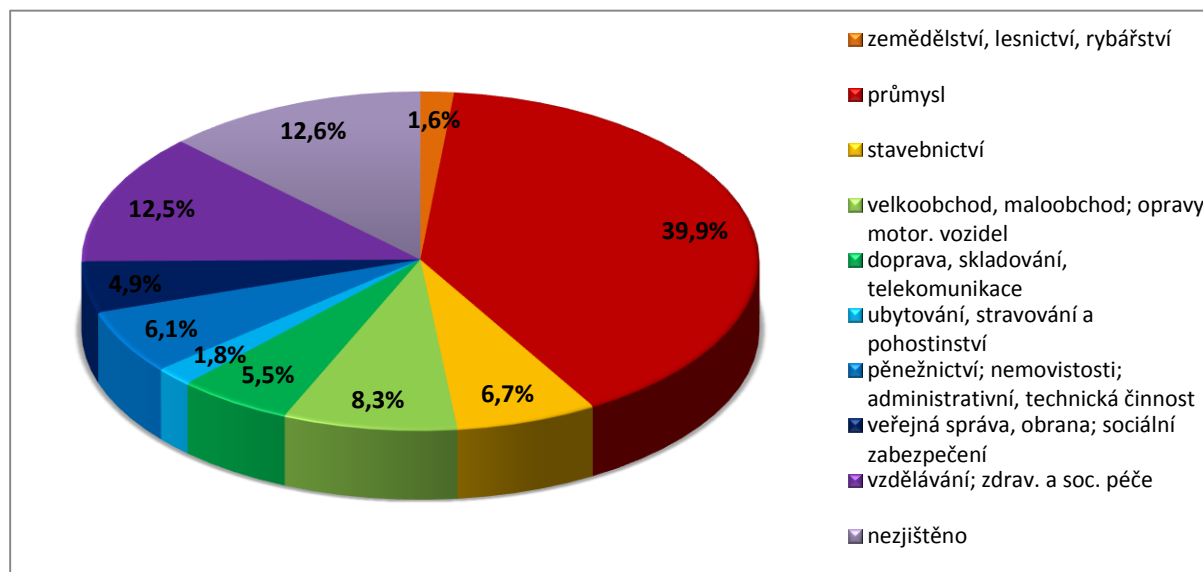
Z celkového počtu zaměstnaných (3 473 obyvatel, v roce 2011) jich 90,87 % tvořili zaměstnanci, zaměstnavatelé nebo OSVČ, menší část tvořili pracující důchodci, dále ženy na mateřské dovolené a pracující studenti a učni. Výše uvedené údaje jsou vztaženy k obyvatelům s obvyklým pobytem.

Zaměstnanost dle odvětví činnosti

Z hlediska zapojení ekonomicky aktivních osob do jednotlivých odvětví národního hospodářství došlo po roce 1989 k výrazným strukturálním změnám. Nejnovější data o odvětvové činnosti ekonomicky aktivních osob jsou ze SLDB 2011.

Podíly zaměstnaných v jednotlivých sektorech národního hospodářství na celkovém počtu zaměstnaných se zjištěným odvětvím ekonomické činnosti znázorňuje následující graf. Zaměstnanost v zemědělství a lesnictví v Červeném Kostelci byla pouze 1,6 % (53 osob). Podíl zaměstnaných v sekundéru byl 46,6 % (z toho v průmyslu 39,9 %), což výrazně přesahuje podíl zaměstnaných v těchto odvětvích jak v celé ČR, kde bylo v průmyslu zaměstnáno „pouze“ 25,35 % ze zaměstnaných osob, tak i průměr Královéhradeckého kraje (28,78 %). Podíl zaměstnaných v terciéru tvořil 39,2 %, což nedosahuje hodnot zaměstnanosti v terciéru v Královéhradeckém kraji ani průměru za celou ČR.

Graf 22: Podíl zaměstnaných podle odvětví ekonomické činnosti v roce 2011

Zdroj: <http://vdb.czso.cz/>

5.6.2 Míra nezaměstnanosti

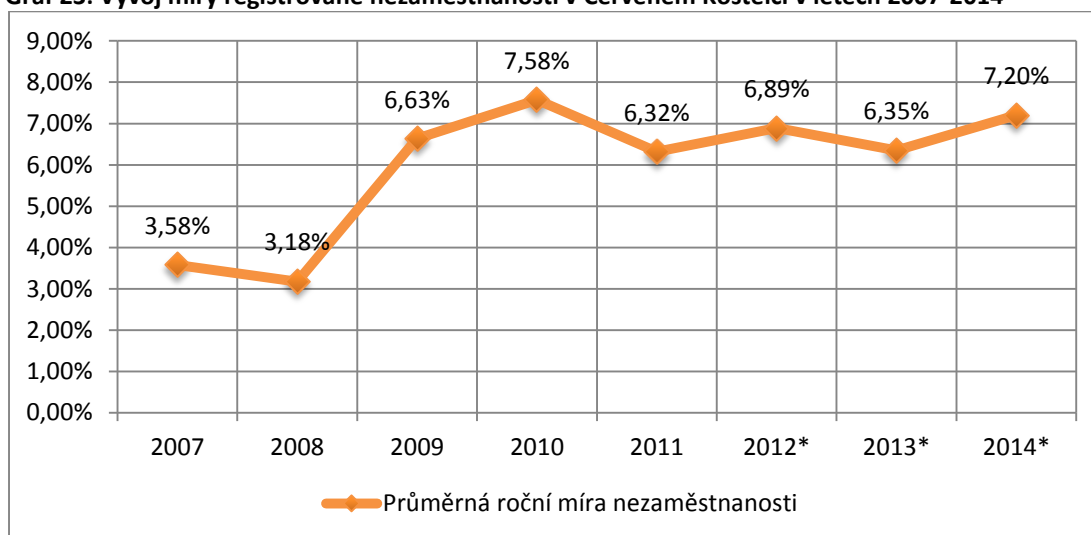
Nezaměstnanost je jedním ze základních indikátorů socioekonomické situace, protože rychle reaguje na změny dalších socioekonomických ukazatelů a odráží vývoj celé ekonomiky.

Míra registrované nezaměstnanosti⁵ je definována jako poměr počtu registrovaných uchazečů o zaměstnání u úřadu práce k počtu ekonomicky aktivních obyvatel. Data o míře nezaměstnanosti v obcích jsou aktuálně dostupná nejnověji za rok 2011. Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla v Červeném Kostelci roce 2010 (7,58%), v roce 2011 pak poklesla na 6,32 %. Nejnižší míra nezaměstnanosti byla v Červeném Kostelci v roce 2008 (3,18 %). Pokud sledujeme vývoj míry nezaměstnanosti v letech 2007 – 2011, je patrný její výrazný nárůst a k jejímu skokovému nárůstu došlo zejména v roce 2009, kdy se naplno projevily důsledky ekonomické krize. Podle dostupných údajů z ČSÚ byla nezaměstnanost v Červeném Kostelci v letech 2005 – 2011 vždy nižší než v Královéhradeckém kraji nebo v ČR. Například v roce 2011 byla dle ČSÚ míra registrované nezaměstnanosti v Červeném Kostelci 5,68 %, v Královéhradeckém kraji 7,49 % a v ČR 8,62 %. V roce 2011 připadalo v Červeném Kostelci 24,9 uchazečů na 1 volné místo.

Ke dni 1. 7. 2014 bylo v Červeném Kostelci evidováno 14 volných pracovních míst (3 místa pro vysokoškolsky vzdělané, 10 míst pro uchazeče s úplným středoškolským vzděláním a 1 místo pro vyučené, středoškoláky bez maturity a uchazeče bez kvalifikace). Nejvíce pracovních míst v tomto městě je nabízeno v oboru obchod a cestovní ruch (4), poté v oboru financí (2) a výchově a vzdělávání (2místa). (zdroj: *portal.mpsv.cz*)

Graf 23: Vývoj míry registrované nezaměstnanosti v Červeném Kostelci v letech 2007-2014

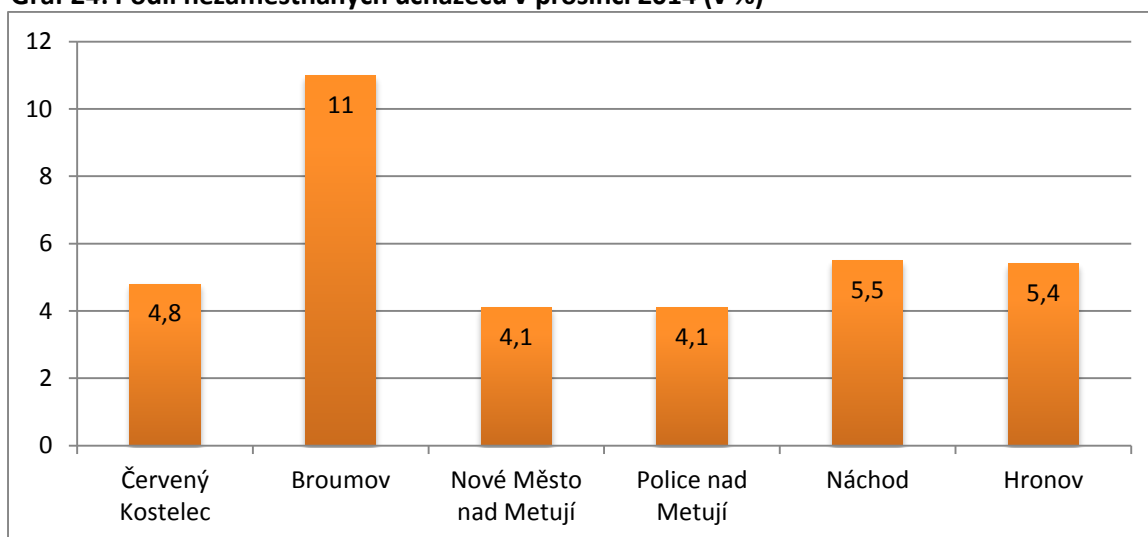

*Průměrná roční míra nezaměstnanosti za okres Náchod v roce 2012, 2013, 2014

Zdroj: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem>

Údaje týkající se nezaměstnanosti jsou od roku 2012 dostupné pouze na úrovni vyšších územních celků. Od 1. 3. 2014 došlo ke změně metodiky a na úrovni obcí se začal sledovat podíl nezaměstnaných uchazečů, který vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15-64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. Tento nově sledovaný ukazatel nahrazuje dosavadní míru registrované nezaměstnanosti. V následujícím grafu jsou uvedené hodnoty nově sledovaného ukazatele v Červeném Kostelci a v dalších městech.

⁵ Míra registrované nezaměstnanosti vyjadřuje podíl počtu nezaměstnaných registrovaných úřady práce na disponibilní pracovní síle (v procentech), kde číselník je počet tzv. dosažitelných nejmístěných uchazečů o zaměstnání (jsou to evidovaní nezaměstnaní ke konci období, kteří mohou ihned nastoupit do zaměstnání) a jmenovatel pro menší územní jednotky (obce, správní obvody obcí s rozšířenou působností, atd.) je tvořen počtem ekonomicky aktivních osob odvozeným z výsledků posledního SLDB (v našem případě SLDB 2001).

Graf 24: Podíl nezaměstnaných uchazečů v prosinci 2014 (v %)

Zdroj: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem>

Struktura nezaměstnaných podle délky evidence na úřadu práce

V tabulce níže jsou uvedeni uchazeči o zaměstnání podle délky evidence na úřadu práce (v Náchodě). Největší skupina nezaměstnaných je evidována méně než 3 měsíce (38,55 %), na úrovni Královéhradeckého kraje je to o 3,5 procentního bodu méně. Pozitivní je skutečnost, že dlouhodobá nezaměstnanost (24 měsíců a více) se v Červeném Kostelci týkala zhruba polovičního podílu osob, než tomu bylo průměrně v Královéhradeckém kraji. Nezaměstnanost se týká zejména rizikových skupin na trhu práce, jako jsou osoby nad 50 let, absolventi, osoby se zdravotním postižením, nízkým vzděláním atd.

Tab. 28: Přehled uchazečů podle délky evidence na ÚP v Červeném Kostelci a v KH kraji k 31. 12. 2011

k 31. 12. 2011	Červený Kostelec abs.	Královéhradecký kraj abs.	Červený Kostelec %	Královéhradecký kraj %
Méně než 3 měsíce	96	7 859	38,55	35,42
3 měsíce a více, méně než 6 měsíců	51	4 444	20,48	20,03
6 měsíců a více, méně než 9 měsíců	22	2 243	8,84	10,11
9 měsíců a více, méně než 12 měsíců	22	1 477	8,84	6,66
12 měsíců a více, méně než 24 měsíců	42	3 405	16,87	15,35
24 měsíců a více	16	2 757	6,43	12,43
Celkem	249	22 185	100,0	100,0

Zdroj: <http://vdb.czso.cz>

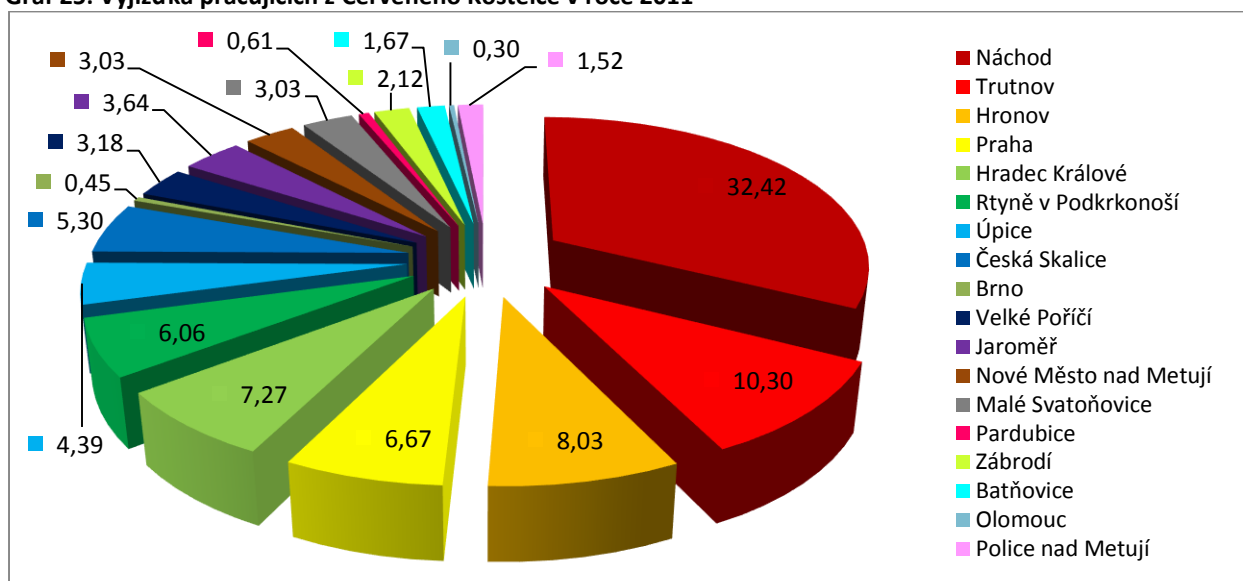
5.6.3 Dojíždka a vyjíždka do zaměstnání

Jednou z významných charakteristik prostorových vazeb obyvatelstva a sídla je vyjíždka a dojíždka za prací a do škol. Podle SLDB 2011 do Červeného Kostelce celkem dojíždělo 644 pracujících a celkem 774 osob za zaměstnáním vyjíždělo (tj. cca 18,9 % ze zaměstnaných osob). Červený Kostelec má tedy negativní saldo dojíždky do zaměstnání, kdy o 130 lidí více denně z města vyjíždí, než sem za prací dojíždí.

Územní struktura vyjíždky do zaměstnání

V roce 2011 vyjíždělo celkem 774 osob za zaměstnáním, z toho 59,97 % v rámci okresu, 32,68 % vyjíždí do jiných okresů kraje, 8,26 % do jiných krajů a 2,06 % mimo ČR. Pro srovnání v Královéhradeckém kraji vyjíždí 67,74 % v rámci okresu, 21,69 % do jiných okresů kraje, 8,67 % do jiných krajů a 1,89 % mimo ČR. Z Červeného Kostelce se za zaměstnáním vyjíždělo zejména do Náchoda (214 pracujících), Trutnova (68), Hronova (53), Hradce Králové (48), Prahy (44), Rtně v Podkrkonoší (40), České Skalice (35), Úpice (29), Jaroměře (24), Velkého Poříčí (21), Nového Města nad Metují (20), Malých Svatoňovic (20), Zábrodí (14), Batňovic (11), Police nad Metují (10), Pardubic (4), Brna (3) a Olomouce (2).

Graf 25: Vyjíždka pracujících z Červeného Kostelce v roce 2011

Zdroj: http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/krajkapitola/23052-13-n+k3085_2013-20

Územní struktura dojíždky do zaměstnání

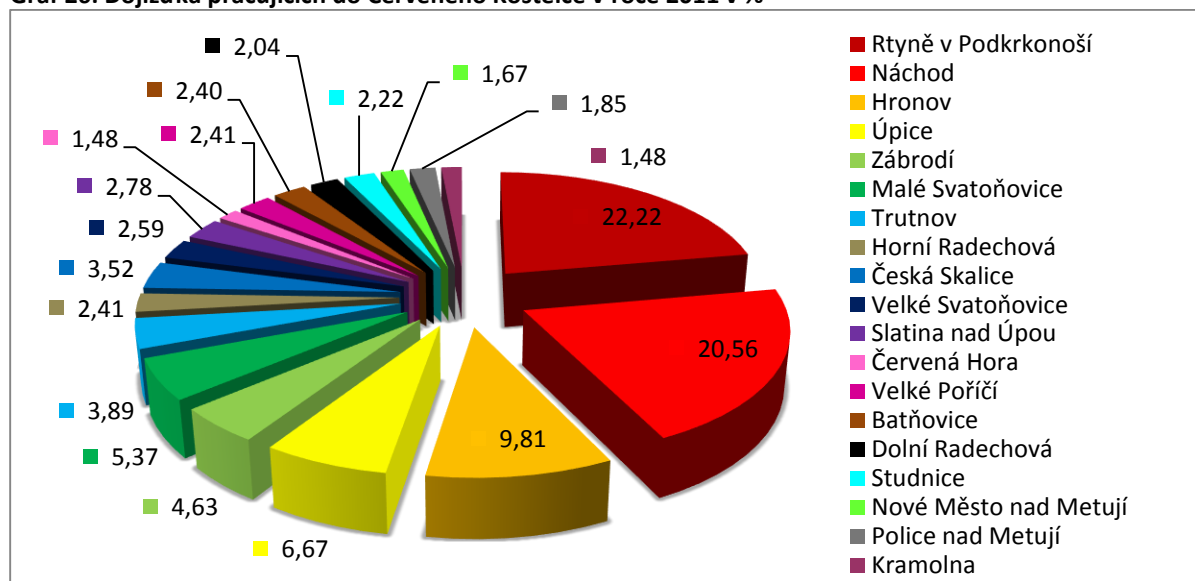
Do Červeného Kostelce denně dojíždí za prací 644 osob, z toho 57,45 % v rámci okresu, 40,68 % z jiných okresů kraje a 1,86 % z jiných krajů. Pro srovnání v Královéhradeckém kraji dojíždí v rámci okresu 80,12 %, z jiných okresů kraje 17,90 % a z jiných krajů 2,04 %.

Pracující dojížděli z 19 obcí, konkrétně ze Rtyně v Podkrkonoší (120 pracujících), Náchoda (111), Hronova (53), Úpice (36), Malých Svatoňovic (29), Zábrodí (25), Trutnova (21), České Skalice (19), Slatiny nad Úpou (15), Velkých Svatoňovic (14), Horní Radechové (13), Velkého Poříčí (13), Batňovic (13), Studnice (12), Dolní Radechové (11), Police nad Metují (10), Nového Města nad Metují (9), Červeného Hory (8) a Kramolny (8). Přehled obcí a zastoupení je zobrazeno v následujícím grafu. Nižší

podíl obyvatel dojíždějících do Červeného Kostelce v rámci okresu je ovlivněn tím, že velký podíl osob dojíždí z obcí sousedního okresu Trutnov (Rtyně v Podkrkonoší, Úpice atd.).

Graf 26: Dojíždka pracujících do Červeného Kostelce v roce 2011 v %

Zdroj: http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/krajkapitola/23052-13-n+k3085_2013-

5.7 SWOT pro oblast hospodářství

Tab. 29: Dílčí SWOT analýza – hospodářství

Silné stránky	Slabé stránky
→ Významná tradice průmyslové výroby	→ Podprůměrné množství ekonomicky aktivních obyvatel
→ Dobrá dopravní dostupnost (silnice I. třídy, železnice)	→ Nižší podnikatelská aktivita a pokles počtu ekonomických subjektů v posledním období
→ Dobrá velikostní struktura podniků ve městě (stabilita x flexibilita)	→ Chybí výrazné kulturní a přírodní atraktivity pro CR a nedostatečná infrastruktura CR (zejména ubytovací a stravovací zařízení)
→ Přítomnost silného zaměstnavatele s výraznou vazbou na region, vyvíjející nepodnikatelskou činnost, se silným (nadregionálním) postavením v oboru	→ Nedostatečné zapojení tradičních kulturních a sportovních akcí do odvětví cestovního ruchu
→ Existence průmyslové zóny ve Stolíně, její dobrá lokalizace a umístění aktivit nezatežujících nadměrně životní prostředí města	→ Negativní saldo dojížděky za prací
→ Dostatek podnikatelských ploch vymezených pro ÚP (možnost dalšího rozvoje a lokalizace dalších investorů)	
→ Dobré charakteristiky nezaměstnanosti - vyšší podíl zaměstnaných osob, nižší míra registrované nezaměstnanosti než ve vyšších územních celcích, relativně nízká míra dlouhodobé nezaměstnanosti	
Příležitosti	Hrozby
→ Ekonomicky stabilní prostředí Královéhradeckého kraje	→ Vysoká míra orientace místní ekonomiky na průmysl
→ Realizace pozemkových úprav a jejich pozitivní dopad zejména na zemědělské (ale i jiné) podnikání ve městě a jeho zázemí	→ Rozevírání nůžek mezi nabídkou a poptávkou na lokálním /regionálním trhu práce a nedostatek kvalifikované pracovní síly ve vybraných oborech (zejména strojírenství)
→ Využití středních a velkých firem ve městě jako „leaderů inovací“	→ Konkurence rozvojových ploch v okolí lákajících podnikatele
→ Zlepšení komunikace města s podnikatelskými subjekty (pravidelná výměna informací, předvídatelnost rozvoje a priorit města apod.)	→ Zahraniční kapitál klíčových podniků (umístění rozhodovacích center mimo tyto podniky, riziko rozhodování bez vazby na území)
→ Využití existujících brownfields v rozšířeném centru města pro vhodné hospodářské aktivity	

6 Infrastruktura

6.1 Technická infrastruktura

6.1.1 Napojení na kanalizaci

Společnost s ručením omezeným Voda Červený Kostelec zajišťuje ve městě, ale i v Červené Hoře, Horních Rybníkách – Zábrodí a Žernově, provoz a údržbu vodovodů a kanalizací. Vlastníkem těchto systémů je město Červený Kostelec.

Kanalizační stoka odkanalizuje území Červeného Kostelce, Horního Kostelce, Lhoty za Červeným Kostelcem, Olešnice u Červeného Kostelce a Stolína. Kanalizační řád v podobě splaškové kanalizace není do současné doby zaveden v Bohdašíně. Zde byla započata výstavba kanalizace v květnu 2014 a ukončení výstavby je plánováno k 31. 8. 2015. Celkově zde bude vystavěno 2,8 km kanalizace. Po dokončení výstavby kanalizace v Bohdašíně bude následovat Mstětín, kde se kanalizační řád v celém území do současné doby nenachází.

Na stokovou síť (na ČOV) je napojeno 6030 (71,44 %) obyvatel a počet obyvatel připojených stokovou sítí do volných výústí je 69 (0,81 %) a celkem 2341 obyvatel není připojeno na stokovou síť. Ze stokových sítí (bez srážkových) je celkem vypouštěno 268,3193 tis. m³ odpadních vod (rok 2014), z toho bylo 85,5 % splaškových odpadních vod a 14,46 % průmyslových odpadních vod. Odpadních vod vypouštěných stokovou sítí přímo do vodního toku bylo v roce 2014 celkem 4,81 m³ a 268,32 tis. m³/rok bylo odvedeno na ČOV.

Celková délka kanalizační stoky je 49,49 km. Kanalizační stoky jsou rozděleny do čtyř profilů. Profil do 300 mm tvoří 68,87 %, od 301 mm do 500 mm tvoří 17,68, od 501 mm do 800 mm 12,28 % a profil větší než 800 mm tvoří 4,17 %. Materiál kanalizačních stok je tvořen zejména betonovým materiálem (26,65 km), plastovým materiálem (12,66 km), kameninovým materiálem (3,23 km).

V území se vyskytují 3 druhy stokové sítě, a to jednotná, oddílná a gravitační, na této síti se nachází 1310 kanalizačních přípojek, 5 odlehčovacích komor a 2 čerpací stanice. Uvedené objekty jsou orientačně ohodnoceny cenou 322 997,7 tis. Kč (zdroj: <http://vodack.cz/>).

Obr. 14: Kanalizační síť v Červeném Kostelci

Zdroj: <http://vodack.cz/>

6.1.2 Napojení na vodovod

Červený Kostelec využívá vlastní zdroj do vodovodního řádu s podzemním typem, na který bylo v roce 2014 napojeno 8 865 (94,5 %) obyvatel. Celková délka vodovodního řádu činí 70,12 km s převážně plastovým trubním materiálem. V území se nachází celkem 9 vodojemů o celkovém objemu 3 131,8 m³, je zde celkem 2 414 vodovodních přípojek a 2 294 vodoměrů. V roce 2014 bylo na vodovodní síť připojeno 8 120 obyvatel, tzn. 96,2 %.

V území se nachází několik staveb na úpravu vody, jedná se o starou vodárnu (vrt 1 a 2), vrt Větrník, vrt Borek a vrt Pole. V těchto stavbách je chemicky upravována voda (chlornanem sodným) pro Červený Kostelec, ale i pro další obce (Žernov u České Skalice, Zábrodí ad.). Ročně se zde vyrobí celkem 122,869 tis. m³ z podzemních zdrojů surové vody. Náklady na 1 m³ vyrobené vody jsou 8,1 Kč/m³ při spotřebě elektrické energie 104,136 MWh/rok.

Čistírna odpadních vod (ČOV) se nachází v katastrálním území Olešnice u Červeného Kostelce a je určena pro území Červeného Kostelce, Lhoty za Červeným Kostelcem, Horního Kostelce, Stolína a Olešnice u Červeného Kostelce, jedná se tedy pouze o místní ČOV, na kterou je napojeno celkem 6030 obyvatel (71,44 %). Voda z ČOV je vypouštěna do vodního recipientu Olešnice. Jedná se o mechanicko – biologickou ČOV s odstraněním dusíku ve vlastnictví města Červený Kostelec, která ročně vyčistí 879,263 tis. m³ odpadních vod za rok, z toho 26,1 % splaškových, 69,5 % srážkových a 4,4 průmyslových a ostatních. Do vodního toku bylo v roce 2014 vypuštěno 879,263 tis. m³ odpadních vod z ČOV. Kaly z této ČOV (104 tun sušiny/rok) byly zneškodněny skládkováním.

Z vodovodních řádů je voda nejvíce využívána domácnostmi (79,7 %), pro zemědělství (0,67 %), průmysl (10,04 %) a pro ostatní (9,59 %). Vodné je pro rok 2014 stanoveno cenou 27,002 Kč/m³ (zdroj: <http://vodack.cz>).

Obr. 15: Vodovodní síť v území

Zdroj: <http://vodack.cz>

Kanalizační a vodovodní síť v jednotlivých částech města

Veškeré části Červeného Kostelce a téměř všichni jeho obyvatelé (94,5 %) jsou napojeny na vodovodní síť, množství vody pro tyto obyvatele je i do budoucna dostačující.

V **Mstětíně** není v současné době vybudována obecní kanalizace, je zde využíváno propustků, struh a systémů příkopů. Pitnou vodou jsou zde zásobováni všichni trvale bydlící obyvatelé.

V **Bohdašíně** se v současné době kanalizace buduje (ukončení výstavby je datováno k srpnu 2015). V ostatních částech města již je vybudována kanalizační síť.

Obyvatelé ZSJ **Olešnice** jsou v plné míře zásobováni pitnou vodou a její stav i množství je dostačující. V minulosti zde byly problémy se znečištěními pitné vody, ale tento problém se podařilo odstranit. V roce 2009 byla v Olešnici navržena gravitační splašková kanalizace ukončená hlavní čerpací stanicí odpadních vod, ze které budou odpadní vody výtlačným řádem dopraveny k likvidaci na ČOV Červený Kostelec. Od roku 2011, kdy byla tato část kanalizace uvedena do provozu, je na ni napojeno celkem 459 trvale bydlících obyvatel Olešnice (zdroj: územní plán Červeného Kostelce, <http://mapy.kr-kralovehradecky.cz/vak/>).

Základní srovnání

Královéhradecký kraj je celkově označován jako jeden z krajů s nejméně napojenými obyvateli na kanalizační systémy s ČOV. Podle výsledků SLDB 2011 je Červený Kostelec v odvodu a čištění odpadních vod (podíl všech domů připojených na kanalizační síť je 66,1 %) nad celostátním průměrem (61,11 %) a výrazně nad průměrem Královéhradeckého kraje (55,20 %). Pokud vezmeme v úvahu pouze trvale obydlené byty, je jich na kanalizační síť napojeno 75,1 %, což je naopak relativně malý podíl například ve srovnání s Novým Městem nad Metují, kde ke stejnému datu bylo napojeno cca 87 % trvale obydlených bytů. K veřejnému vodovodu je v Červeném Kostelci připojeno 95,5 % domů, což je více, než je průměr v Královéhradeckém kraji (92,17 %) i v ČR (92 %).

6.1.3 Plynofikace

Plynem jsou zásobovány zejména tyto 3 městské části: Červený Kostelec, Horní Kostelec a Lhota za Červeným Kostelcem. Plynofikace je provedena středotlakým rozvodem zemního plynu. V Bohdašíně a Horním Kostelci je pro případné zásobování rozvojových ploch zemním plynem vymezena rezerva pro realizaci středotlakového plynovodu. V současné době navrhovaný územní plán počítá s plynofikací navržených rozvojových ploch. Území je zásobováno regulační stanicí na vysokotlakém plynovodu v Červeném Kostelci – Náchod Běloves a ve Lhotě za Červeným Kostelcem, třetí průmyslová regulační stanice slouží pouze pro zásobování bramborárny v Olešnici (zdroj: *Územní plán města Č. Kostelec*).

Otázkou však zůstává reálné pokračování plynofikace. Na straně jedné by její pokračování nepochybně přispělo ke zlepšení ovzduší v dosud neplynofikovaných lokalitách, zejména v zimních měsících, na straně druhé je problematická ekonomika realizace takové investice a jejího provozu příslušným dodavatelem energií v době, kdy domácnosti s ohledem na cenu plynu neřídka preferují jiná řešení, ať již příklonem k alternativním zdrojům nebo setrváním (či dokonce návratem) k fosilním nebo jiným nevhodným palivům.

Podle výsledků SLDB 2011 má Červený Kostelec v porovnání s Královéhradeckým krajem pouze nepatrně nižší úroveň plynofikace bytů, ale podíl plynofikovaných domů je v Červeném Kostelci vyšší (55,7 %) než stupeň plynofikace domů KH kraje (48,2 %), ale nižší než je průměr ČR (60,47 %).

Tab. 30: Technické vybavení bytů a domů v Červeném Kostelci a Královéhradeckém kraji v roce 2011

		Červený Kostelec		Královéhradecký kraj	
Počet bytů	obydlené byty	celkem	3 279	215277	
	technické vybavení	z toho			
		plyn zaveden do bytu	1 624	49,5 %	109447
		vodovod v bytě	3 097	94,4 %	198911
		teplá voda	3 041	92,7 %	196846
		přípoj na kanalizační síť	2 463	75,1 %	151941
		žumpa, jímka	732	22,3 %	50673
Počet domů	obydlené domy	celkem	1 831	109736	
	technická vybavenost	z toho			
		přípoj na kanalizační síť	1 210	66,1 %	60578
		vodovod	1 750	95,5 %	101141
		plyn	1 020	55,7 %	52897
		ústřední topení	1 471	80,3 %	81930

Zdroj: <http://vdb.czso.cz/>

V porovnání s průměrným technickým vybavením bytů a domů v Královéhradeckém kraji je technické vybavení bytů a domů v Červeném Kostelci na vyšší úrovni (viz předchozí tabulka). Město vykazuje lepší hodnoty v připojení domů (bytů) na vodovod i na kanalizační síť i v podílu plynofikovaných domů. Navíc v budoucnu je plánováno rozšíření zásobování plynem a lze očekávat navýšení podílu plynofikovaných bytů a domů.

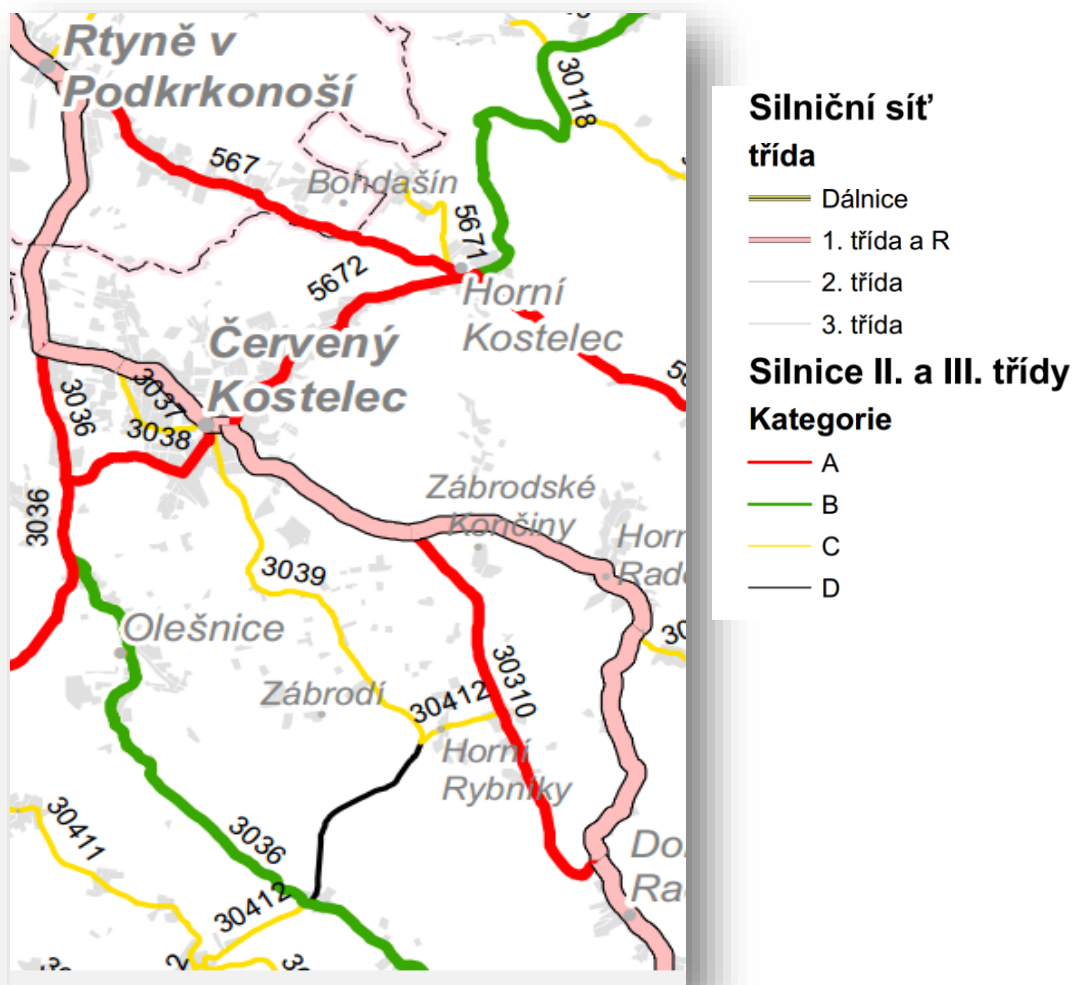
6.2 Dopravní infrastruktura

6.2.1 Silniční doprava

Červeným Kostelcem prochází významná komunikace I. třídy (**I/14**), která způsobuje ve městě největší dopravní zatížení. Tato silnice, jež propojuje silnici I/33 (v Náchodě) a I/16 (v Trutnově) tvoří významný silniční tah podél hranice s Polskem. Území Červeného Kostelce je pak s okolními obcemi v řešeném území i mimo něj propojeno krajskými komunikace, konkrétně silnicí druhé třídy **II/567** a silnicemi III. třídy (**III/3036**, **III/3038**, **III/3039**, **III/3049**, **III/5672**, **III/30118**), jejichž stav je na mnoha místech neuspokojivý.

Dopravní situace v Červeném Kostelci, a to zvláště v centrální části (na náměstí T. G. Masaryka), není dobře vyřešena. Je zde nedostatek parkovacích míst a kvůli rozsáhlé křižovatce nemá náměstí reprezentativní vzhled ani neplní všechny typické funkce centrální části města. Je zde komplikovaná doprava, která silně zatěžuje městské centrum (hluk, koncentrace škodlivin z dopravy ad.), a také je místem s vysokou koncentrací bezpečnostních rizik plynoucích z dopravy.

Obr. 16: Silniční síť v Červeném Kostelci

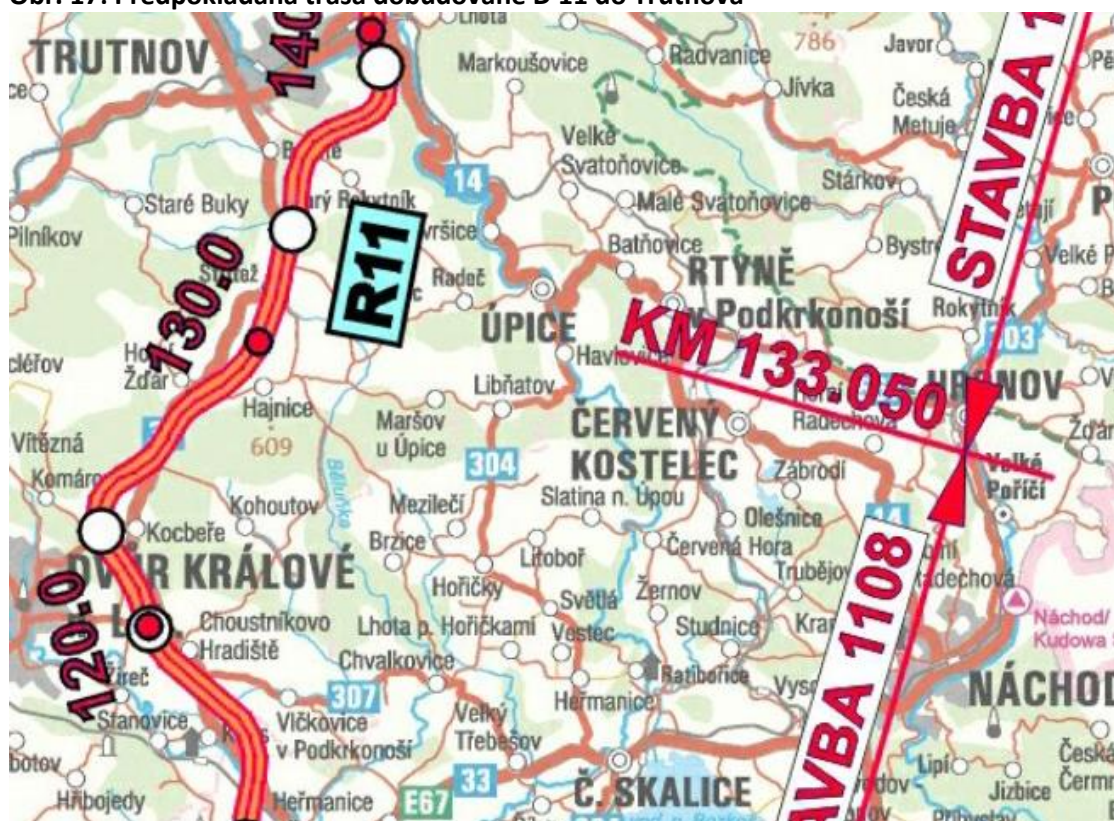

Zdroj: PavEx® Consulting, s.r.o.

Na obrázku výše jsou komunikace rozděleny do tříd a kategorií podle významu a zatížení. Kategorie jsou rozděleny podle intenzity dopravy nebo způsobu propojování a zahušťování silniční sítě. Silnice kategorie A (např. komunikace III/3036 a III/3038), které jsou zobrazeny v následujícím obrázku, jsou krajského významu s dopravním zatížením těžkými nákladními vozidly v rozmezí 500 – 1000 a tyto silnice propojují tahy silnic I. třídy, případně se propojují navzájem a propojují města s více než 5000 obyvateli. Silnice kategorie B (III/3036, III/30118) jsou zbývajících silnicemi II. a III. třídy, propojují silnice stejné nebo vyšší kategorie, města s více než 1000 obyvateli a doplňují silnice kategorie A tak, aby délka spojnice nebyla delší než 10 km. Silnice kategorie C (např. III/3039) doplňují a zahušťují silniční síť, propojují silnice stejné nebo vyšší kategorie a menší obce nebo propojují obydlené oblasti. Vzdálenost města od nájezdu na dálnici D11 je dnes cca 50 km. Dálnice D11 jako páteřní komunikace spojující region s hlavním městem Prahou a představující klíčové napojení na silniční síť nejvyššího řádu, končí v současnosti u Hradce Králové a čeká na dostavbu zbývajících 69 km na polské hranice. Od Hradce Králové povede její trasa přes Jaroměř a Trutnov až na státní hranici s Polskem, konkrétně na hraniční přechod Královec/Lubawka (od Jaroměře jako rychlostní silnice R11), kde se napojí na plánovanou polskou dálnici A3 směřující přes Wrocław až do Štětína. Tím by bylo zajištěno plné

napojení regionu na Transevropskou silniční síť (TEN). Dokončení tohoto spojení by fakticky přiblížilo TEN Červenému Kostelci na cca 25 kilometrů a významně by tak zvýšilo jeho dostupnost jak směrem do Polska, tak do nadřazených vnitrostátních center (Hradec Králové a Praha). To bude v dlouhodobém horizontu nepochybně znamenat zvýšení atraktivity města jak pro podnikatele, tak pro obyvatele. Na straně druhé dobudování dálniční sítě k Trutnovu může znamenat další vytížení již tak problematické silnice I/14 vedoucí přes Červený Kostelec, jež se tak stane fakticky komunikací přivádějící dopravu z regionu na nejbližší dálniční síť, pokud nedojde koživení myšlenky na vybudování či zkapacitnění některé ze stávajících regionálních silnic směrem západním, jíž by byl Červený Kostelec napojen na dálnici v nejkratší možné vzdálenosti (tedy bez nutnosti zajiždět do Náchoda a Jaroměř, resp. do Trutnova).

Obr. 17: Předpokládaná trasa dobudované D 11 do Trutnova

Zdroj: www.ceskedalnice.cz

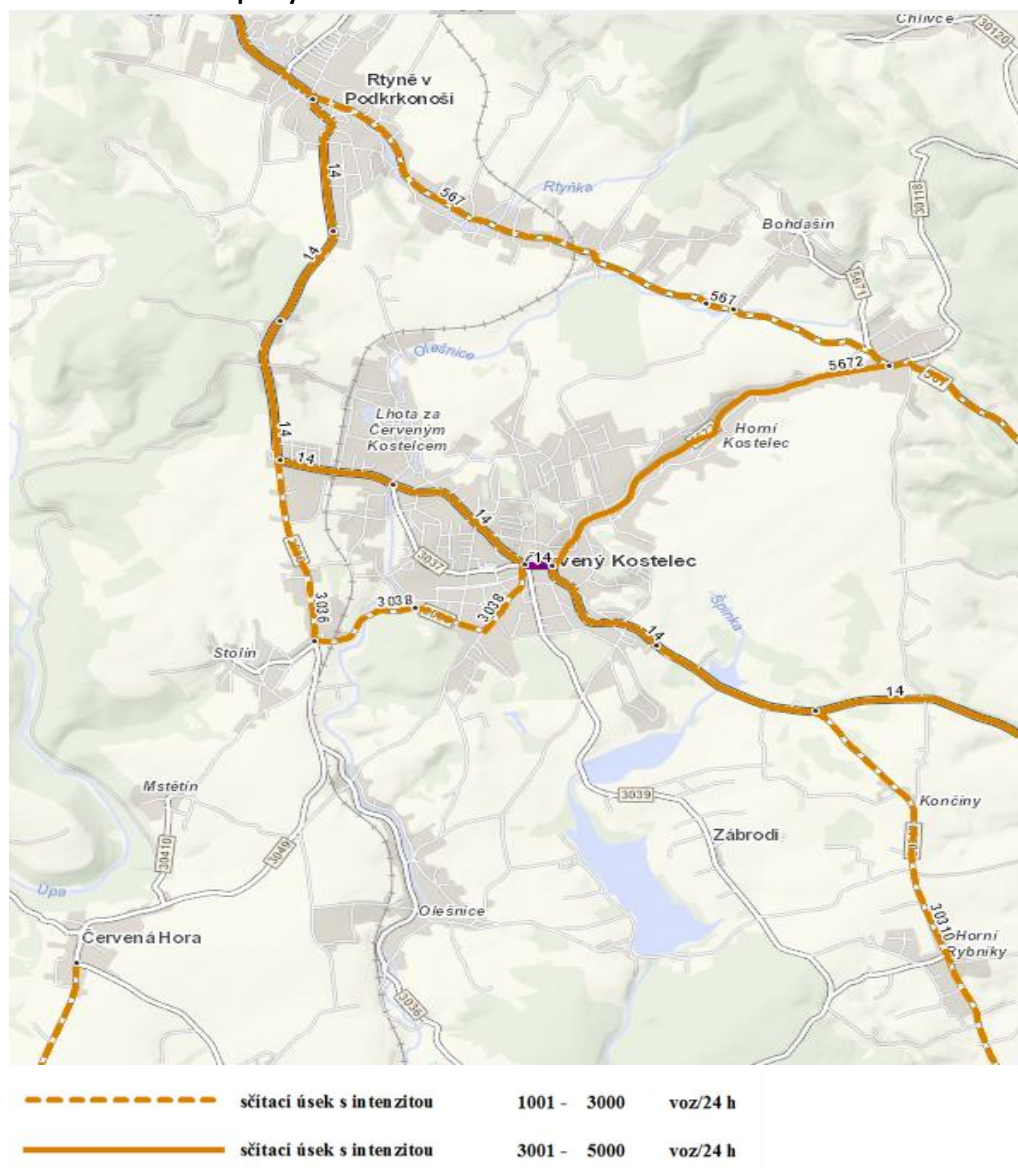
Intenzita dopravy

Z hlediska intenzity dopravy jsou dnes ve městě nejzatíženějšími úseky (s intenzitou 3001 - 5000 automobilů za 24 hodin): úsek silnice I/14 vedoucí od Rtyně v Podkrkonoší přes Lhotu do centra Červeného Kostelce, pokračující dále přes Horní a Dolní Radechovskou do Náchoda. Druhým úsekem spadajícím do této kategorie (byť již ne tak vytíženým) je odbočka z centra města na Horní Kostelec. Na obrázku níže je fialově označen vůbec nejvytíženějším silničním úsek ve městě, nacházející se na Náměstí T. G. Masaryka, kde bylo v roce 2010 napočítáno 7.244 vozidel za 24 hodin. V současné době jsou navrženy nové komunikace, směřující k odstranění hlavních dopravních závad. Jedná se zejména o přeložku silnice I/14, avšak její trasování se bude dále projednávat (zdroj: *územní plán města*). Řešení této klíčové závary v centru města je do budoucna nezbytností a mělo by být jednou z priorit města v oblasti dopravy.

Na mapě níže jsou pro doplnění uvedeny i úseky s intenzitou dopravy nad 1000 vozidel za den jedná se zejména propojení ze Stolína do Červeného Kostelce a dále o spojnici z Horního Kostelce na Rtyni.

Obr. 18: Intenzita dopravy v Červeném Kostelci v roce 2010

Zdroj: <http://scitani2010.rsd.cz/pages/map/default.aspx>

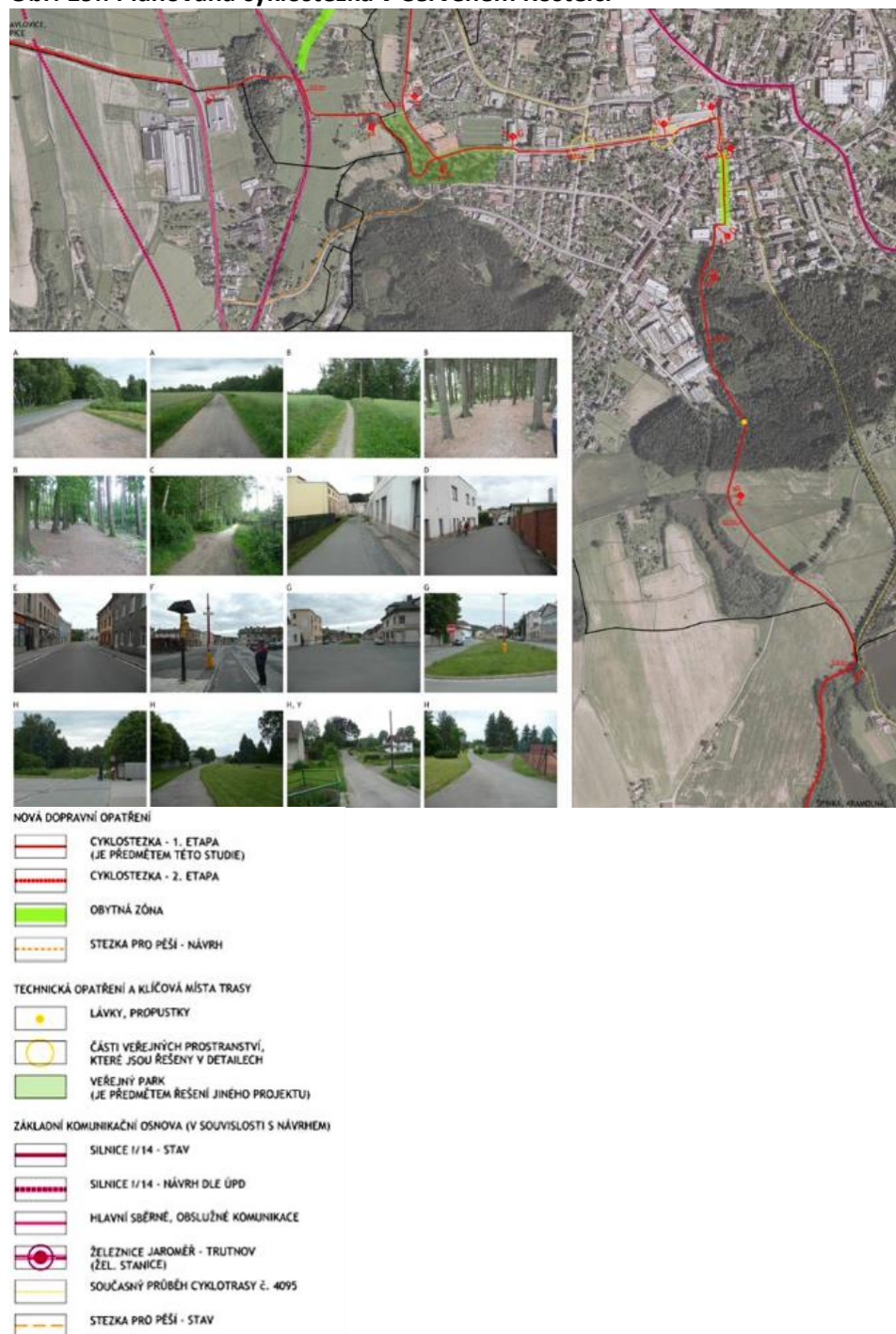
6.2.2 Železniční doprava

Červeným Kostelcem prochází železniční trať označená číslem 032, která vede z Jaroměře do Trutnova na hlavní nádraží. Vlakové zastávky se nacházejí přímo v Červeném Kostelci a v Olešnici a vzdálenost mezi nimi je 3 km. Vlakové nádraží Červený Kostelec je z náměstí T. G. Masaryka (a od autobusového nádraží) vzdáleno cca 1,7 km, což je poměrně dlouhá vzdálenost a městu tak chybí terminál nebo podobné místo, kde by se propojovalo více druhů dopravy. To je částečně řešeno autobusovým spojením mezi vlakovým a autobusovým nádražím. Vlaky zajišťují pravidelnými linkami do Náchoda, Trutnova, Hronova, Hoříček, Rtyně v Podkrkonoší a České Skalice relativně dobré spojení města se svým okolím.

6.2.3 Cyklistická doprava

Územím Červeného Kostelce probíhá několik cyklotras, které jsou na území města v celkové délce 6,64 km, podrobně jsou tyto cyklotrasy popsány v kapitole 5.5.2 Infrastruktura pro cestovní ruch. Tyto cyklotrasy se dají rozdělit na turistické a migrační. Typicky migrační trasou je cyklotrasa č. 4095 vedoucí z Bělovse přes Červený Kostelec do Trutnova, kopírující hlavní migrační směr obyvatelstva, který je vyjádřen také silnicí č. I/14. Jako turistickou cyklotrasu lze označit např. cyklotrasu č. 4095, č. 4018 ad. Na území města se nenachází žádná cyklostezka. Z dotazníkového šetření, ale vyplynula významnost cyklodopravy ve městě a jeho okolí a cyklostezka by pro město byla velký přínosem.

Obr. 19.: Plánovaná cyklostezka v Červeném Kostelci

Zdroj: www.cervenykostelec.cz

V současné době město plánuje výstavbu cyklostezky, která bude propojovat centrum Červeného Kostelce a rekreační oblast Brodský, dále spojí centrum města přes Svojsíkův park do průmyslové zóny a zajistí bezpečné propojení také mezi Červeným Kostelcem a Rtní v Podkrkonoší. Plánovaná cyklostezka je z velké části segregovaná od ostatní dopravy a v části vedoucí občinou a z parku A. B. Svojsíka směrem do Lhoty bude vybavena pásem pro pěší. V plánu je rovněž její vybavení městským mobiliářem a orientačním systémem a část jejího průběhu centrem města je zobrazena v následujícím obrázku (zdroj: www.cervenykostelec.cz).

6.3 Dopravní obslužnost

V Červeném Kostelci jsou k dispozici autobusové i vlakové spoje. Autobusové spoje jezdí z autobusového nádraží, které se nachází 100 metrů od centra města. Toto místo je také východiskem turistických tras a cyklotras. Jeho umístění v samém centru města je na jedné straně výhodné z hlediska docházkové vzdálenosti. Současně však tím, jak je stále více i pro dopravu na nádraží využívána osobní automobilová doprava, představuje jeho umístění zátěž pro již tak dopravou silně zatížené centrum města (včetně dopravy v klidu, tj. parkování). Stejně tak z hlediska kombinování různých druhů dopravy a možnosti přestupu není (zejména s ohledem na vzdálenost od vlakového nádraží) toto umístění úplně optimální. Aktuální úvahy o jeho přesunu tak mají v každém případě svůj význam.

Co se týká spojení do okolních destinací, tak i přes některé nedostatky (např. ten, že nejede žádný přímý autobusový spoj z Červeného Kostelce do krajského města) lze hodnotit dostupnost města veřejnou dopravou za uspokojivou. Do Hradce Králové se lze nepřímými spoji dostat s přestupem zejména v Náchodě, v Hronově a také přes Českou Skalici a Hořičky. Nejkratší doba spojení do Hradce Králové je v pracovní dny 1 hodina 33 minut, o víkendu pak 1 hodina 27 minut, s tím že nejkratší vzdálenost spojení je 44 km (přes Českou Skalici). Do Náchoda, jenž je pro Červený Kostelec ORP, existuje ve všední dny i o víkendu dostatek autobusových spojů, které jsou zobrazeny v následující tabulce.

Tab. 31: Počet přímých autobusových spojů z/do Červeného Kostelce

2014	Výjezd z Červeného Kostelce ve směru:	Počet přímých autobusových spojení			
		z Červeného Kostelce		do Červeného Kostelce	
		pracovní dny	víkendy	pracovní den	víkendy
	Česká Skalice	1	3	2	3
	Náchod	46	13	41	13
	Trutnov	17	9	17	8
	Hradec Králové	0	0	0	0
	Dobruška	2	1	1	1
	Celkem	66	26	61	25

Zdroj: <http://jizdnirady.idnes.cz/> (červen 2014)

Tab. 32: Počet přímých vlakových spojů z/do Červeného Kostelce

2014	Výjezd z Červeného Kostelce ve směru:	Počet přímých vlakových spojení			
		z Červeného Kostelce		do Červeného Kostelce	
		pracovní dny	víkendy	pracovní dny	víkendy
	Česká Skalice	16	14	15	13
	Náchod	1	0	1	0
	Hradec Králové	14	14	13	13
	Trutnov	18	14	18	15
	Celkem spojů	49	28	47	41

Zdroj: <http://jizdnirady.idnes.cz/> (červen 2014)

Přímých vlakových spojů do Hradce Králové je uspokojující množství. Ve všední dny jezdí denně 14 spojů z Červeného Kostelce, s průměrnou dobou spoje do jedné hodiny, což je výrazný kvalitativní rozdíl oproti autobusovým spojům. O víkendu je délka těchto přímých spojů v drtivé většině pod 50 minut a jejich délka je 45 km.

Kvalita spojení z hlediska dostatečné četnosti spojů je rozdílná podle místa cílové zastávky. Dostatečné množství přímých autobusových spojů jezdí zejména do Náchoda, kam je ale problém využít vlakové dopravy. Naopak do Hradce Králové jezdí pouze přímé vlakové spoje a není zde žádné přímé autobusové spojení.

6.4 SWOT pro oblast infrastruktury

Tab. 33: Dílčí SWOT analýza – infrastruktura

Silné stránky	Slabé stránky
➤ Přítomnost autobusové i železniční dopravy	➤ Dopravní zatížení (zejména komunikace I/14 vedoucí centrem města) a nedostatek parkovacích míst v centru města
➤ Dostatečná obslužnost autobusovými linkami, zejména do ORP Náchod	➤ Umístění vlakového a autobusového nádraží
	➤ Neexistence přímého autobusového spojení do Hradce Králové
	➤ Nedostatek cyklostezek/cyklopruhů sloužících pro bezpečnou dopravu po městě, do zaměstnání
Příležitosti	Hrozby
➤ Napojení všech obyvatel na kanalizační systém s ČOV	➤ Nárůst intenzity osobní i nákladní přepravy
➤ Dobudování dálnice D 11 do Trutnova	➤ Pokles počtu spojů veřejné dopravy a faktická autonomie kraje v rozhodování o spojích veřejné dopravy

7 Občanská vybavenost

Pojem občanská vybavenost zahrnuje služby a aktivity, které mohou občané v daném městě využívat pro uspokojení svých potřeb, a které přispívají k celkové kvalitě života. Občanská vybavenost v sobě zahrnuje zejména oblast školství, zdravotnictví, sociálních služeb, maloobchodu a služeb, kultury, sportu.

7.1 Školství a vzdělávání

7.1.1 Mateřské školy

Ve městě se ve školním roce 2012/2013 nacházely **3 mateřské školy** a vyučování v těchto mateřských školách probíhalo v 10 třídách, z toho bylo 9 tříd běžných. Celkem mateřské školy navštěvovalo 262 žáků, z toho 249 žáků bylo v běžných třídách. Přepočtený počet učitelů na mateřské školy byl 21 učitelů. V následující tabulce je časová řada posledních šesti školních let, za které jsou uvedeny vybrané ukazatele. Dvě z těchto mateřských škol byly zřízeny jako samostatný právní subjekt, jedna je spojena se základní školou prvního stupně v Olešnici.

Ve školním roce 2013/2014 se do mateřských škol ve městě podařilo umístit veškeré děti, které musely být umístěny ze zákona, tzn. děti v předškolním věku. V posledních letech narůstá počet dětí s odkladem školní docházky, který komplikuje umísťování dětí v mateřských školách, z tohoto důvodu nebyla část těchto dětí do škol umísťována.

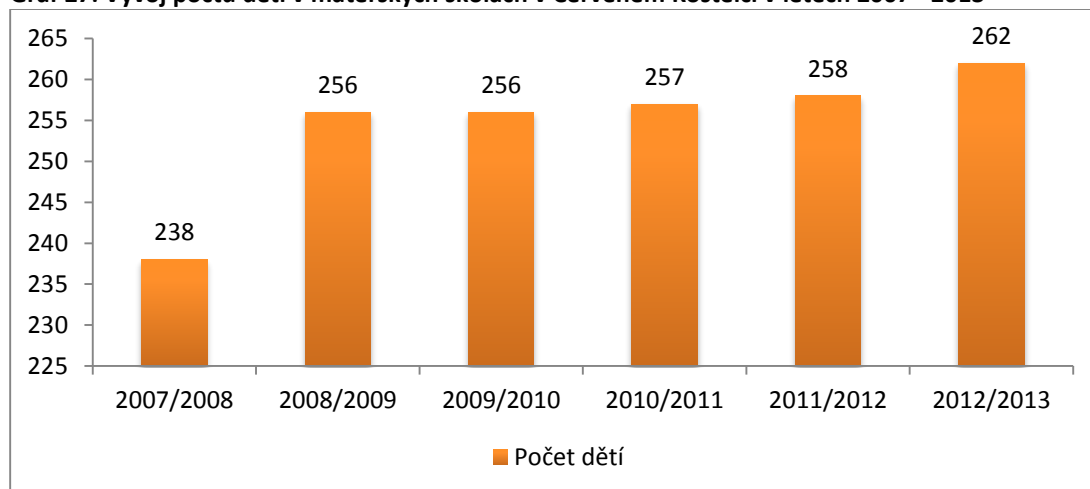
Předpokládá se, že přibližně od roku 2014/2015 se bude počet dětí v mateřských školách snižovat (vlivem doznívající populační vlny, která vyvrcholila v roce 2008) a zatížení se bude postupně přesouvat směrem k prvním stupňům základních škol. V následujícím období tak bude třeba řešit kapacity v mateřských školách, kdy jednou z cest je vyčlenění části kapacit pro děti věkové skupiny 0-3 let. Umísťování dětí této věkové kategorie do MŠ je v současnosti silně podporováno ze strany státu i EU v rámci aktivní politiky zaměstnanosti a sladování rodinného a pracovního života.

Tab. 34: Vybrané údaje o mateřských školách v Červeném Kostelci v letech 2007-2013

	Školní rok					
	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Počet MŠ	3	3	3	3	3	3
Počet všech tříd	10	10	10	10	10	10
Počet běžných tříd	9	9	9	9	9	9
Počet dětí	238	256	256	257	258	262
Počet dětí v běžných třídách	226	243	243	244	245	249
Přepočtený počet učitelů	21	19	20	20	21	21
-z toho ženy	21	19	20	20	21	21

Zdroj: vdb.czso.cz

V časové řadě školních let 2007/2008 – 2012/2013 je z následujícího grafu patrné, že počet dětí v mateřských školách neustále narůstal. Vzhledem k věkovému složení populace lze ale předpokládat, že tento trend nebude do budoucna pokračovat.

Graf 27: Vývoj počtu dětí v mateřských školách v Červeném Kostelci v letech 2007 - 2013

Zdroj: vdb.czso.cz

Mateřská škola Náchodská

Tato mateřská škola se nachází na adrese Náchodská 270, jejím zřizovatelem je město Červený Kostelec a je umístěna ve dvou budovách (první je třípodlažní se třemi třídami a v druhé, jednopatrové, se nachází dvě třídy). Školka má kapacitu 125 dětí, které jsou rozmístěny do 5. tříd a stará se o ně 10 pedagogů. Součástí zařízení je logopedická třída, kde je ve školním roce 2013/2014 celkem 13 dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (zdroj: Školní vzdělávací program MŠ Náchodská 2013/2014).

Mateřská škola Větrník

Mateřská škola Větrník je pavilónová škola se 4 třídami s tím, že děti jsou rozdělovány do tříd podle věku (3 – 4, 4 – 5, 5 – 7 let), v jedné třídě je kapacita 28 dětí, celkem tedy 112 dětí (zdroj: Školní vzdělávací program MŠ Větrník).

Mateřská škola Olešnice

Mateřská škola Olešnice je sloučena se základní školou, kapacita školky je 25 dětí, o které se starají 2 pedagogové. Školka sídlí v budově naproti základní škole a nachází se zde jedna třída a jídelna, do které docházejí i žáci ze základní školy. Ve školním roce 2012/2013 nastoupilo na pravidelnou docházku 25 dětí, čímž se naplnila kapacita školky pro tento školní rok (zdroj: Výroční zpráva o činnosti školy za rok 2012 – 2013).

Podniková Mateřská škola

V centru volného času Háčko bylo také s přispěním Evropského sociálního fondu prostřednictvím OP Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR vybudováno zařízení pro děti předškolního věku zaměstnanců organizace s kapacitou 12 míst. Provoz zařízení byl zahájen v lednu 2014 a školku navštěvuje alespoň na část týdne dohromady přibližně 20 dětí ve věku kolem 3 let.

7.1.2 Základní školy

V Červeném Kostelci se ve školním roce 2012/2013 nacházely celkem **3 základní školy**, které vyučují ve 41 třídách. Konkrétně se jedná o dvě školy s prvním stupněm a jednu školu s 1. i 2. stupněm. Následující tabulka ukazuje změny v počtu základních škol v Červeném Kostelci a v počtu tříd.

Tab. 35: Přehled počtu základních škol a počtu tříd v Červeném Kostelci v letech 2007-2013

	Školní rok					
	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Počet ZŠ	4	4	4	4	3	3
Počet tříd	44	43	41	41	40	41

Zdroj: vdb.czso.cz

Základní škola Václava Hejny

Jedná se o úplnou školu, která má odloučené pracoviště v Horním Kostelci 182. Cílová kapacita školy je 910 žáků. Průměrné počty žáků na třídu jsou na 1. stupni 22,4 žáků a na 2. stupni 25,1 žáků. Ve školním roce 2011/2012 školu navštěvovalo celkem 609 žáků, z toho 308 chlapců (viz následující tabulka) a vyučovalo je 45 pedagogů. Škola poskytuje vzdělání na třech místech: Komenského 540, Komenského 268 a Horní Kostelec 182. Od ledna 2003 má škola právní subjektivitu a je příspěvkovou organizací zřízenou městem Červený Kostelec (zdroj: Výroční zpráva ZŠ V. Hejny).

Tab. 36: Přehled počtu žáku ve školním roce 2011/2012 v ZŠ V. Hejny a v odloučené ZŠ Horní Kostelec

Základní škola	Počet žáků	Z toho chlapců	Z toho dívek
ZŠ V. Hejny	529	268	261
ZŠ Horní Kostelec	80	40	40
Celkem	609	308	301

Zdroj: Výroční zpráva ZŠ V. Hejny

Základní škola Lhota

Škola je neúplná, pro žáky 1. – 5. ročníku s kapacitou 120 žáků, ve školním roce 2012/2013 jí navštěvovalo 80 žáků v 5 jednotlivých třídách, s průměrným počtem 16 žáků na jednu třídu, které učilo 7 pedagogů (zdroj: Výroční zpráva ZŠ Lhota 2012 - 2013).

Základní škola Olešnice

Jak již bylo zmíněno, základní škola je spojená s mateřskou školou, s nižším počtem žáků a tříd. Nachází se zde dvoutřídní třídy s 1. stupněm základní školy tzn. neúplná škola. Ve školním roce 2012/2013 školu navštěvovalo 29 žáků, kteří byli umístěni ve 2 třídách (1. třída- 1. 4. a 5. ročník, 2. třída – 2. a 3. ročník). Ve školním roce 2013/2014 nastoupilo do 1. ročníku 10 nových žáků a 3 žáci 5. ročníku školu opustili, to znamená, že celkem v tomto školním roce školu navštěvuje 36 žáků (zdroj: Výroční zpráva o činnosti školy za rok 2012 - 2013).

Obecně lze v českém základním školství očekávat do roku 2017 nárůst žáků, poté bude následovat pomalý, ale dlouhodobý pokles. Pro žáky na druhém stupni bude k nárůstu docházet do roku 2020 a poté bude následovat také pozvolný pokles.

Problematiku rozvoje školství, přizpůsobení kapacit a celkové vzdělávací infrastruktury, opřenou o demografickou analýzu, by měl do budoucna řešit Místní akční plán rozvoje vzdělávání.

7.1.3 Speciální základní školy

Speciální základní škola Augustina Bartoše

Tuto specializovanou základní školu navštěvují žáci se zdravotním postižením, zároveň sdružuje školu praktickou, základní školu speciální a třídy s rehabilitačním vzdělávacím programem, kapacita školy je 118 žáků (87 žáků základní škola praktická, 35 žáků základní škola speciální a 42 žáků školní družina). Od 1. 1. 2011 byla sloučena Speciální základní škola Úpice a Speciální základní škola Červený Kostelec, škola má teď proto 2 pracoviště. Ve školním roce 2010/2011 se ve školním zařízení nacházelo 54 žáků na základní škole praktické, z toho 32 chlapců a 24 na základní škole speciální, z toho 14 chlapců (zdroj: Výroční zpráva školy za školní rok 2010/2011).

7.1.4 Základní umělecká škola

Základní umělecká škola Červený Kostelec

Základní umělecká škola je příspěvkovou organizací města, ve které je nabízeno až 17 vyučovaných oborů žákům I. a II. stupně. V současné době na školu dochází přibližně 420 žáků v hudebním, výtvarném a tanečním oboru. Nejpočetněji zastoupený je hudební obor. Školu navštěvují žáci ve věku od 5 let až do dospělosti, zhruba do 20 let, tyto žáky vyučuje 18 pedagogických pracovníků a 3 nepedagogičtí pracovníci. Výuka probíhá individuálně, skupinově nebo kolektivně (zdroj: zusck.xf.cz).

7.1.5 Střední školy

Střední škola oděvní, služeb a ekonomiky

Škola je tradiční z hlediska výuky krejčovských oborů, ze kterých zde také vznikly maturitní obory. V rámci Královéhradeckého kraje je škola jediná s touto specializací, dále se škola zaměřuje na obory ekonomické. Ve škole se nachází střihárna, předváděcí sál na módní přehlídky a obchod pro příjem zakázek. Na škole je k výběru pět studijních oborů: Veřejnoprávní činnost, Ekonomika a podnikání, Podnikání, Modelářství a návrhářství oděvů a Oděvnictví (zdroj: <http://www.ssck.cz/>).

Fakt, že se v Červeném Kostelci nachází pouze jediné středoškolské zařízení, je třeba vnímat jako velký deficit města. V jiných okolních městech obdobné velikosti se nachází zpravidla více středních škol, včetně obecných gymnázií (Dobruška, Broumov, Jaroměř). Absence středních a vyšších stupňů vzdávání má nepochybně negativní vliv na struktur obyvatel a tím i celkové socioekonomické prostředí města a nepřímo i na ekonomiku města. Zvláště v návaznosti na lokalizaci poměrně významných výrobních podniků se nabízí snaha o umístění dalšího vzdělávacího zařízení středoškolského nebo vyššího stupně, případně zřízení místního pracoviště nějaké existující střední či vyšší školy. Kromě jiného by výhodou mohla představovat realizace praxí v místních podnicích.

7.1.6 Dojíždka a vyjíždka do škol

Jednou z charakteristik prostorových vazeb města je vyjíždka a dojíždka žáků do škol. Vyjíždějící resp. dojíždějící osoby jsou takové, jejichž místo školy je v jiném domě, než ve kterém mají místo obvyklého pobytu. Patří mezi ně děti, uční a studenti. (zdroj: Veřejná databáze ČSÚ).

Intenzita vyjíždky je dána tím, jak je místo bydliště vybaveno školskými zařízeními, záleží na druhu těchto zařízení a na jejich specializaci. Červený Kostelec patří mezi města s dostupnými a dostatečně

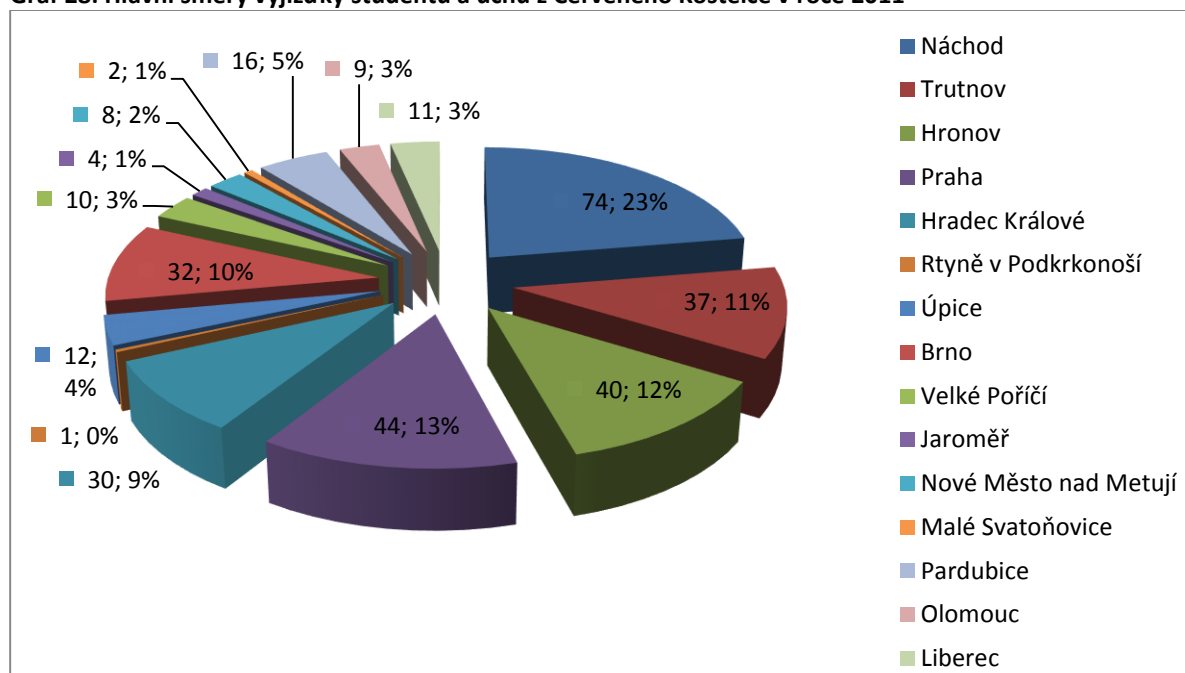
vybavenými školskými zařízeními, alespoň co se týká základního školství, proto zde klesá podíl každodenní vyjížďky.

Do základních škol vyjížděli v rámci okresu žáci ve věku 6 – 14 let do Náchoda (12 žáků), Rtyně v Podkrkonoší (2) a Batňovic (1). Kromě toho další 2 žáci vyjížděli 2 mimo ČR.

V roce 2011 dojížděli do Červeného Kostelce žáci do základních škol ze Zábrodí (12 žáků), Rtyně v Podkrkonoší (5 žáků), Náchoda (5), Úpice (1), Horní Radechov (7), České Skalice (1), Velkých Svatoňovic (1), Slatiny nad Úpou (1), Červené hory (6), Dolní Radechov (1) a Police nad Metují (1).

V roce 2011 z Červeného Kostelce vyjíždělo 361 studentů a učňů do 15 obcí, z toho 242 denně. Z tohoto počtu jich 138 vyjíždělo v rámci okresu, 85 do jiných okresů kraje, 135 do jiných krajů a 3 mimo ČR. Studenti a učni vyjížděli v roce 2011 do škol do obcí: Náchod (74), Trutnov (37), Hronov (40), Praha (44), Hradec Králové (30), Rtyně v Podkrkonoší (1), Úpice (12), Brno (32), Velké Poříčí (10), Jaroměř (4), Nové Město nad Metují (8), Malé Svatoňovice (2), Pardubice (16), Olomouc (9) a Liberec (11), vyjížďka je zobrazena v následujícím grafu.

Graf 28: Hlavní směry vyjížďky studentů a učňů z Červeného Kostelce v roce 2011

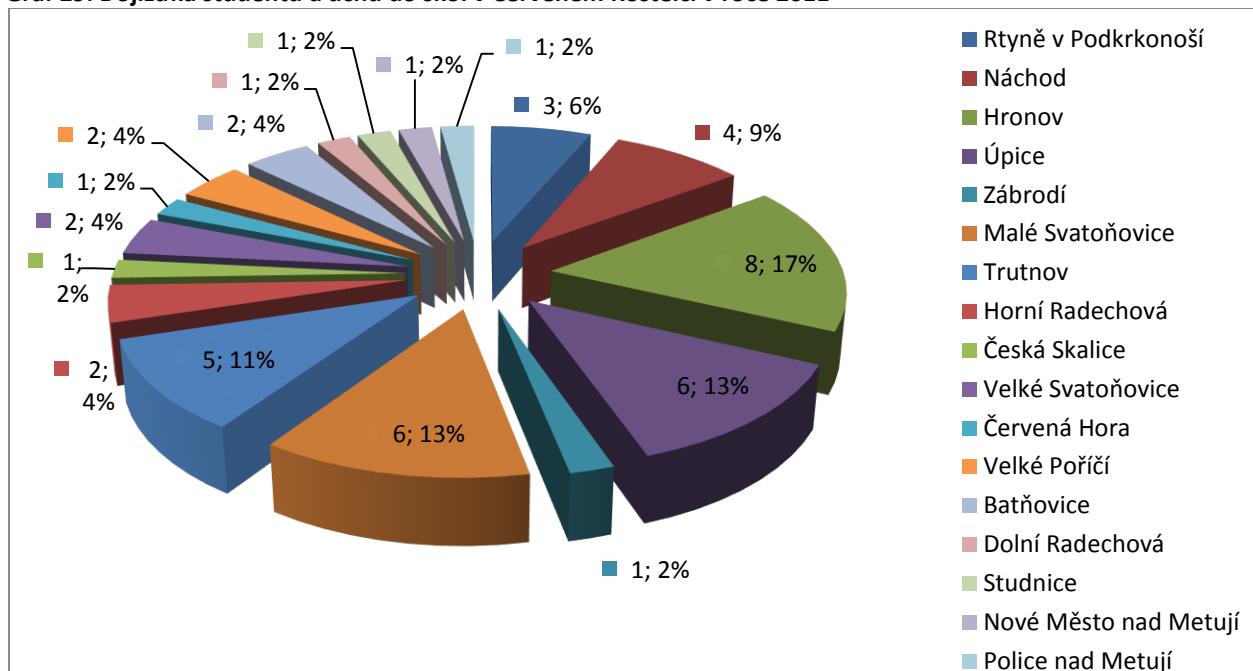
Zdroj: ČSÚ, 2011

V rámci dojížďky do Červeného Kostelce dojíždělo v roce 2011 celkem 83 studentů a učňů ze 17 obcí, toho 113 denně. Konkrétně dojížděli studenti a učni ze Rtyně z Podkrkonoší (3), Náchoda (4), Hronova (8), Úpice (6), Zábrodí (1), Malých Svatoňovic (6), Trutnova (5), Horní Radechov (2), České Skalice (1), Velkých Svatoňovic (2), Červené hory (1), Velkého Poříčí (2), Batňovic (2), Dolní Radechov (1), Studnice (1), Nového Města nad Metují (1), Police nad Metují (1). Dojížďka studentů a učňů je zobrazena v následujícím grafu. Celkem 37 studentů a učňů dojíždí v rámci okresu, 45 z jiných okresů kraje a 1 dojíždí z jiných krajů. Ve srovnání s Královéhradeckým krajem jsou tato čísla spíše podprůměrná, nadprůměrná jsou pouze pro dojíždění z jiných okresů kraje (v Královéhradeckém kraji celkem 75,55% dojíždí v rámci okresu, 21,7 % z jiných okresů kraje a 2,8 % dojíždí z jiných krajů). Je

zřejmé, že do Červeného Kostelce se sjíždí studenti a žáci z širokého okolí, kvalita školství je zde na potřebné úrovni a je nutné tuto úroveň udržet nebo se ji snažit zvýšit.

Graf 29: Dojíždka studentů a učňů do škol v Červeném Kostelci v roce 2011

Zdroj: http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/krajkapitola/23052-13-n+k3085_2013-20

7.2 Zdravotnictví

Zdravotnictví v Červeném Kostelci je vzhledem ke svému rozsahu na poměrně dobré úrovni. Ve městě se nachází 5 samostatných ordinací praktického lékaře pro dospělé, 1 ordinace praktického lékaře pro děti a dorost, 4 stomatologické ordinace, 1 gynekologická ordinace, 4 detašovaná pracoviště lékaře specialisty, 1 ostatní samostatné zařízení, 1 detašované pracoviště ostatního samostatného zařízení a 2 zařízení lékárenské péče (zdroj: <http://vdb.czso.cz/>).

Souhrn zdravotnických zařízení je uveden v následující tabulce. Lékařská péče je ve městě koncentrována ve zdravotním středisku v ulici Manželů Burdychových 325, zde se nachází gynekologie, kožní oddělení, praktičtí lékaři pro dospělé a stomatologie. Ostatní lékaři mají své ordinace na různých místech ve městě.

Tab. 37: Přehled zdravotnických zařízení v Červeném Kostelci

Zdravotnictví	2012
Samostatná ordinace praktického lékaře pro dospělé	5
Samostatná ordinace praktického lékaře pro děti a dorost	1
Samostatná ordinace praktického lékaře - stomatologa	4
Samostatná ordinace praktického lékaře - gynekologa	1
Samostatná ordinace lékaře specialisty	0
Detašované pracoviště samostatné ordinace lékaře specialisty	0
Ostatní samostatná zařízení	1
Zařízení lékárenské péče	2

Zdroj: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/scitani-lidu-domu-a-bytu-2001?zuj=573965>

Většina nejdůležitějších lékařských služeb se nachází přímo ve městě, ze zdravotnických služeb zde chybí např. ambulantní chirurgie ad. Nejbližší zařízení tohoto charakteru a další služby a oddělení se nachází ve městě Náchod v Oblastní nemocnici Náchod, které je vzdálené 12 km.

7.3 Sociální péče

Sociální služby jsou poskytovány sociálně potřebným osobám, které se ocitly v tíživé sociální situaci a nejsou schopny ji sami řešit a nemohou o pomoc požádat rodinu či jiné blízké osoby. V Červeném Kostelci existuje několik zařízení, která nabízejí nejrůznější sociální služby.

Zajišťování sociální péče a sociálních služeb pro město a jeho obyvatele je v Červeném Kostelci zajišťováno na vysoké úrovni ze strany Oblastní charity Červený Kostelec. Oblastní charita, jež se svými téměř 250 zaměstnanci jedním z největších zaměstnavatelů ve městě a v oblasti služeb dokonce největším zaměstnavatelem zajišťuje provoz zařízení sociálních služeb s tím, že město na jejich provoz přispívá. Jedná se o hospic Anežky České a Domov sv. Josefa, který poskytuje také ošetrovatelskou a pečovatelskou službu, domácí hospic a ambulantní služby. Pod Oblastní charitu spadá také mateřské centrum Sluně (Úpice), mateřské centrum Háčko a chráněné dílny.

Hospic Anežky České je prvním hospicem vybudovaným v ČR, který pomáhá těžce nemocným a je zde půjčovna pomůcek pro nemocné v jejich domácím prostředí. Jedná se o nestátní zdravotnické a sociální zařízení, které se stará o osoby s nevyléčitelným onemocněním, zejména onkologickým. Celková kapacita zařízení je 30 lůžek ve dvaceti pokojích rozmístěných ve dvou podlažích (14 jednolůžkových, 4 dvoulůžkové a 2 čtyřlůžkové pokoje).

Pod Oblastní charitu Červený Kostelec spadá i **Domov sv. Josefa v Žirči u Dvora Králové**. Jedná se o jediné lůžkové zařízení v ČR pro nemocné s roztroušenou sklerózou. Jsou zde k dispozici tři typy pobytu (zdravotní – kapacita 28 lůžek, trvalý – kapacita 14 lůžek a odlehčovací s kapacitou pro 7 uživatelů). Součástí areálu Domova sv. Josefa jsou dva chráněné byty a chráněné dílny.

Charitní ošetrovatelská služba Červený Kostelec usiluje o vytvoření komplexní domácí péče ve spolupráci s Charitní pečovatelskou službou Červený Kostelec, Městským úřadem a Městskou policií Červený Kostelec a s okolními obecními úřady. Poskytuje péči lidem v jejich domácím prostředí v takovém rozsahu, aby klienti nemuseli docházet za těmito službami mimo domov nebo nemuseli být předčasně umisťováni do různých zařízení. Ošetrovatelská péče je určena především seniorům, ale je možné ji poskytovat i dětem a dospělým, kteří ji potřebují (např. akutně nemocným, onkologicky nemocným, dlouhodobě chronicky nemocným ad.). Služba je poskytována kromě všech městských částí Červeného Kostelce také ve Slatině nad Úpou, Červené Hoře, Horních Rybníkách, Horní Radechové a Zábrodí. Půjčovna zdravotních pomůcek nabízí k půjčení např. polohovací lůžka, invalidní vozíky, chodítka, berle ad.

Pečovatelská služba v Červeném Kostelci a Hostinném se stará zejména o staré, nemocné a zdravotně postižené lidi tak, aby mohli co nejdéle zůstat ve svém přirozeném prostředí. Kromě toho služba pro seniory připravuje různé volnočasové aktivity, besedy, výlety, kroužky, cvičení ad. Ve městě je díky pečovatelské službě k dispozici tísňová péče, která je seniorům poskytována 24 hodin denně v případě nouze a je zároveň spojena i s pultem centrální ochrany Městské policie.

V okolí Červeného Kostelce je poskytována také **domácí hospicová péče**, která nabízí i zapůjčení pomůcek k usnadnění péče o nemocného. Služba je poskytována v dojezdové vzdálenosti do 20 km od Červeného Kostelce (zasahuje např. i do Teplic nad Metují a Police nad Metují) a v tomto území proplácí poskytované služby svým klientům jejich pojišťovny. V případě, že místo bydliště klienta do tohoto území nepatří, musí se podílet na úhradě nákladů spojených s dopravou (viz obrázek).

Obr. 20: Území nasmlouvané pro poskytování domácí hospicové péče hrazené z VZP

Zdroj: domaci.hospic.cz

Mateřské centrum Háčko se v Červeném Kostelci nachází v ulici Manželů Burdychových 245. Jedná se o akreditovanou vzdělávací instituci MPSV. Jsou zde k dispozici volnočasové aktivity v podobě zájmových kroužků, jako je např.: němčina pro děti, keramika pro rodiče s dětmi, cvičení pro těhotné, cvičení maminek s dětmi ad. Školení se konají v akreditační místnosti, která má maximální kapacitu 50 lidí a jsou zaměřena především na vzdělání zaměstnanců sociálních organizací, zdravotních sester a probíhá zde také kvalifikační kurz pro pracovníky v sociálních službách.

7.4 Kultura a volnočasové aktivity

Způsob a kvalitu života obyvatel, ale i návštěvníků Červeného Kostelce výrazně ovlivňuje nabídka a kvalita zařízení, ve kterých se pořádají kulturní a sportovní akce místního, regionálního i nadregionálního významu.

7.4.1 Kulturní zařízení

V městě je přítomno několik významných kulturních zařízení a institucí, díky nimž je celkové kulturní zázemí a prostředí města na dobré úrovni. Patří mezi ně Divadlo J. K. Tyla, Kino Luník, městská

knihovna, městská výstavní síň či domek Boženy Němcové. Z institucionálního pohledu je pak významné zejména Městské kulturní středisko, jež kromě správy a provozu významných kulturních stánků (divadlo, kino) organizuje kulturní život ve městě.

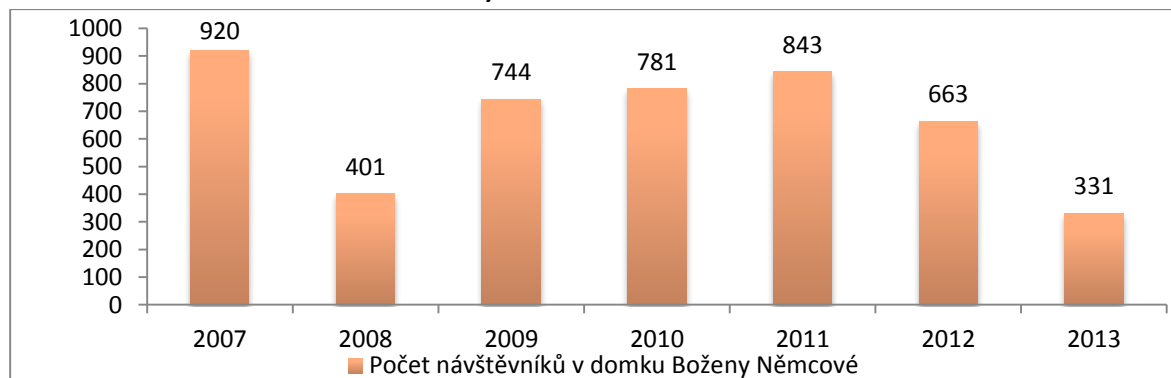
Asi nejvýznamnějším kulturním zařízením, s kapacitou 330 diváků v hlavním sále a 120 diváků v malém sále, je Divadlo J. K. Tyla nacházející se v samém centru města. Malý sál slouží k jednání spolků, menším kulturním akcím, zábavným pořadům, zkouškám ochotníků, přednáškám, besedám, veřejným zasedáním zastupitelstva města, výročním schůzím atd. Každým rokem se zde koná Východočeská přehlídka amatérského činoherního divadla. V parku naproti divadlu je v letním období postaven amfiteátr, ve kterém se konají nedělní promenádní koncerty, Mezinárodní folklorní festival a další akce. Divadlo je tak skutečným centrem kulturního života města.

Dalším významným zařízením pro kulturu je kino Luník, které je umístěno v ulici Manželů Burdychových a jehož provozovatelem je Městské kulturní středisko. V roce 2012 prošlo celkovou rekonstrukcí, vč. digitalizace. Kapacita promítacího sálu je 220 míst. Pravidelně se zde koná Dětský filmový festival (v březnu 2014 již 50. ročník) a Loutkářský festival pro děti a dospělé.

Městská knihovna v Červeném Kostelci vznikla již v roce 1834, ale začala se rozvíjet až v roce 1849. Knihovna metodicky a personálně obsluhuje 4 své pobočky v Bohdašíně, Lhotě, Olešnici a Stolíně a 6 obecních knihoven v přilehlých obcích (Červená hora, Horní Radechová, Horní Rybníky, Slatina nad Úpou, Zábrodí a Žernov). V roce 2011 byla dokončena rekonstrukce knihovny, které se tak stala bezbariérovým zařízením. Ve svém knihovním fondu nabízí 46 000 svazků knih a ročně si zde obyvatelé Červeného Kostelce půjčí kolem 100 000 svazků knih a časopisů.

Domek Boženy Němcové stojí naproti kostelu s expozicí pobytu spisovatelky Boženy Němcové, která zde pobývala v letech 1837-38. V tomto domku je také malá obrazová galerie červenokosteleckého malíře Gustava Vacka. Je zde otevřeno od května do září. Toto kulturní zařízení se potýká v posledních letech s poklesem návštěvnosti. Po dramatickém propadu v roce 2008, jež mohl být způsoben ekonomickou krizí a celkovým propadem odvětví cestovního ruchu návštěvnost stoupala až do roku 2011, od té doby však opět velmi rychle klesá.

Graf 30: Počet návštěvníků v domku Boženy Němcové v letech 2007 - 2013

Zdroj: <http://www.nipos-mk.cz/>

Nejvýznamnější institucí pro organizaci kulturního života města je Městské kulturní středisko, jež je příspěvkovou organizací města. Kromě organizačních aktivit také provozuje Domek Boženy Němcové, Divadlo J. K. Tyla, kino Luník, městskou výstavní síť a Grafoklub. Pořádá Mezinárodní folklorní festival,

Divadelní festival, Dětský filmový festival a Loutkářský festival, dále pořádá různé kurzy, zájmové kroužky. Pod jeho záštitou působí Divadelní soubor Na tahu, Městská dechová hudba, Dětský folklorní soubor – Hadáček, Loutkářský sbor – Radost a Vlastivědní spolek. Výstavní síň na náměstí T. G. Masaryka má hlavní sál o velikosti 85 m². Vystavují zde kromě jiných i místní mateřské školy, základní školy, speciální škola, jsou zde k vidění výsledky práce zájmových kroužků a jednotlivců. Každý rok zde probíhají také tematické výstavy zaměřené na zvyky a tradice Vánoc a Velikonoc.

Tab. 38: Přehled akcí, které se konají v Červeném Kostelci v průběhu roku

Akce	Měsíc konání	Akce	Měsíc konání
Živý betlém	Leden	Modelářská show	Červen
Tříkrálová sbírka	Leden	Czech Death Fest	Červen
Novoroční běh	Leden	Vodnické slavnosti na Brodském	Červenec
Masopustní průvod	Únor	Letní podvečery při hudbě	Červenec
Divadelní festival	Březen	Červenokostecká stovka	Červenec
Filmový festival Expediční kamera	Březen	Mezinárodní folklorní festival	Srpen
Regionální soutěž ve scénickém tanci	Duben	Water-bird cup 2013	Srpen
Pálení čarodějnic na Brodském	Duben	Stolínská zatáčka	Září
Sportovec města	Duben	Středeční pohár	Září
Postupová přehlídka dětských folklorních souborů	Duben	Sraz koloběžkářů a sraz vodních modelářů	Září
Hadařská pětadvacítka	Duben	Dny polsko-české křesťanské kultury	Září
Noc kostelů	Květen	Šikovné ruce pro hospic	Říjen
Motosraz na Brodském	Květen	Závody psích spřežení Bono	Říjen
Promenádní koncerty	Květen	Loutkářský festival	Listopad
O pohár SDH Bohdašín	Květen	Adventní koncerty	Prosinec
Cestou Jakuba Haliny	Červen	Jam session	Prosinec
Kostelce v Kostelci	Červen	Sjezd na čemkoli na Prodance	Prosinec

Zdroj: www.cervenykostelec.cz

Významnou kulturní aktivitou ve městě je zejména Mezinárodní folklorní festival, který se každoročně koná v druhé polovině srpna v přírodním areálu u Divadla J. K. Tyla a vždy ho během pěti dnů, kdy festival trvá, navštíví několik tisíc návštěvníků. Další významnější akcí je čtyřdenní divadelní festival Červený Kostelec v Tylově divadle, který se koná v březnu a tradičně se zde představuje řada divadelních spolků a souborů (zdroj: *Průvodce městem Červený Kostelec*).

Mezi významná kulturní a náboženská centra města patří i kostel sv. Jakuba Většího. Pravidelně se zde konají bohoslužby pro veřejnost. Kostel je ve správě Farnosti Červený Kostelec

7.5 Sport a tělovýchova

7.5.1 Sportovní a volnočasová zařízení

Ve městě se nachází celkem 8 sportovních a volnočasových zařízení. Mezi nejvýznamnější patří místní sokolovna, která byla v roce 1930 postavena Robertem Dvořáčkem. Uvnitř budovy je velký a malý sál, který slouží jako tělocvična, k tréninkům, sportovním utkáním a cvičení sportovních spolků. Patro se zrcadlovým sálem je využíváno tanečním a výtvarným souborem Základní umělecké školy. V sále se také konají plesy a další společenské a kulturní akce.

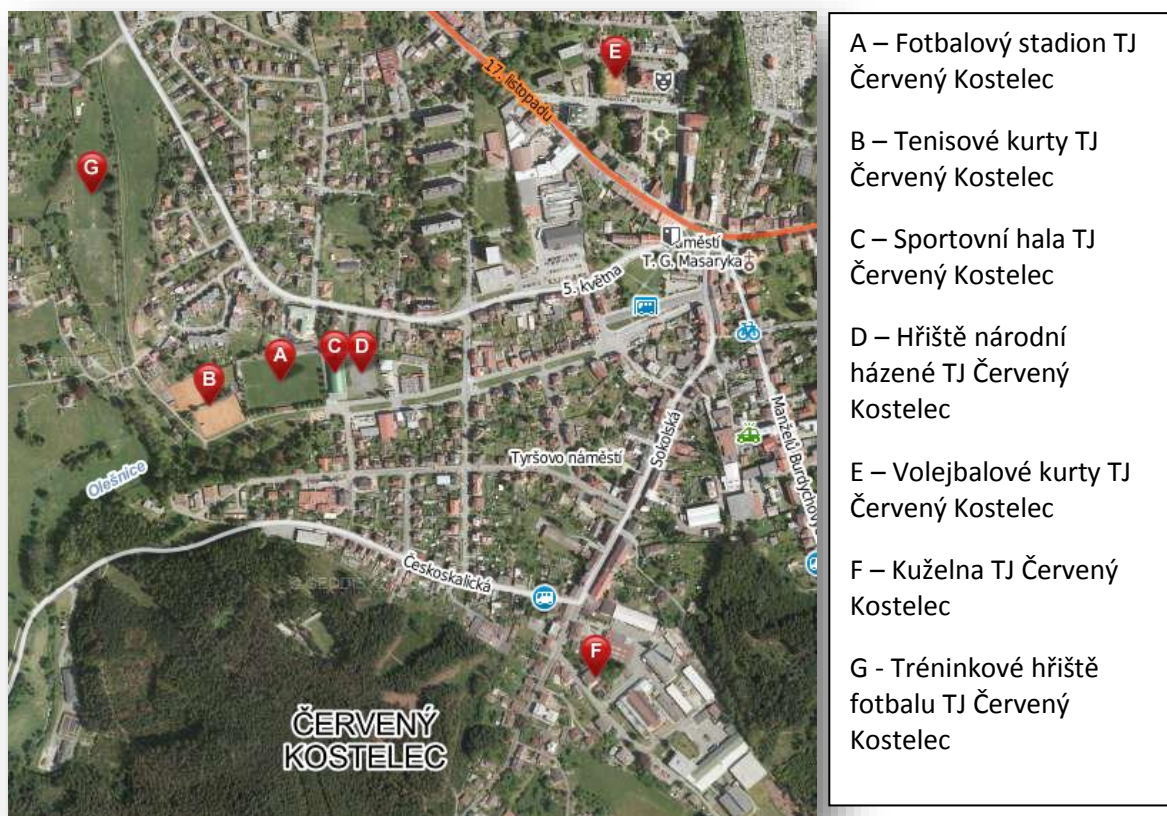
Vedle sokolovny se ve městě nachází několik dalších sportovních zařízení, z těch nejdůležitějších: sportovní hala, fotbalový stadion, hřiště házené, tenisové kurty, fotbalové tréninkové hřiště a dráha pro kuželkáře. Sportovní areály se nacházejí zejména v ulici Palackého a u Svojsíkova parku. Roku

2007 byla vybudována sportovní hala mezi fotbalovým stadionem a hřištěm na házenou. Konají se zde různé turnaje a mistrovská utkání, halu lze ve volných hodinách rezervovat také pro veřejnost. V zimním období je využívána zejména k tréninkům a turnajům. Na hřiště oddílu národní házené navazuje fotbalový stadion, poté pokračují tenisové kurty a směrem ke Lhotě je na lukách u potoka fotbalové tréninkové hřiště. V Nerudově ulici se nachází dvoudráha pro kuželkáře a volejbalisté mají kurty se zázemím u Divadla J. K. Tyla. Většina sportovních zařízení spadá pod TJ Červený Kostelec. V těsné blízkosti města se nacházejí rybníky Brodský (pouze část jeho pláže spadá do katastru města) a Špínka, které se využívají také ke sportovním účelům.

Přestože město disponuje mnoha zařízeními pro sport a tělovýchovu, mnohé mu stále chybí a jejich nedostatek je pociťován i samotnými obyvateli města – bazén či koupaliště, ledové kluziště, jako nedostatečné je pociťováno i zázemí pro aktivity v přírodě (stezky pro in-line brusle, cyklotrasy ad.). Geografické rozmístění hlavních sportovních zařízení zobrazuje následující obrázek.

Obr. 21: Sportovní zařízení ve městě spadající pod TJ Červený Kostelec

(Zdroj: www.mapy.cz)

Z volnočasových zařízení je asi nejvýznamnějším Centrum volného času Háčko, nacházející se v ulici Manželů Burdychových. Jeho součástí je mateřské centrum, jsou zde k dispozici jazykové kroužky, vzdělávací kurzy a semináře. V Háčku je akreditovaná vzdělávací instituce MPSV pro zaměstnance Oblastní charity Červený Kostelec, ale i pro další zaměstnance zejména ze sociálních a zdravotnických organizací. Pro školní rok 2013/2014 je zde k dispozici 13 zájmových kroužků např.: němčina pro děti, keramika pro děti, cvičení maminek s dětmi a další. Z jednorázových akcí se zde koná Dětský karneval, Svátek matek v mateřském centru, pohádkový les, Svatomartinský lampionový průvod ad.

Lze si zde pronajmout místnost např. pro školení, přednášky, výstavy apod. s kapacitou 50 lidí a společenskou místnost v podkroví s kapacitou 20 lidí. V centru volného času je také možnost zajištění ubytování v novém podkroví budovy (zdroj: <http://hacko.ochck.cz/>).

7.5.2 Sportovní kluby a jednoty

Ve městě se nachází 10 sportovních klubů a jednot, které mají celkem 868 členů (viz tabulka 42). Největší sportovní organizace je Tělovýchovná jednota Červený Kostelec, která organizuje 5 sportů – fotbal, kuželky, národní házenou, tenis a volejbal. K 31. 12. 2013 má jednota 484 registrovaných členů, včetně rozhodčích a činovníků, z toho 219 členů je mládež do 18 let. Dále jednota registruje 150 členů, kteří sportují pouze rekreačně a neúčastní se mistrovských utkání. Tělovýchovná jednota se stará o majetek v hodnotě 6,5 mil. Kč.

Horolezecký oddíl ČK byl založen roku 2002, oddíl se nejvíce soustřeďuje na pískovcové lezení v oblastech Polické pánve a Teplicko – Adršpašských skal, dále se věnuje zimnímu lezení, trekingu, horským kolům, běžkování ad.

Klub českých turistů byl založen již roku 1903, odbor má 47 členů. Mezi aktivity klubu patří 4 akce uvedené v Celostátním kalendáři (Novoroční výstup na Žaltman – Memoriál Jardy Másla, Hadařská 25, Cestou Jakuba Haliny, Červenokostelecká stovka), mezi oblíbené akce patří: Šmajd kolem Kostelce, Čtvrteční procházky pro seniory, Spotkanie na szlaku – květnové 3denní putování s polskými přáteli ze Zabkowic nebo letní týden na horách.

Klub střelců má dlouhodobou, i když přerušovanou historii. V současné době je provozován na střelnici Lom Žďár/ kóta 445. Střelnice klubu je otevřena pro veřejnost a k dispozici je zde 18 střeleckých postů.

Klub šermířů vystupuje pod názvem skupina historického šermu Manové Přemysla Otakara a byl založen v roce 1996. V klubu je průměrně 12 – 15 členů (čtvrtinu tvoří ženy). Klub vystupuje např. na posvíceních, poutích, výročí založení měst a obcí, státní svátky, dětské dny, kulturní nebo sportovní akce, rekreační pobyty zaměstnanců, privátní oslavy a další.

Mushers klub Metuje je aktivní nejen v České Republice, ale i na Slovensku. Klub měl v roce 2013 přibližně 80 členů. Má i dětský oddíl s přibližně 24 dětmi. Klub se účastní různých soutěží např. Hradecký mid, který se uskutečnil v roce 2013 v Běleči nad Orlicí.

Rybářský svaz Červený Kostelec byl založen v roce 1944, povodí svazu je na řece Úpě a je dlouhé 11 kilometrů. Na revitalizovaném rybníku Krčmařík probíhají každoročně jarní rybářské závody. Ve svazu je i kroužek Mladý rybář, který seznamuje děti se základy rybolovu.

Sdružení agility Sultánci vzniklo v roce 2001 a každoročně pořádá závody a soustředění. Pravidelně zde probíhají tréninky pro členy sdružení.

Šachový oddíl Sokol ČK vznikl v roce 2005, v současnosti hraje v oddílu 11 dospělých šachistů a 10 šachistů mladších 15 let (zdroj: <http://www.cervenykostelec.cz/katalog?f.Tag=8>).

Pétanque klub Stolín byl založen v roce 1996 a jeho činnost je pod záštitou České asociace pétanque klubu. Jeho významnou pořádanou akcí je např. Stolínský Křečák, který se koná v srpnu.

Tab. 39: Sportovní organizace ve městě a počet jejich členů

Sportovní organizace počet členů	Počet členů
Horolezecký oddíl ČK	20
Klub českých turistů	47
Klub střelců	20
Klub šermířů	12
Mushers klub Metuje	80
Rybářský svaz ČK	133
Sdružení Agility Sultánci	25
Šachový oddíl Sokol ČK	21
TJ Červený Kostelec	484
Pétanque klub Stolín	26
Celkem	868

Zdroj: www.cervenykostelec.cz, data od jednotlivých organizací

Jednou z významnějších sportovních aktivit je např. Novoroční běh (v roce 2014 se běžel již 38. ročník novoročního běhu), dále silvestrovský sjezd na čemkoli, Červenokostelecká stovka (24 let historie) s možností běhu od 15 do sto kilometrů. Po celý rok se v Červeném Kostelci pořádají zápasy v házené, kuželnách, volejbalu a fotbalu.

7.6 Spolková činnost

7.6.1 Spolky působící ve městě

V Červeném Kostelci působí vedle sportovních spolků uvedených výše dalších 21 spolků, klubů a sdružení.

Působí zde Český svaz včelařů, který byl založen 6. 1. 1899 s hlavním cílem rozšiřovat včelařství v kraji. V tomto spolku se každou první neděli v měsíci pořádají včelařské besedy. V organizaci jsou kromě včelařů z Červeného Kostelce také včelaři z Horního Kostelce, Olešnice, Stolína, Bohdašína, Slatiny nad Úpou, Litoboře, Červené Hory a Zábrodí. K 11. 10. 2009 bylo ve spolku 586 včelstev.

Fotoklub Červený Kostelec při MKS byl 12. 2. 2014 znovuobnoven po 10 letech, začátky činnosti klubu jsou datovány již do roku 1975. Tehdejší fotoklub se zúčastňoval Ratibořického mapového okruhu a pořádal členské výstavy. Do budoucna se očekávají jeho pravidelné schůze, soutěže a výstavy. Nyní má 22 členů, kteří se jednou měsíčně schází (zdroj: fotoklubck.webgarden.cz).

Dalším spolkem je Junák Červený Kostelec, nachází se zde 6 skautských oddílů pro děti a mládež a 2 kluby dospělých, 4 z těchto oddílů mají prohloubenou náboženskou výchovu. Ke 2. 3. 2009 bylo ve středisku 280 skautek a skautů (zdroj: <http://stredisko.skautkostelec.cz/>).

Ve městě se nachází také TOM 19208 Kadet Červený Kostelec, založený v roce 1976, kde jsou sportovně založení lidé včetně dětí. Nyní se ve spolku sdružuje 20 dětí a 18 dospělých. Je zde také Kynologická organizace č. 674, která byla novodobě založena v roce 2002, kynologové se účastní různých zkoušek, pořádají tábory, od roku 2013 je zde i psí školka. Spolek má přibližně 16 členů.

Spolek Šotek vznikl v roce 2008 a má za cíl vytvářet zdroj zábavy pro zdejší děti. Se spolkem Kadet například pořádá již druhý ročník veřejné dražby nazvanou Veřejná dražba věcí nejmilejších, výtěžek

akce využijí tyto dva spolky pro svoji činnost a v roce 2014 se takto získalo celkem 16 684 Kč. Tyto dva spolky se také podílejí na organizaci filmového festivalu Expediční kamera Červený Kostelec. Který se koná v kině Luník a jedná se o třetí ročník tohoto festivalu, výtěžek jde opět na činnost těchto dvou spolků.

Modelářský klub Falemo vznikl roku 1973 a sdružuje se v něm přibližně 30 modelářů z Červeného Kostelce a blízkého okolí. Členové se účastní různých předváděcích akcí a závodů po celé České Republice. Nejvýznamnější akcí tohoto spolku je zejména Končinská modelářská show, v letošním roce se pořádá již 20. ročník. Jedná se o přehlídku různých modelů a jsou zde i ukázky skutečných letadel a vrtulníků ze sousedních aeroklubů.

Tab. 40: Přehled spolků (mimo sportovních) působících na území města a jejich nejvýznamnější akce:

Spolek	Nejvýznamnější akce pořádané spolky
Český svaz včelařů	Měsíční přednášky na téma včelařství
Církev adventistů sedmého dne	Pravidelné bohoslužby
Církev československá husitská	Biblická hodina, duchovní péče o děti
Divadelní soubor Na Tahu	Pravidelné divadelní představení (včetně divácky oblíbených venkovních představení)
FALEMO Letecko - modelářský klub	Končinská Show s leteckými ukázkami
Fotoklub Červený Kostelec	Výstavy, soutěže
Junák Červený Kostelec	Skautský karneval, Babí léto, betlémské světlo
Klub vojenské historie Soldateska	Dělostřelecký bál, otevírání pevnosti Josefov
Komorní smíšený sbor TET-MEN	Vánoční punčový večírek
Kynologická organizace č. 674	Dobročinný kynologický víkend pro Filipa Kněžourka
Myslivecké sdružení	Běžné myslivecké aktivity
Oblastní charita Červený Kostelec	Tříkrálová sbírka
Okrašlovací spolek	Podle aktuálního dění ve městě a okolí
Římskokatolická farnost Červený Kostelec	Pravidelné bohoslužby
SDH Stolín	Např. Východočeské stovky
Sdružení rodičů při ZŠ V. Hejny	Akce spojené s děním v ZŠ
Spolek Šotek	Dražba věcí nejmilejších
MAS Mezi Úpou a Metují	Dvoutýdenní letní tábor
TOM 19208 Kadet Červený Kostelec	Dražba věcí nejmilejších
Společenství mládeže Velké spolčo	Křížové cesty, Adventní pobožnosti
Vlastivědný spolek	Různé tematické výstavy

Zdroj: <http://www.cerveny.kostelec.cz/katalog>

Tab. 41: Dílčí SWOT analýza – občanská vybavenost

Silné stránky	Slabé stránky
– Dostatek škol a vyhovující geografické rozmístění (jak ZŠ, tak MŠ), vč. „podnikové MŠ“ v Háčku	– Nepřítomnost vyšších stupňů vzdělávání (např. VOŠ), pouze jedna SŠ
– Přítomnost ZUŠ ve městě	– Chybí vybrané typy sportovní infrastruktury
– Existence speciální ZŠ, možnost vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	
– Velmi dobrá úroveň a široké spektrum sociálních služeb (pobytových, ambulantních a terénních), mateřské centrum	
– Dobrá úroveň vybavenosti města kulturní infrastrukturou	
– Množství kulturních akcí, včetně akcí nadregionálního charakteru	
– Existence volnočasových a sportovních zařízení	
– Bohatý spolkový život	
Příležitosti	Hrozby
– Dotační příležitosti v oblasti školství (opřené o Místní akční plán rozvoje vzdělávání) a sociálních služeb	– Změny vytížení kapacit ve školství v návaznosti na demografické trendy
– Realizace praxí u významných místních podniků (příležitost pro technické školy v okolí nebo jako motivace pro ustavení nového středního vzdělávání ve městě)	– Stárnutí populace a nárůst (příp. i změna struktury) potřeb v oblasti zdravotnictví a sociálních služeb
– Podpora sociálního podnikání (využití prostředků z EU, národních zdrojů)	

8 Životní prostředí

8.1 Jednotlivé složky životního prostředí

8.1.1 Kvalita ovzduší

Na území města se podle Informačního systému emisních zdrojů nachází 2 zdroje znečišťování ovzduší, jedná se o Libereckou obalovnu s. r. o. s provozovnou v Červeném Kostelci, která se nachází na území Lhoty za Červeným Kostelcem. Obalovna se zabývá výrobou a prodejem obalovaných asfaltových směsí a prodejem písku a kameniva. V obalovně jsou evidovány emise CO, SO₂, NO_x a VOC. Dále se jedná o galvanizovnu Galček s. r. o. ve Stolíně, kde jsou evidovány emise typu Nox, tuhé emise a sloučeniny chloru a zinku. Tato provozovna se zabývá povrchovou úpravou kovů a jiných nekovových předmětů, nachází se zde také lakovna.

Z liniového znečištění zde dominuje znečištění podél komunikace I/14, která prochází centrem města. Vymístěním tohoto zdroje mimo centrum prostřednictvím obchvatu by došlo k výraznějšímu snížení negativních vlivů znečištění na obyvatelstvo a životní prostředí.

Problémem je i zbrzdění procesu plynofikace, resp. dokonce návrat některých domácností k vytápění tuhými fosilními palivy. V zimních měsících tak lokální topeniště ve městě působí nárazově vysoké koncentrace emisí.

8.1.2 Vodní zdroje

Nejvýznamnějším vodním zdrojem na území města Červený Kostelec je vodní zdroj Větrník, jehož vlastníkem je město Červený Kostelec, odběr m³ za rok se pohybuje kolem 315 400 m³. Dalším významným zdrojem je Borek, vlastníkem je také město Červený Kostelec s odběrem 252 300 m³/rok, dalším je zdroj S1 a S2 a V Polí, tyto zdroje mají odběr 221 000 m³/rok a méně, všechny se nacházejí v katastrálním území Červený Kostelec a jejich vlastníkem je opět město Červený Kostelec.

Zásobování vodou a správu vodovodní sítě v Červeném Kostelci zajišťuje společnost Voda Červený Kostelec založená a 100% vlastněná městem. Ve městě se nachází centrální ČOV Červený Kostelec, kde dochází k likvidaci odpadních vod. Na ČOV však doposud nejsou napojeny všechny okrajové části města, proto se v současné době zavádí kanalizace např. do městské části Bohdašín, odvodem odpadních vod na ČOV není řešena část Mstětín.

V území se nachází množství podzemních vod znečištěných neekologickou průmyslovou výrobou, která vznikla v 50 – 80 letech 20. století (zdroj: http://www.mestonachod.cz/mestsky-urad/vystavba/uap/PRURU_2012.pdf). Podniky, v té době působícími, došlo k znečištění vody chlorovanými uhlovodíky (způsobeno únikem perchloru) a od té doby je ve městě řešena zátěž v pitné vodě. V současné době je voda pitná a zdravotně nezávadná, ale ještě v roce 2012 zde byla podle posuzování vody v Evropské unii vyšší rizika vzhledem k onemocnění rakovinou. V současné době je voda dočišťována tzv. stripovací kolonou.

8.1.3 Kvalita půd

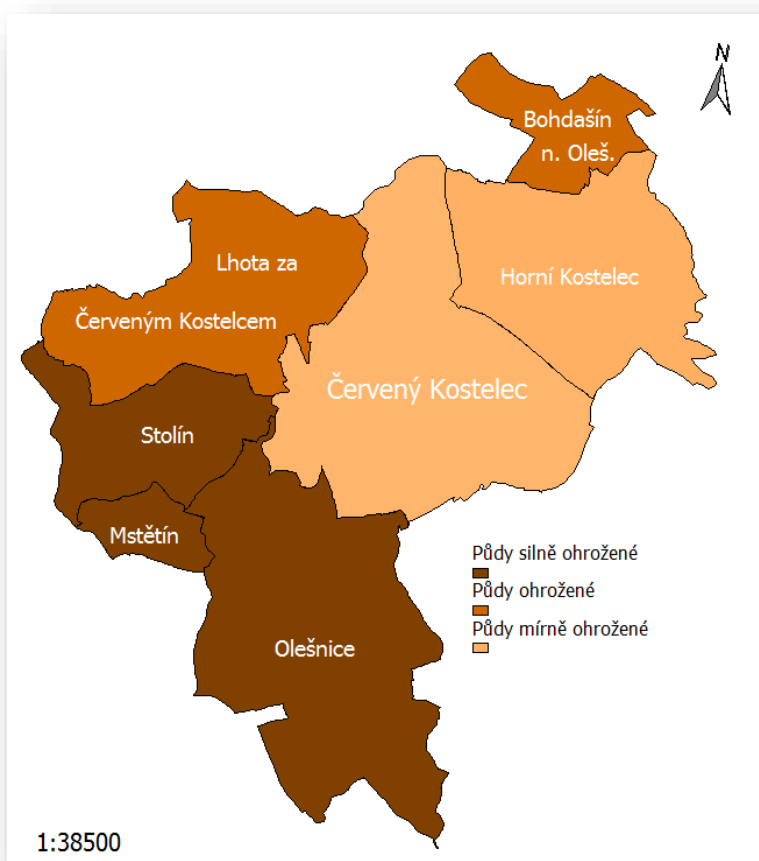
Na území Červeného Kostelce se nejčastěji vyskytují půdy, jako je hnědozem, luvizem a na několika místech kambizemě dystrické, podzoly. První dva druhy půd patří mezi běžné ve srovnání s hodnotnými půdami jako je například černozem patří mezi méně kvalitní. Kambizemě dystrické patří mezi půdy vyskytující se spíše ve vyšších polohách, s vyšším obsahem méně kvalitního humusu.

Ve sledované území je podíl bezskelovité až středně skeletovité půdy, skeletovitost půdy vyjadřuje podíl štěrku a kamení v půdě a má vliv na úrodnost půdy, a půdy jsou zde zejména středně hluboké až hluboké (zdroj: <http://www.sowac-gis.cz/>).

Vodní eroze (rozrušování povrchu půdy vlivem vody) se na území Červeného Kostelce vyskytuje ve zvýšené míře na třech místech. Prvním a nejohroženějším místem je jihozápadní část vodního toku Úpa, která protéká jihozápadní částí města. Půdy v této části patří mezi erozí nejohroženější (viz následující obrázek). Druhým místem je část obce Bohdašín, zejména jeho jihozápadní část. Posledním ohroženějším místem je severozápadní část toku Olešnice, půdy v těchto dvou oblastech patří mezi ohrožené koeficient ohrožení 0,46 – 0,60. Problém eroze je také prohlubován tím, že na erozně ohrožených půdách nejsou pěstovány vhodné protierozní plodiny jako např. vojtěška, ale naopak se zde vyskytuje ve velké míře např. kukuřice, která činí půdy ještě náchylnější k erozím.

Obr. 22: Potenciální ohroženost katastrů vodní erozí

Zdroj: <http://www.sowac-gis.cz/index.php?projekt=vodni&s=mapa>

Z hlediska větrné eroze (rozrušování povrchu půdy vlivem větru) patří půdy v Červeném Kostelci k půdám bez ohrožení nebo maximálně k náchylným.

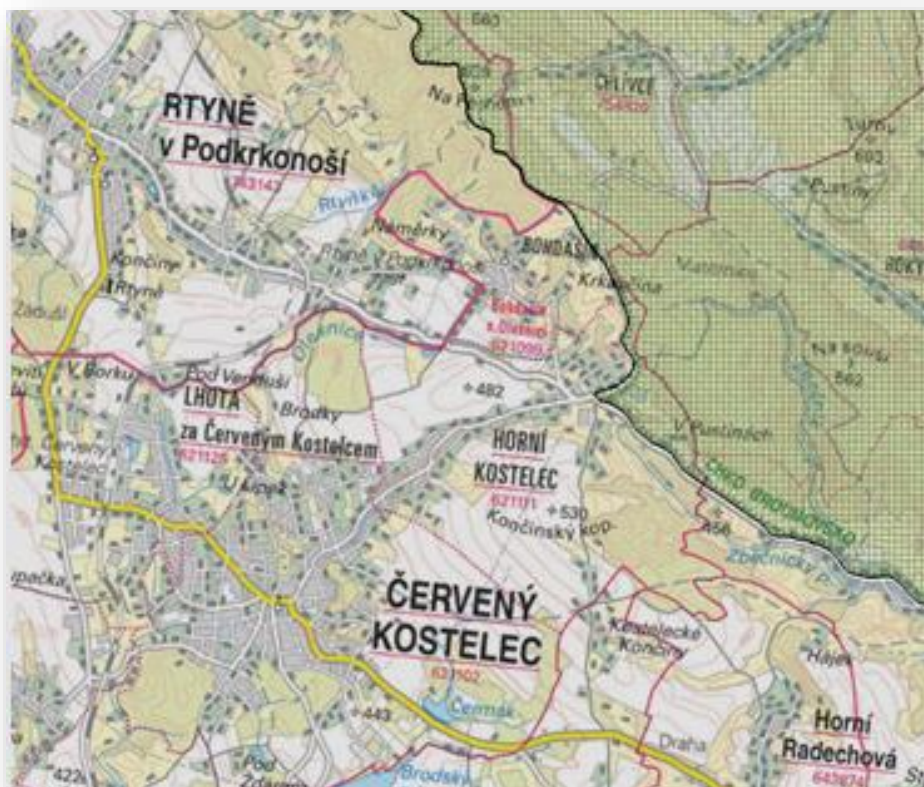

8.2 Ochrana přírody a krajiny

Velkoplošně chráněná území

Na malé části území Červeného Kostelce se nachází velkoplošně chráněné území Chráněná krajinná oblast (CHKO) Broumovsko, plocha území Červeného Kostelce, v chráněné krajinné oblasti, je celkem 40,04 ha (zdroj: http://www.mestonachod.cz/mestsky-urad/vystavba/uap/PRURU_2012.pdf), protože území Červeného Kostelce zasahuje CHKO Broumovsko pouze okrajově, je na jeho území III zóna CHKO. Chráněná krajinná oblast zasahuje do severní až severovýchodní části katastrálního území, konkrétně do části Bohdašín a Horní Kostelec (viz Obr. 23: CHKO Broumovsko v k. ú. Červeného Kostelce). Na mapě je zelenými čarami zobrazeno CHKO Broumovsko a červenou barvou je znázorněna hranice katastru Červený Kostelec. Potenciální střety rozvojových záměrů a ochrany přírody by mohly vzniknout právě v tomto území.

Obr. 23: CHKO Broumovsko v k. ú. Červeného Kostelce

Zdroj: <http://geoportal.gov.cz/web/quest/map>

Na území města se nenachází žádné maloplošné chráněné území.

Památné stromy

V území se nachází jedna skupina památných stromů a několik jednotlivých památných stromů. Přehled těchto stromů je uveden v následující

Tab. 42: Přehled památných stromů v území

Památný strom	Název	Umístění
Skupina stromů	Lípy Zita a Karel	Olešnice u Červeného Kostelce
Jednotlivý strom	Javor na Krkavčině	Bohdašín
Jednotlivý strom	Lípa na Východní	Lhota za Červeným Kostelcem
Jednotlivý strom	Jasan ztepilý	Horní Kostelec

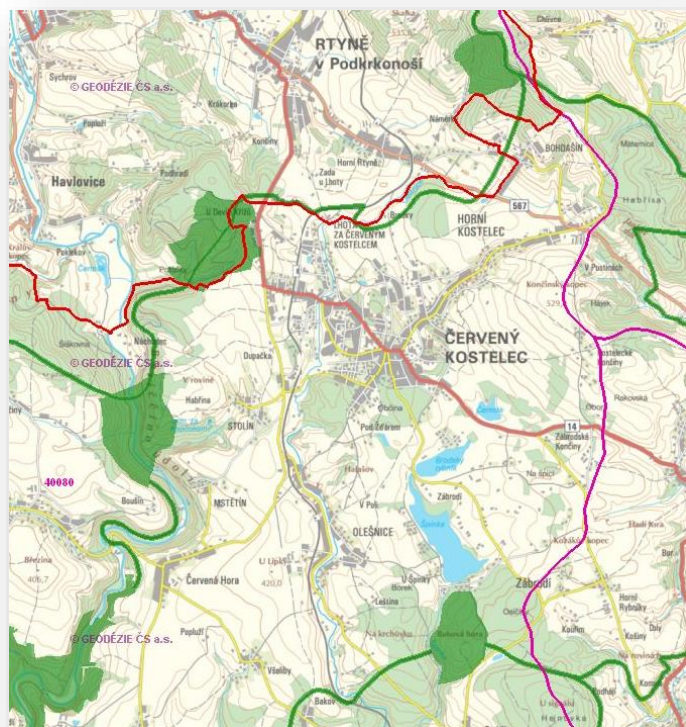
Zdroj: http://www.mestonachod.cz/mestsky-urad/vystavba/uap/PRURU_2012.pdf

Obecná ochrana přírody a krajiny

Územní systém ekologické stability (ÚSES) je definován zákonem č. 144/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, jako soubor funkčně propojených ekologicky stabilnějších přirozených a přírodě blízkých ekosystémů, které jsou zdroji biodiverzity a udržují přírodní stabilitu v rámci okolních méně stabilních částí krajiny. Rozděluje se na biocentra (umožňuje trvalou existenci ekosystému) a biokoridory (slouží zejména k migraci organismů mezi biocentry), které se rozdělují do tří úrovní: nadregionální, regionální a lokální. Do ÚSES se řadí také interakční prvky, což jsou významné krajinné prvky např. různé remízky, solitérní stromy apod., ale jsou významné spíše na lokální úrovni, proto zde nebudou dále rozebírány.

Na území nebo v těsné blízkosti Červeného Kostelce se nalézají dva nadregionální biokoridory (K36 MB – který ve větším měřítku spojuje střední a severní část Královéhradeckého kraje a K37 MB – spojující Adršpašské skály a Peklo), dále jsou zde čtyři regionální biocentra (525 U Špinky, 1636 U Vízmurku, H006 Údolí Úpy – Boušinská a H008 Rtyňské) a jeden regionální biokoridor - RK 769, který propojuje jižní území Červeného Kostelce regionální biocentrum 525 Špinka a nadregionální biocentrum 87 Peklo (viz Obr. 24: Nadregionální a regionální ÚSES).

Obr. 24: Nadregionální a regionální ÚSES

Zdroj: kr-kralovehradecky.cz

Na území Červeného Kostelce se podle KÚ Královéhradeckého kraje nenachází žádný přírodní park ani přechodně chráněná plocha. Podle Agentury přírody a krajiny se zde nenachází žádné území spadající do soustavy Natura 2000, tzn. Evropsky významná lokalita či Ptačí oblast.

Významné krajinné prvky

Významným krajinným prvkem je dle zákona o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb., ekologicky nebo esteticky důležitá část krajiny vzniklá spontánně nebo lidskou činností. V Červeném Kostelci se nachází několik významných prvků, jedná se o park u Wajsarů, který byl vysázený v letech 1939 – 1940, nachází se zde významné dřeviny jako je douglaska tisolistá *Pseudotsuga menziesii*, buk červený *Fagus sylvatica*, jedle ojíňená *Abies concolor*, borovice těžká *Pinus ponderosa*, cyprýšek Lawsonův *Chamaecyparis lawsoniana*, smrk ztepilý *Picea abies*, smrk pichlavý *Picea pungens*, bříza převislá *Betula pendula*, jalovce *Juniperus*, tisy *Taxus* apod. Dalším významným krajinným prvkem je park na Větrníku I. A II., Smetanovy sady, park manželů Burdychových, Červený Kostelec- Lipky a ve Stolíně se jedná o louku v Náchodci.

8.3 Brownfields, ekologické zátěže a zdroje znečištění území

V Územně analytických podkladech ORP Náchod je jako problémová oblast, z hlediska existence ploch brownfields a výroby v centrálních částech města, označována Textonnia Červený Kostelec (zdroj: ÚAP Náchod 2012), která se od roku 1975 zabývá, resp. zabývala výrobou textilií. Jedná se o plochu o rozměrech přibližně 5,1 ha umístěnou v Jiráskově ulici, tj. v podstatě přímo v centru města. Město se již několik let snaží jednat sestávajícím majitelem areálu ohledně jeho údržby i budoucnosti, avšak zatím bez konkrétních výsledků. V problémovém území nebyla dle vyjádření Krajského úřadu zjištěna kontaminace horninového prostředí a nedochází zde k významnému riziku ohrožení zdraví obyvatel a životního prostředí. V minulosti zde ale došlo ke znečištění horninového prostředí ropnými látkami a chlorovanými uhlovodíky vlivem odpadních a průmyslových vod z bývalého textilního provozu (zdroj: Městský úřad Náchod).

8.4 Záplavové území

Územím města protékají dva významnější vodní toky - Úpa a Olešnice. Úpa je horským a podhorským tokem pramenícím v Krkonoších, vlévajícím se v Jaroměři zleva do Labe. Spadá pod správu Povodí Labe a v roce 2007 byl představen projekt „Čistá horní Úpa“, který měl pozitivní vliv na čistotu vody v tomto toku. Největším přítokem Úpy je Olešnice, pramenící na území Horního Kostelce. Olešnice protéká západní částí města a zleva se do ní vlévá Červený potok.

Povodňový plán, který má město Červený Kostelec zpracovaný a k roku 2013 i digitalizovaný, identifikuje na území města 20 povodněmi ohrožených míst (např. ČOV, tenisové kurty, Junák, fotbalové hřiště ad.), na kterých se nachází celkem 52 ohrožených objektů (zdroj: http://kralovehradecky.dppcr.cz/web_573965/index.html?p__hp.htm).

Mezi nejvýznamnější ohrožené stavby nepochybně patří areál čistírny odpadních vod na území Olešnice u Červeného Kostelce, jež je významný i tím, že byl stanoven v rámci řešeného území jako jediný objekt ohrožující své okolí v případě povodňových stavů. Tokem Úpy jsou v k. ú. Stolín celkem 3 rekreační objekty ohroženy 20letou vodou a 3 rekreační objekty 100letou vodou. Dále jsou v povodňovém plánu stanoveny místa ohrožující odtokové poměry.

Povodňový plán je také součástí povodňového informačního systému, který v sobě zahrnuje podstatné jevy v území mající vliv na průběh a zvládnutí povodní. Hlásné profily umístěné na vodním toku slouží ke sledování průběhu povodně. V území jsou umístěny 3 hlásné profily na toku Olešnice (14,42 říčního ř. km, 13,4 ř. km a na 10,15 ř. km), přičemž provozovatelem je město Červený Kostelec a 2 hlásné profily na Úpě (41,85 ř. km a 21,85 ř. km), jejichž provozovatelem je Povodí Labe s. p., závod Hradec Králové (zdroj: <http://kralovehradecky.dppcr.cz/>).

Záplavové území je stanoveno na toku Úpy v části k. ú. Stolín. Na následujícím obrázku je zobrazeno území zasažené v případě záplavové vlny (jedná se o záplavové území 5, 20 a 100leté vody), pokud by záplavová vlna Červený Kostelec zasáhla, jednalo by se zejména o část Stolín a Mstětín.

V mapové části platného územního plánu je na několika místech stanoveno záplavové území (oblast inundace) pro vodní tok Olešnice. Jedná se o záplavové území stanovené i na zastavěných plochách, zejména v jejíž části zastavěného území. Záplavou je ohroženo několik nemovitostí v k. ú. Olešnice hlavně č. p. 63, 64 a 65), v k. ú. Lhota za Červeným Kostelcem je tímto vodním tokem ohrožena nemovitost č. p. 112). K ohrožení nemovitostí záplavou došlo naposledy v měsíci červnu roku 2013.

Obr. 25: Záplavové území v Červeném Kostelci

Zdroj: <http://heis.vuv.cz/>, Janitor

8.5 Odpadové hospodářství

Odpadové hospodářství je ve městě na dobré úrovni zejména z hlediska četnosti svozu odpadu, množství a rozmístění nádob na tříděný odpad. Odvoz komunálních odpadů ve městě vykonává firma Transport Trutnov s. r. o., jedná se o dceřinou společnost Marius Pedersen, odpad je odvážen na skládku do Rtyně v Podkrkonoší, která je od Červeného Kostelce vzdálená 5 km.

Ve městě je zřízen zpětný odběr použitých elektrozařízení z domácností, dále zpětný odběr elektrozařízení v rámci mobilní sběrný odpadů, tento odpad je na území města vybírán 1x měsíčně. Mobilní sběrna ostatního odpadu vybírá od obyvatel objemný odpad, vždy v předem daný čas a na daném místě. Ve městě probíhá sběr textilu pro humanitární účely (v roce 2013 se vybralo 34 tun textilu). Nachází se zde rovněž sběrna odpadů, jež vykupuje a ekonomicky likviduje kovové odpady, obyvatelům je přístupná 6x týdně (zdroj: <http://www.kvosrotplastil.cz/>).

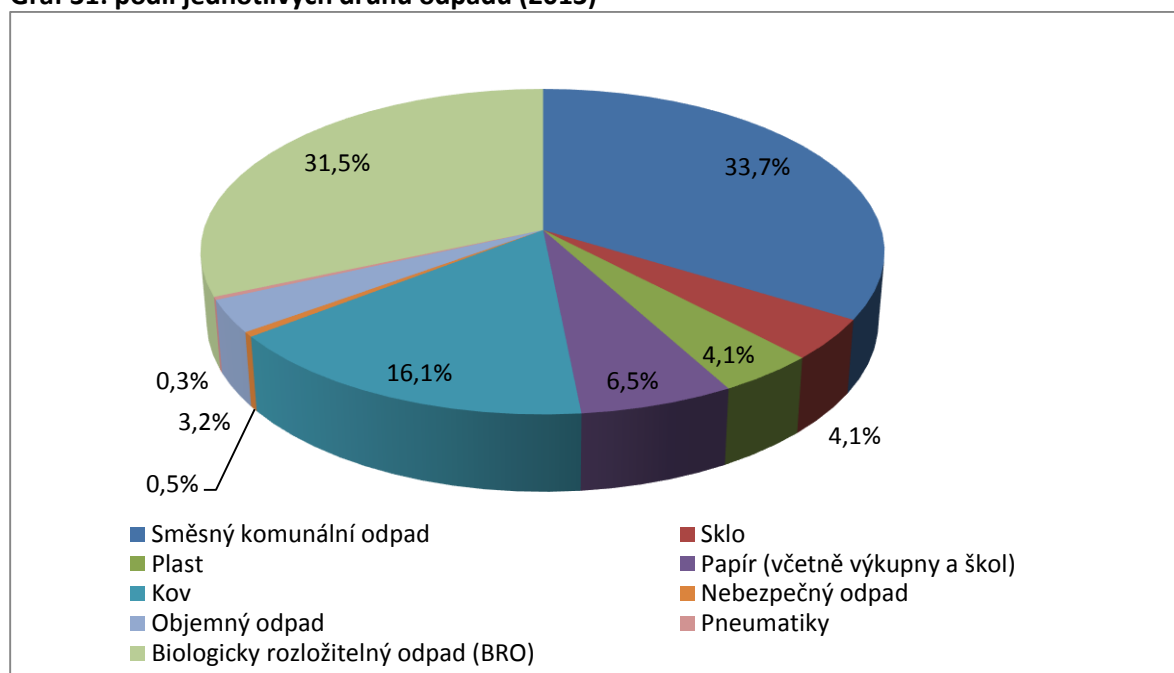
Od dubna 2014 je pro obyvatele města přístupná deponie biologicky rozložitelného odpadu (BRO), která se nachází v objektu čistírny odpadních vod, kde mohou obывatelé města odkládat BRO ze svých domácností. V roce 2014 náklady systému nakládání s odpadem převýšily příjmy přibližně o 251 tisíc Kč, město muselo částku uhradit z rozpočtu. Současná částka za svoz odpadu činí pro rok 2015 částku 1 229 Kč za svoz 1x za 14 dní pro 1 obyvatele (částka se dále liší podle počtu poplatníků v domě či v bytě), (zdroj: www.cervenykostelec.cz).

Nejbližší sběrný dvůr se nachází v Úpici, sběrné místo v Horních Rybníkách, drtící linka a biospalovna v Jaroměři, spalovna ve Fakultní nemocnici Trutnov, likvidace autovraku v Horní Radechové a recyklační linka ve Svinišťanech (zdroj: <http://gis.kr-kralovehradecky.cz/>).

Tab. 43: Množství sebraného komunálního odpadu v roce 2013

Druh odpadu	Množství (t)	Podíl složky na celkové produkci odpadů (%)	Produkce/obyv. (kg)
Směsný komunální odpad	1135	33,7%	133,4
Sklo	138	4,1%	16,2
Plast	139	4,1%	16,3
Papír (včetně výkupny a škol)	217	6,5%	25,5
Kov	540	16,1%	63,5
Nebezpečný odpad	16	0,5%	1,9
Objemný odpad	109	3,2%	12,8
Pneumatiky	10	0,3%	1,2
Biologicky rozložitelný odpad (BRO)	1059	31,5%	124,4

Zdroj: www.cervenykostelec.cz

Graf 31: podíl jednotlivých druhů odpadu (2013)

Zdroj: <http://www.cervenykostelec.cz/aktuality/2014-03-dekujeme-ze-tridite-odpad>

Komunální odpad⁶ byl v roce 2013 produkován v objemu cca 133 kg/obyv. Ve srovnání s celokrajskou úrovní, je jeho produkce výrazně podprůměrná (cca 204 kg na obyvatele Královéhradeckého kraje v r. 2011). Zcela opačně pak vychází srovnání objemu odděleně sbíraných složek odpadu. Zatímco v Královéhradeckém kraji bylo v r. 2011 odděleně sbíráno pouze cca 50 kg odpadu/obyv., a v ČR dokonce jen 46 kg/obyv., v Červeném Kostelci (údaj z roku 2013) činil tento objem přibližně trojnásobek 121 kg⁷.

Významnou měrou přispělo ke snížení produkce směsného komunálního odpadu také otevření deponie BRO, díky níž představuje stávající produkce odděleně sbíraného BRO cca třetinu celkové produkce odpadu. Její existence je sice pozitivní, ale není dotaženo celkové nakládání s BRO – kompostování apod.

Naopak jako spíše problematické z pohledu města a produkce odpadů vychází jednak nelegální odkládání odpadu a existence nepovolených skládek, které celkově zhoršují kvalitu životního prostředí ve městě a jeho okolí.

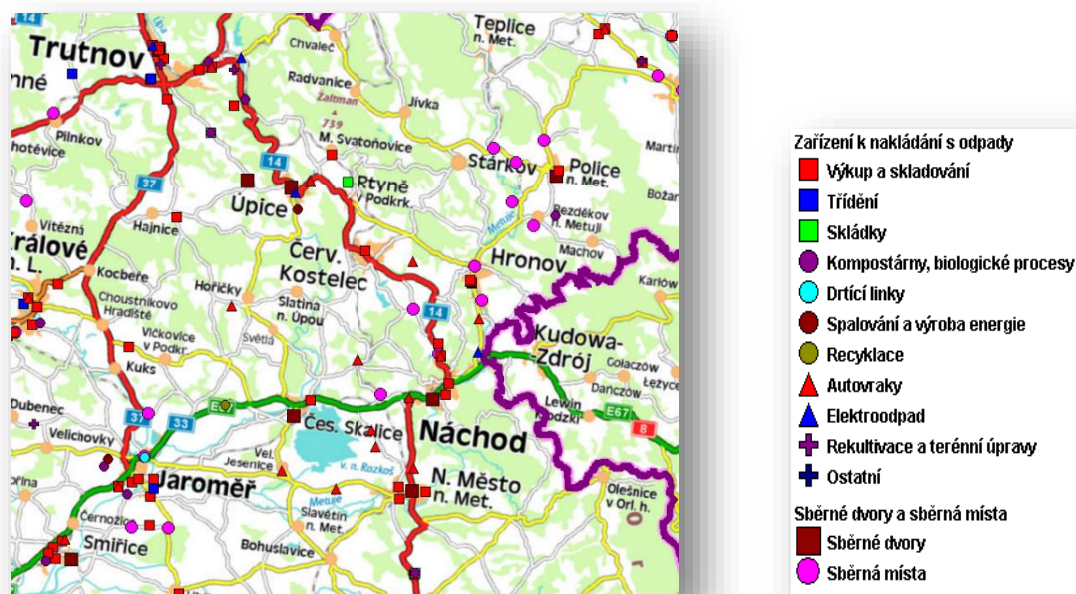
Problematické je, zejména podle vnímání ze strany občanů, také nedostatečné řešení úklidu ulic a chodníků (jedná se o znečištění odpadky, psími exkrementy, prachem ad.), stejně jako nedostatek odpadkových košů (zdroj: průzkum názorů veřejnosti).

⁶ Komunálním odpadem je veškerý odpad vznikající na území obce při činnosti fyzických osob, a který je uveden jako komunální odpad v Katalogu odpadů, s výjimkou odpadů vznikajících u právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání (zdroj + zvláštní definice).

⁷ Například v Novém městě nad Metují, jehož odpadové hospodářství je velmi progresivní, však činil tento objem v roce 2012 dokonce cca 151 kg./obyv.

Obr. 26: Odpadové hospodářství v Červeném Kostelci a okolí

Zdroj: <http://gis.kr-kralovehradecky.cz/>

Tab. 44: Dílčí SWOT analýza – životní prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
→ Celkově kvalitní životní prostředí ve městě a jeho okolí → Provoz vodovodů a kanalizací ve městě vlastní organizací → Kvalitní odpadové hospodářství	→ Přítomnost dvou středně velkých stacionárních zdrojů znečištění ovzduší; liniově znečištění z dopravy, lokální topeniště v zimních měsících → Hlukové zatížení v centru města → Nedokončené odkanalizování města, resp. jeho okrajových částí → Množství půd ohrožených vodní erozí, zejména v jižní a západní části města → Přítomnost ekologické zátěže a brownfieldů ve městě → Existence záplavových území města, vč. výskytu významných objektů (ČOV) → Nedotažené nakládání s BRO
Příležitosti	Hrozby
→ Využití brownfields pro rozvoj veřejné či podnikatelské infrastruktury → Odklon dopravy z centra města → Další ekologizace průmyslové a zemědělské výroby	→ Zvyšování požadavků legislativy na čištění odpadních vod → Zvýšené riziko vzniku lokálních povodní, zejména v souvislosti s klimatickými změnami a častějším výskytem přívalemých srážek → Další znečištění ovzduší s rostoucí automobilovou dopravou

9 Správa města

9.1 Městský úřad a kompetence města

Město je samosprávný územní jednotkou. Jedná se o obec s pověřeným obecním úřadem (vykonává z toho titulu činnosti pro další 4 obce v okolí) a spadá pod obec s rozšířenou působností Náchod. Co se týče organizační struktury městského úřadu, je zde zřízeno 9 odborů: správní odbor, finanční odbor, odbor výstavby a životního prostředí, sociální odbor, majetkový odbor, odbor rozvoje města, odbor informatiky a odbor místního hospodářství. Celkový počet zaměstnanců se pohybuje kolem 36. Na rozdíl od většiny měst obdobné velikosti nemá Červený Kostelec technické služby nebo podobnou organizaci na zajištění údržby města, jako samostatný právní subjekt (ať už založenou nebo zřízenou organizaci), ale pracovníci vykonávající tyto činnosti jsou přímo zaměstnanci MěÚ, zařazení do odboru Místního hospodářství.

9.1.1 Městem zřizované organizace

Město zřizuje tyto organizace: Městská policie, Městské kulturní středisko, Městská knihovna, Základní umělecká škola, Základní škola Václava Hejny, Základní škola Lhota, Základní škola a Mateřská škola Olešnice, Mateřská škola Náchodská a Mateřská škola Větrník a dále zakládá společnost Voda Červený Kostelec s. r. o. (zdroj: <http://www.cervenykostelec.cz/>).

Městská policie sídlí v Žižkově ulici 365 a vznikla v roce 1992 schválením vyhlášky o zřízení městské policie. Obecní zastupitelstvo může Městskou policii pověřit plněním některých úkolů, jinak ale zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce, zajišťuje nepřetržitou službu a díky pultu centrální ochrany hlídá objekty na katastrálním území Červeného Kostelce, také společně s Oblastní charitou Červený Kostelec zajišťuje tzv. tísňová tlačítka, která jsou nápomocná především seniorům.

Informace o **Městském kulturním středisku** a **Městské knihovně** se nacházejí v kapitole 6.5 Kultura.

Společnost VODA Červený Kostelec s.r.o., byla založena v roce 1999 a jejím hlavním úkolem je zabezpečovat provoz a údržbu vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu města Červený Kostelec. Dále provozuje a provádí údržbu vodovodů pro veřejnou potřebu v obcích Červená Hora, Horní Rybníky – Zábrodí a Žernov. Hlavní výhodou samostatného řešení správy vodovodů a kanalizací na území města je samozřejmě možnost města určovat pro své obyvatel cenu vodného a stočného. Ta činí v Červeném Kostelci pro rok 2014 27 Kč u vodného, resp. 35 Kč a stočného a oproti hlavnímu dodavateli vody v okrese Náchod je to cena příznivější (VAK Náchod a.s, 2014: 35,88 vodné a 35,12 stočné, zdroj: vakna.cz). Na stranu druhou samozřejmě toto samostatné řešení přináší jistou správní zátěž pro město.

Základní školy a mateřské školy zřizované městem Červený Kostelec mají v náplni své práce výchovu, výuku a zabezpečení bezpečnosti dětí docházejících do jejich zařízení. Ve školním roce 2012/2013 docházelo do mateřských škol 262 dětí a do základních škol přibližně 725 dětí. Informace o Základní umělecké škole jsou uvedeny v kapitole 7.1.2 Základní školy.

V tabulce níže je výčet organizací zřízených/založených městem, včetně výsledků jejich hospodaření v roce 2013. Veškeré tyto organizace mají kladný výsledek hospodaření a nejvyšší zisk vykazuje společnost Voda Červený Kostelec s. r. o. (437 tis. Kč).

Tab. 45: Ekonomické výsledky hospodaření organizací zřizovaných městem v roce 2013 (v tis. Kč)

Organizace	Dotace od města	Výnosy celkem	Náklady celkem	Výsledek hospodaření
MŠ Větrník	950	6 887	6 721	166
MŠ Náchodská	1 110	7 273	7 209	64
ZŠ a MŠ Olešnice	565	3 743	3 724	19
ZŠ V. Hejny	4 150	31 380	31 359	21
ZŠ Lhota	840	4 209	4 131	78
Základní umělecká škola	385	7 376	7 367	9
VODA Červený Kostelec s.r.o.	0	21 352	20 915	437
Knihovnická činnost	2 150	2 488	2 422	66
Městské kulturní středisko	4 262	8 037	7 974	63
Celkem	14 412	92 745	91 822	923

Zdroj: Odbor financí města Červený Kostelec

Červený Kostelec vydává každý měsíc obyvateli oblíbený Červenokostelecký zpravodaj, v současné době v měsíčním nákladu 4000 ks, distribuce probíhá zdarma z veřejných odběrných míst jako je např. Městské kulturní středisko, Cestovní a informační centrum. Zpravodaj je dostupný v pdf formátu na webových stránkách města www.cervenykostelec.cz, kde se obyvatelé mohou dozvědět informace o městě, městském úřadu, trávení volného času, aktualitách, nachází se zde i webkamera umístěná na městském úřadu s informacemi z meteostanice.

9.2 Bezpečnost

Od roku 2011 řeší otázku bezpečnosti zejména policejní stanice (doposud se jednalo o sloučený útvar), kterou zastřešuje obvodní oddělení v Hronově a má územní odpovědnost za obec: Červená hora, Červený Kostelec, Horní Radechová, Slatina nad Úpou a Zábrodí.

Z důvodu vyhodnocení bezpečnostní situace v Červeném Kostelci a provozně technických podmínek organizace práce Policie ČR v lokalitě došlo k rozhodnutí o osamostatnění útvaru a od 1. července 2014 vzniklo samostatné Obvodní oddělení Policie ČR v Červeném Kostelci.

V území působí také městská policie, zajišťující mimo běžné činnosti, jako jsou pochůzky, řešení přestupků apod., také střežení množství objektů na katastru města pomocí pultu centrální ochrany. Dále společně s Oblastní charitou Červený Kostelec zajišťuje tzv. „tísňová tlačítka“. Tlačítka jednotlivých osob jsou napojena k pultu centrální ochrany městské policie a v případě krizové situace upozorňují městskou policii a pečovatelskou službu.

O bezpečnost ve městě se stará také sbor dobrovolných hasičů Červený Kostelec, který zde vznikl již v roce 1873. Předmětem jejich činnosti jsou zejména požární zásahy, provádí také záchranné práce při živelných pohromách a jiných mimořádných událostech, při řešení těchto událostí spolupracuje s dalšími útvary, jako je Policie ČR atd. Jednotku požární ochrany tvoří tři požární družstva, a to v Červeném Kostelci, ve Stolíně a ve Lhotě, dohromady tvoří jednotku 28 členů. Sbor je zařazen do kategorie JPO II, to znamená, že do 5 minut musí být zabezpečen výjezd čtyř příslušníků jednotky.

9.2.1 Míra kriminality

V roce 2013 bylo v Červeném Kostelci evidováno 102 případů trestných činů na 8510 obyvatel (v roce 2012 to bylo 97 případů a v roce 2011 bylo evidováno 119 případů (zdroj: ČSÚ).

Co se týče přestupků, tak v rámci působnosti Policejní stanice Červený Kostelec bylo v roce 2013 evidováno 185 přestupků, v roce 2012 – 183 přestupků a v roce 2011 - 251 přestupků. Z toho bylo v roce 2013 – 56 přestupků postoupeno k vyřešení přestupkové komisi Městského úřadu Červený Kostelec, ostatní přestupky byly vyřešeny buď domluvou, nebo blokovou pokutou na místě.

V roce 2013 bylo postoupeno 56 přestupků k vyřešení přestupkové komise městského úřadu Červený Kostelec (zdroj: Policie ČR).

V roce 2014 byl ve městě kompletován bezpečnostní kamerový systém, který se skládá z 9 kamer a slouží pro zvýšení bezpečnosti ve městě. V centru města je umístěno 5 kamer a v jeho okolí pak 4. Tato instalace probíhala již od roku 2012 a během doby kdy kamerový systém vznikal, pomohl vyřešit několik přestupků a trestných činů. Tento kamerový systém funguje jako prevence další možné kriminality (zdroj: www.cervenykostelec.cz).

Přestože město lze považovat z hlediska bezpečnosti za spíše bezpečné, což dokládají i názory obyvatel vyjádřené v dotazníkovém šetření, existují zde lokality, které jsou v tomto pohledu problematické a přinejmenším ze subjektivního pohledu obyvatel nejsou jako bezpečné vnímány (Jiráskova ulice, příp. Svojsíkův park a další). Mezi problémová místa podle stížností místních obyvatel a výjezdů policistů patří centrální části města, kde jsou občané rušeni hlavně hlukem v nočních hodinách.

9.2.2 Aktivity zaměřené na prevenci kriminality

Ve městě je realizována celá řada aktivit zaměřených na prevenci kriminality a celkové zvýšení bezpečnosti, a to jak v samostatné působnosti města (tj. zejména aktivity MP), tak prostřednictvím Policie ČR. Mezi nimi například:

- provozování pultu centrální ochrany, to znamená zabezpečení a střežení objektů, budov, domů, zařízení proti vniknutí, poškození apod.
- spoluzajišťování s pečovatelskou službou - projekt "tísňová tlačítka", která pomáhají seniorům v krizových situacích
- provozování MKDS (městský kamerový dohlížecí systém)
- účast na setkání (besedy) v MŠ a ZŠ
- začlenění do systému Centrálního registru jízdních kol
- cca v roce 2001 - 2002 proběhl projekt - montáž bezpečnostních řetízků na vchodové dveře seniorům
- samozřejmě významnou aktivitou je i pochůzková činnost Policie ČR i Městské policie Červený Kostelec (byť ta byla obyvateli města v dotaznících označována často jako nedostatečná, resp. byl signalizován požadavek na její zvýšení)

(zdroj: Městská policie Červený Kostelec).

Policie i hasičská záchranná služba se nachází ve městě, proto zde není doba dojezdnosti.

K varování obyvatel před nebezpečím zejména živelným dochází vyrozumívacím systémem – místním rozhlasem. Od roku 2013 je v provozu nový místní rozhlas založený na bezdrátové technologii, tento systém je napojen na centrálu integrovaného záchranného systému v Hronově, čímž dochází ke zvýšení bezpečnosti občanů v případě živelného nebezpečí. Před jeho pořízením bylo po městě nainstalováno 107 nových amplionů, ke spojení s ampliony nedochází pouze ze strany integrovaného záchranného systému, ale může se s nimi spojit také městský úřad, mobilní hlásič (10 vybraných mobilních telefonů zejména městské policie), který může posloužit jako nezávislá vysílací jednotka pro případ živelních pohrom (zdroj: www.cervenykostelec.cz).

9.3 Hospodaření města

Hospodaření města Červený Kostelec je vedeno v účetnictví a účetních výkazech, které jsou městské samosprávy povinny předkládat zastupitelstvu a ústředním orgánům státní správy. Z těchto údajů se vytváří stručný přehled o stavu a vývoji majetku města a jeho závazků, přehled o jeho příjmech a výdajích (rozpočtech) města ve sledovaném období. Celkové hospodaření města je významně ovlivněno celkovým objemem rozpočtu, který se do značné míry odvíjí od počtu obyvatel, prosperity soukromých ekonomických subjektů, poskytovaných veřejných služeb apod. Hospodaření města ovlivňují i výchozí socioekonomické, historické, environmentální a další podmínky.

Skutečností ovlivňující stabilitu hospodaření města a jeho rozvojový potenciál je také hodnota a struktura jeho majetku i míra zadluženosti (zatížení úvěry a jinými cizími zdroji) založená zpravidla ve vazbě na pořízení nebo obnovu infrastruktury v minulých letech. V neposlední řadě je důležitým faktorem, majícím zásadní vliv na výsledky hospodaření městské samosprávy, i kvalita rozhodování jejich volených orgánů, ale i výkon správy města na úrovni úřednického aparátu.

9.3.1 Majetek města a zdroje jeho krytí

Rozvaha je jedním z výkazů účetní závěrky, jež poskytuje přehled o aktivech a pasivech města k určitému datu (zpravidla konci roku). Z rozvahy, která je městem sestavována každoročně, lze vyčíst stav majetku a zdroje jeho krytí, strukturu majetku a zdrojů, vazby mezi jednotlivými složkami, vývoj majetkové nebo finanční pozice města v daném období zde ve sledovaném období 2010 až 2013.

Tab. 46: Rozvaha města v tis. Kč po konsolidaci (2005, 2010-2013)

	2005	2010	2011	2012	2013
Aktiva - celkem	728 930	902 253	680 363	712 362	716 460
Stálá aktiva	698 711	870 598	638 006	653 841	668 192
Dlouhodobý nehmotný majetek	1 904	996	48	301	295
Dlouhodobý hmotný majetek	696 807	866 838	636 360	652 339	663 356
Dlouhodobý finanční majetek	0	619	619	619	3 119
Dlouhodobé pohledávky	0	2 145	979	582	1 422
Oběžná aktiva	30 219	31 655	42 356	58 521	48 268
Zásoby	0	9	9	9	9
Krátkodobé pohledávky	6 419	5 567	15 369	31 958	13 610
Krátkodobý finanční majetek	23 800	26 079	26 978	26 555	34 649
Pasiva – celkem	728 930	902 253	680 363	712 362	716 460
Vlastní kapitál	684 534	860 022	631 113	650 633	668 514
Jmění účetní jednotky a upravující položky	657 036	823 151	572 008	580 133	584 798
Fondy účetní jednotky	13 400	8 179	8 217	8 240	8 412
Výsledek hospodaření	14 098	28 692	50 888	62 260	75 303
Cizí zdroje	44 396	42 231	49 250	61 729	47 946
Dlouhodobé závazky	41 403	33 819	29 103	31 858	29 815
Krátkodobé závazky	2 993	8 412	20 147	29 871	18 131

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/>, finanční odbor města Červený Kostelec

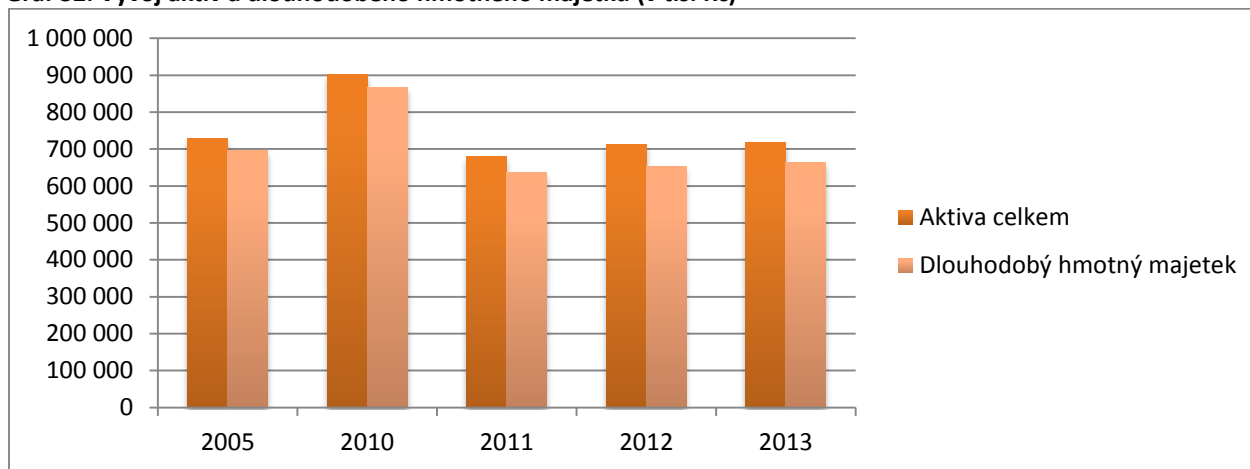

Hospodaření města a vývoj jednotlivých hlavních položek bilance města je významné sledovat zejména z pohledu vývoje aktiv a pasiv jako celku (jejich bilance je vždy vyrovnaná) a dále z hlediska dlouhodobého hmotného majetku představující nevýznamnější položku aktiv, náhled viz Graf 32: Vývoj aktiv a dlouhodobého hmotného majetku.

Ostatní aktiva jsou víceméně stabilní, nebo nepředstavují rozhodující položku rozvahy.

Z hlediska hospodaření a potenciálu dalšího rozvoje města je samozřejmě významné sledovat na straně pasiv zejména vývoj dlouhodobých (příp. i krátkodobých) závazků představujících cizí zdroje. Ty určují zadluženost město a náklady spojené s obsluhou dluhu, mají vliv na bonitu města jako žadatele o návratné zdroje (úvěry bank apod.) a celkově naznačují, do jaké míry mohou být rozvojové potřeby a záměry města ovlivněny minulými závazky.

Graf 32: Vývoj aktiv a dlouhodobého hmotného majetku (v tis. Kč)

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/>, finanční odbor města Červený Kostelec

9.3.1.1 Aktiva města

Majetek města tvoří z hlediska účetnictví zejména stálá aktiva, jež dlouhodobě tvoří přibližně 93-99% celkových aktiv. Stálá aktiva zahrnují zejména dlouhodobý hmotný majetek (budovy, pozemky, zařízení ad.), jež se podílí v případě Červeného Kostelce více než 99% na stálých aktivech.

Tento podíl je u jednotlivých municipalit dán zpravidla velikostí druhé významné položky stálých aktiv – dlouhodobým finančním majetkem, jež představují zejména majetkové účasti a akcie. Menší položkou pak bývá dlouhodobý nehmotný majetek (zejména software).

Přestože v roce 2013 došlo k mírnému nárůstu této položky rozvahy, jeho velikost je dlouhodobě prakticky zanedbatelná. Jednou z příčin je nepochybně i provoz vodovodní a kanalizační sítě vlastními silami, resp. společností založenou pro tyto účely a 100% vlastněnou městem (Voda Červený Kostelec, s.r.o.). Na rozdíl od jiných měst v okolí, která jsou zpravidla akcionáři VAK Náchod a.s. tak mají tuto infrastrukturu zahrnutou v dlouhodobém hmotném majetku (a tím relativně zvýšenu jeho hodnotu), ale nevlastní majetkové účasti na akciové společnosti, což snižuje položku dlouhodobého finančního majetku v porovnání s mnohými jinými městy v okolí.

Od roku 2005 do roku 2010 dochází k výraznému zvýšení hodnoty dlouhodobého hmotného majetku města (tj. i aktiv) o cca 170 mil. Kč vlivem zařazení velkých realizovaných investic města do účetnictví (do majetku) – zejména výstavba sportovní haly, oprava a dostavba Divadla J. K. Tyla, areálu u Divadla J. K. Tyla, rekonstrukce infrastruktury u školních budov, výstavba chodníku Stolín, stavební úpravy ZŠ a MŠ, infrastruktura ulic ad.

Opačný vývoj hodnoty aktiv města vykazovaných v rozvaze, tedy skokové snížení jejich hodnoty hned v roce následujícím (2011), vyplynul nikoli z věcného (zbavení se majetku), ale účetního důvodu. Tímto rokem bylo zahájení odepisování majetku municipalitami (což se do té doby dle platné legislativy nedělo). V roce 2011 tak účetní hodnota majetku poklesla o cca 230 mil. Kč ve srovnání s rokem 2010.

Oběžná aktiva zahrnují zejména zásoby, krátkodobé pohledávky, krátkodobý finanční majetek (zejména běžný účet a pokladnu), provozní zálohy, pohledávky za rozpočtové příjmy a jiné pohledávky a prostředky hospodaření. V oběžných aktivech města, jež se podílejí na celkových aktivech dlouhodobě cca 4-7 %, jsou zastoupeny prostředky rozpočtového hospodaření a pohledávky, zbytek představuje finanční majetek a zásoby.

Až do roku 2010 vykazovaná hodnota aktiv města rostla, přičemž na tomto růstu se jednoznačně rozhodující měrou podílel pořízený dlouhodobý hmotný majetek v důsledku realizovaných investic. Ten je představován zejména objekty občanské vybavenosti – budovy (Radnice, infrastruktura veřejných služeb - školy, nemovitosti pro sociální služby atd.), veřejné plochy a pozemky města, komunikace a infrastruktura (sítě, například kanalizace a vodovody), tedy položky velice náročné na objem investic, a to nejenom z pohledu jejich pořízení, ale zejména z hlediska jejich následné údržby a oprav. Objem a předmět hlavních investic ve sledovaném období je obsažen v další části textu.

Město naopak prodalo ve sledovaném období některé jemu nepotřebné nemovitosti – jednalo se zejména o prodej menších bytových domů a sociálního zařízení v rekreačním areálu Špinka.

Značnou část majetku města lze charakterizovat z hlediska rozhodování o následném využití jako neprodejný nebo velmi obtížně prodejný, to se týká zejména budov, v nichž sídlí organizace poskytující veřejné služby (školy atd.), veřejná prostranství a další. Obdobně lze zatím za neprodejnou část majetku města označit i např. bytový fond vlastněný městem apod.

9.3.1.2 Pasiva města

Pasiva města tvoří dlouhodobě zejména **vlastní zdroje** (v dlouhodobém pohledu více než 93 %, v posledním sledovaném roce 2013 to bylo 93,3%). Podíl vlastních zdrojů na celkových pasivech zůstává v posledních letech relativně stabilní, s mírnými ročními výkyvy, způsobenými často například časovým nesouladem mezi realizací akce a přijetím dotace.

Největší část vlastních zdrojů představují majetkové fondy, zejména fond dlouhodobého majetku a fond oběžných aktiv, a dále finanční a peněžní fondy, zejména peněžní fondy a fond reprodukce majetku, ale také prostředky rozpočtového hospodaření.

Dalším zdrojem krytí aktivit města jsou **cizí zdroje**. Vývoj cizích zdrojů je inverzní k vývoji vlastního kapitálu (zdrojů). Podíl cizích zdrojů na celkových pasivech (tj. i na celkových aktivech města). Podíl cizích zdrojů zůstává relativně konstantní kolem 5-7%, s výraznějším přechodným nárůstem v roce 2012 ve vazbě na realizaci větších investičních akcí, zejména dostavbu splaškové kanalizace.

9.4 Rozpočet města

Rozpočet města, podle něhož hospodaří v průběhu kalendářního roku, je každoročně povinně sestavován na základě zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Tvorbu, postavení, funkce a obsah rozpočtů upravuje uvedený zákon, kterým se obec při svém hospodaření musí řídit. Data pro tuto kapitolu jsou čerpána především z finančního portálu zřízeného Ministerstvem financí (<http://monitor.statnipokladna.cz/>)

V následující tabulce je časová řada zobrazující hospodaření města od roku 2005 do roku 2014*. Ve sledovaném období byl v Červeném Kostelci podvakrát deficitní rozpočet, jednou v podstatě vyrovnaný (2005) a v celkem v šesti případech přebytkový.

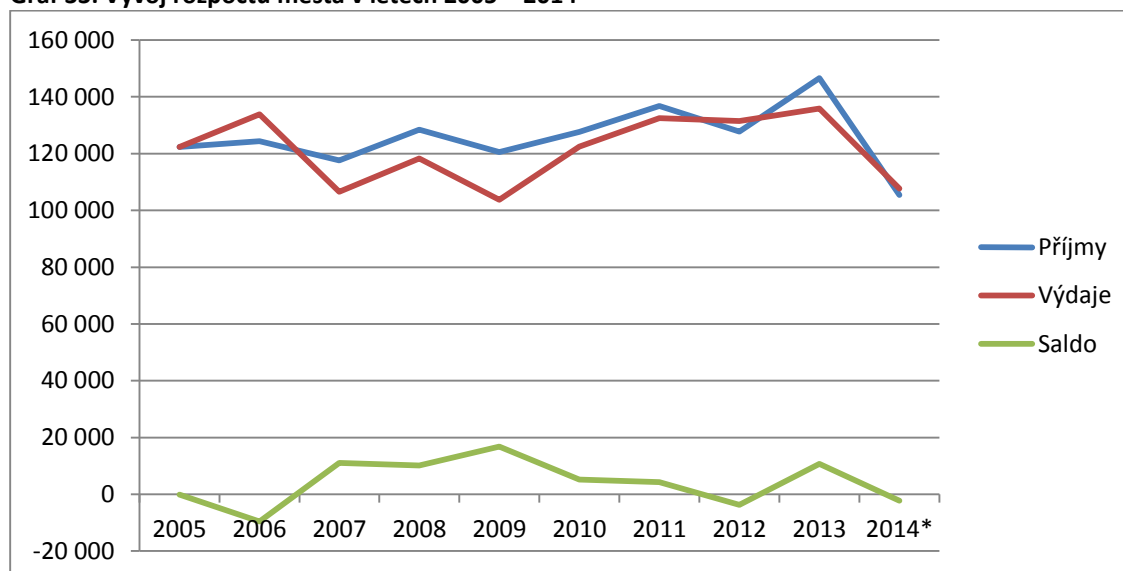
Rok 2014 hodnocen není, jelikož nejsou k dispozici konečné údaje. Nicméně oproti schválenému výrazně deficitnímu rozpočtu, vykazuje jeho dosavadní plnění podle údajů MF (k 30. 9. 2014), zatím pouze mírně záporné saldo (přibližně 2%).

Tab. 47: Finanční ukazatele rozpočtu města, po konsolidaci (v tis. Kč)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014*	2005-2014
Příjmy	122 294	124 345	117 573	128 489	120 508	127 638	136 786	127 808	146 612	105 391	1 257 444
Výdaje	122 374	133 891	106 578	118 328	103 702	122 501	132 539	131 504	135 855	107 665	1 214 937
Saldo	-80	-9 546	10 995	10 161	16 806	5 138	4 247	-3 695	10 757	-2 274	42 507
Saldo (v % příjmů)	-0,07	-7,68	9,35	7,91	13,95	4,03	3,10	-2,89	7,34%	-2,16%	3,38%

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/>, *rozpočet platný ke dni 30. 9. 2014

Graf 33: Vývoj rozpočtu města v letech 2005 – 2014

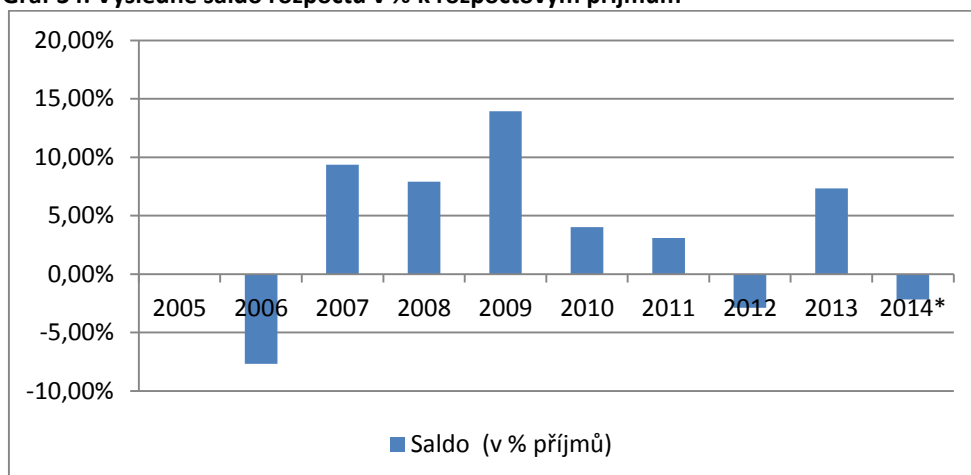

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/>, *rozpočet platný ke dni 30. 9. 2014

Při sledování rozvahy za posledních pět let je patrné, že rozpočet města je spíše přebytkový (viz Graf 34: Výsledné saldo rozpočtu v %). Na výsledné saldo v roce 2014 bude mít vliv realizace několika významnějších investičních aktivit - spuštění realizace splaškové kanalizace v Bohdašíně (přes 10 mil. Kč), novostavba správní budovy místního hospodářství města v hodnotě přes 4 mil. Kč, rekonstrukce ulice Langrovy, Žďárské a Rybnické v přibližné hodnotě převyšující 17 mil. Kč ad. Tyto položky představují významnou výdajovou položku a ovlivní roční hospodaření města, stejně jako míru jeho zadluženosti.

Graf 34: Výsledné saldo rozpočtu v % k rozpočtovým příjmům

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/>, *rozpočet platný ke dni 30. 9. 2014

9.4.1 Struktura příjmů a výdajů města

9.4.1.1 Rozpočtové příjmy

Celkové rozpočtové příjmy se rozdělují do čtyř základních skupin: daňové a nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery.

Největší objem představují obvykle **daňové příjmy**, které obec získává na základě zákona č. 243/2000 Sb. (o rozpočtovém určení daní, tzv. RUD).), v aktuálním znění Tento druh příjmů rozpočtu města lze charakterizovat jako stabilní a zákonem zajištěný a opakovatelný příjem. Jeho konkrétní výše je však vždy závislá na výběru daní v konkrétním roce a dalších faktorech. Přesto představuje stabilní základ rozpočtových příjmů města. Daňové příjmy se na celkových příjmech obvykle podílejí více než 50 % s tím, že jejich podíl je ovlivněn zejména výši ostatních skupin rozpočtových příjmů. Například v obdobích vyšších transferů a přijatých investičních dotací relativně klesá podíl rozpočtových příjmů. Z hlediska struktury jsou daňové příjmy města tvořeny výnosy (resp. jejich podíly) z⁸: daně z přidané hodnoty, která tvoří dlouhodobě jejich rozhodující část, daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti, daň z příjmů právnických osob a daň z nemovitostí, z níž město inkasuje v souladu se zákonem 100 % výnosu. Do daňových příjmů rovněž patří i další z hlediska příjmů méně významné daně a ostatní příjmy jako jsou místní a správní poplatky a další.

⁸ Základem pro výpočet nároku obce je 100 % celostátního hrubého výnosu jednotlivých typů daní s výjimkou daně z příjmů fyzických osob (mimo daň ze závislé činnosti a daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby), kde je základem 60 % celostátního hrubého výnosu daně a daně z příjmů právnických osob, u které je základ snížen o daň z příjmů právnických osob (mimo daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby), kdy je poplatníkem sama obec nebo kraj.

Od 1. 1. 2013 je obcím určeno: 20,83 % z celostátního hrubého výnosu DPH, 22,87 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů FO ze závislé činnosti, 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daní z příjmů (kterými jsou daň z příjmů FO vybíraná srážkou podle zvláštní sazby, daň z příjmů FO, daň z příjmů PO včetně daně z příjmů PO vybírané srážkou podle zvláštní sazby), 1,5 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů FO ze závislé činnosti rozděleno dle přepočteného počtu zaměstnanců, 100 % výnosu daně z nemovitých věcí, které se nachází na území dané obce a konečně 30 % z výnosu záloh na daň a samotné daně z příjmů fyzických osob, které mají na území dané obce bydliště.

Z hlediska daňových příjmů se jednoznačně ukazuje zvyšování jejich podílu v posledních cca 10 letech, kdy v roce 2013 představovaly daňové příjmy města cca 145% jejich velikost z roku 2005.

Druhou nejvýznamnější skupinou příjmů města jsou **nedaňové příjmy** zahrnující zejména příjmy z vlastní činnosti města, z pronájmu městského majetku, nájemné za byty, z finančních operací, komunálních služeb a přijaté splátky půjček. Tyto příjmy tvoří dlouhodobě cca 20-25% celkového rozpočtu. Představují důležitý zdroj financování oblastí služeb, které s těmito příjmy přímo souvisejí (úprava veřejných prostranství, opravy a udržování apod.). Významný podíl těchto zdrojů představují výnosy z hospodaření s městským bytovým a nebytovým fondem, výnosy z lesního hospodářství, příjmy z napojení elektronického zabezpečovacího systému na pult centrální ochrany na Městské policii, příjmy z pokut a další aktivity města

Kapitálové příjmy představují zejména příjmy z prodeje majetku města (byty, pozemky apod.), úrokové výnosy ad. Jejich význam v celkovém rozpočtu města v posledních letech roste. Zatímco ještě v roce 2005 představovala tato položka méně než 0,5% celkových příjmů, v roce 2013 to již bylo kolem 4%, kdy se projevil zejména prodej menších bytových domů. Přestože jde v posledních letech o poměrně stabilní příjem města, lze ho označit za spíše doplňkový a ve výhledu zatím nejsou další větší prodeje obecního majetku.

Naopak významným příjmem rozpočtu města, které dlouhodobě představují cca 15-30% podíl na celkových příjmech, jsou **přijaté transfery**. V dlouhodobém sledování však jejich podíl spíše klesá (v roce 2005 představovaly téměř třetinu rozpočtu, v roce 2013 to bylo již jen 13%). Jedná se zejména o dotace z jiných veřejných zdrojů/rozpočtů, zejména neinvestiční dotace ze státního rozpočtu na přenesený výkon státní správy a další, ale i výše jednorázové dotace poskytnuté zpravidla na investiční akce realizované městem.

Tab. 48: Rozpočtové příjmy města po konsolidaci v tis. Kč (2005, 2010-2013)

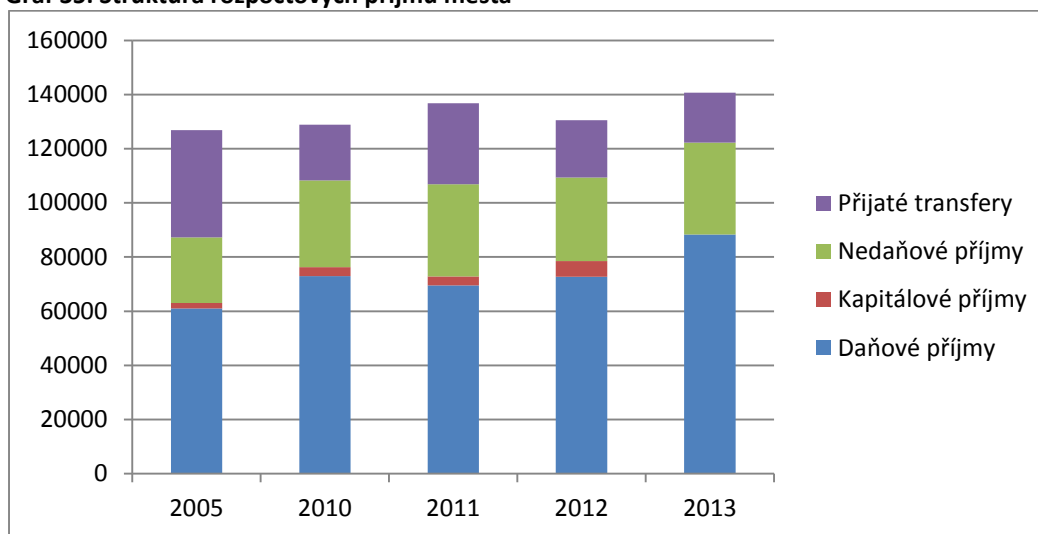
Celkové příjmy	2005	2010	2011	2012	2013	Vývoj 2005-2013
Třída 1 - Daňové příjmy	61 012	72 985	69 571	72 676	88 273	++
Třída 2 - Nedaňové příjmy	24 275	32 101	34 053	30 809	33 959	0
Třída 3 - Kapitálové příjmy	511	2 025	3 230	3 226	5 880	+
Třída 4 - Přijaté transfery	36 496	20 527	29 932	21 097	18 500	--
Příjmy celkem po konsolidaci	122 294	127 638	136 786	127 808	146 612	

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/>, 2014 zdroj: www.cervenykostelec.cz, finanční odbor města

Pozn.: Znaménka plus a minus naznačují dlouhodobý vývoj dané skupiny příjmů v posledních letech.

Graf 35: Struktura rozpočtových příjmů města

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/>,

2014 zdroj: www.cervenykostelec.cz, finanční odbor města Červený Kostelec

Ukazatelem dokumentujícím velikost rozpočtu města je podíl celkových rozpočtových příjmů daného roku a počtu jeho obyvatel (tj. výše příjmů na obyvatele) a jeho srovnání s jeho výší vykazovanou srovnatelnými městy v okolí.

V následujícím grafu jsou znázorněny rozpočtové příjmy na jednoho obyvatele pro Červený Kostelec a pro srovnání jsou zde uvedeny i blízká a srovnatelná města (Náchod, Jaroměř, Broumov, Nové Město n Met.).

Z grafu lze vyčíst, že Červený Kostelec je jediným ze sledovaných měst, jehož příjmy ve sledovaném období spíše rostly. U ostatních měst tomu bylo spíše naopak. Další informace se týká absolutní výše příjmu přepočtená na obyvatele. Zde je na tom Červený Kostelec o hůře než ostatní města. To může být způsobeno jednak tím, že město není ORP, ale pouze obcí s POU, což má vliv na výši transferů poskytovaných za výkon státní správy a dalších činností, ale i nízkou mírou přijatých (investičních nebo neinvestičních) dotací, jež jsou také příjmem města.

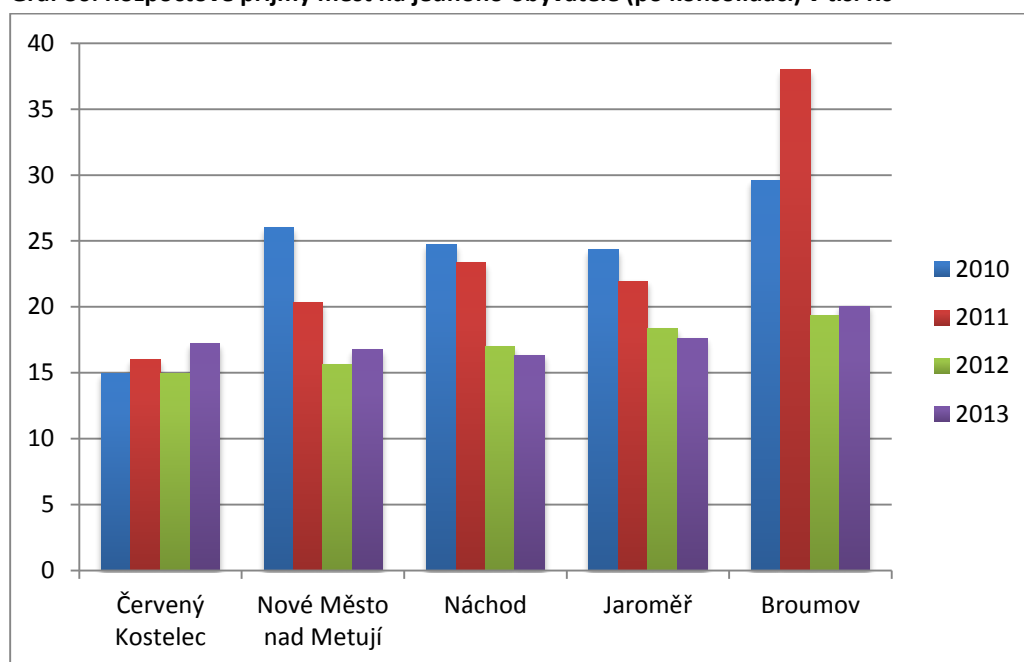
Z uvedených údajů se také zdá, že Červený Kostelec je jediným ze srovnávaných měst, které ve sledovaném období nerealizovalo velkou dotační akci takového významu, která by navýšila roční příjmy v řádu desítek procent, jak tomu bylo prakticky u všech ostatních sledovaných měst.

Zatímco v případě Červeného Kostelce činí nejvyšší hodnota příjmů na obyvatele za sledované období 115 % příjmů v roce, kdy byly příjmy nejnižší (ty jsou tak ve sledovaném období relativně konstantní), u ostatních měst dosahuje tato hodnota 166% (Nové Město nad Metují, srovnání let 2010 a 2012), 151% (Náchod v letech 2010 a 2013) a bezmála dvojnásobek v případě Broumova (2011 a 2012).

Tab. 49: Srovnání příjmů města v přepočtu na obyvatele s okolními městy (2010-2013)

Příjmy na obyvatele (v Kč)	2010	2011	2012	2013
Červený Kostelec	14 955	16 026	14 975	17 178
Nové Město nad Metují	25 994	20 320	15 619	16 774
Náchod	24 684	23 326	16 973	16 345
Jaroměř	24 352	21 952	18 343	17 619
Broumov	29 605	38 022	19 337	20 048

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/>, vlastní výpočty

Graf 36: Rozpočtové příjmy měst na jednoho obyvatele (po konsolidaci) v tis. Kč

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz>

9.4.1.2 Rozpočtové výdaje

Výdaje města dle charakteru

Celkové rozpočtové výdaje jsou tvořeny běžnými a kapitálovými výdaji.

Běžné výdaje jsou tvořeny z velké části výdaji, které mají mandatorní charakter, který neposkytuje příliš velkou flexibilitu rozhodování o jejich umístění. Odvětvově pak představují největší položky výdaje na služby pro obyvatelstvo (bydlení, komunální služby, vzdělávání, kultura atd.), dále výdaje na dopravu, životní prostředí (péče o městskou zeleň, odpadové hospodářství atd.), všeobecný výkon veřejné správy (vč. chodu MěÚ) a další.

Mezi kapitálové výdaje patří zejména výdaje související s pořízením (resp. zhodnocením) dlouhodobého majetku města (budovy, dopravní infrastruktura vlastněná městem atd.), případně dopravních prostředků (vč. pořizované techniky) či investiční transfery neziskovým organizacím a organizacím založeným městem.

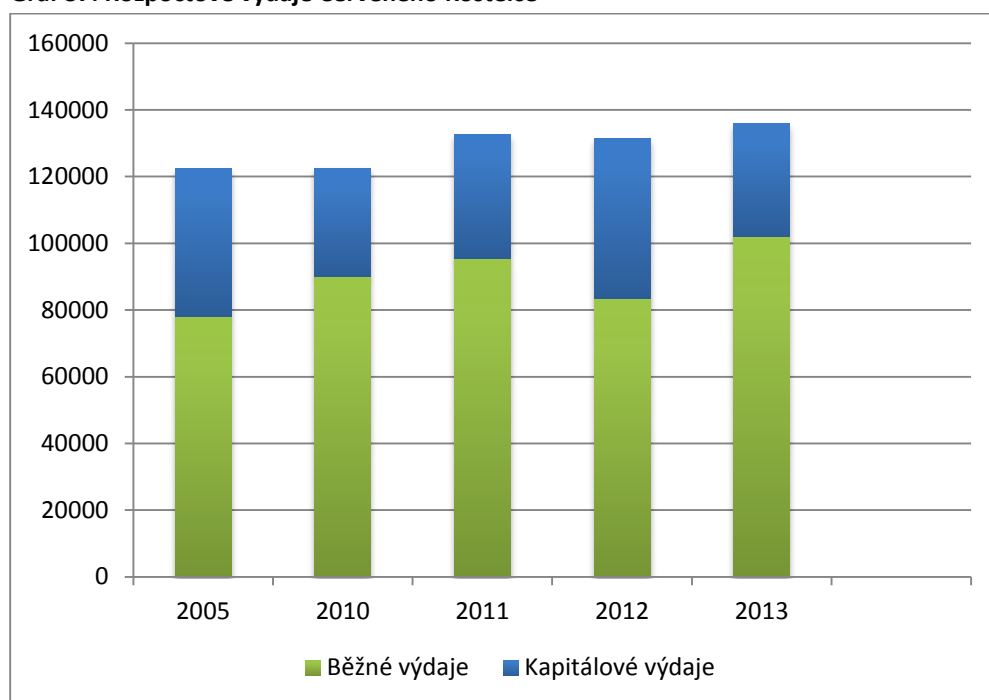
Výdaje města Červený Kostelec

Průměrné výdaje města Červený Kostelec po konsolidaci⁹ činily ve sledovaných letech (2005; 2010-2013) cca 129 mil. Kč s tím, že nejvyšší objem výdajů (v roce 2013) představoval 111% objemu v roce 2005, kdy byly výdaje nejnižší. Tento údaj, dokreslený celkovým vývojem objemu rozpočtových výdajů města, dokresluje relativně velmi vyrovnanou výdajovou stranu rozpočtu v posledních letech.

⁹ Výdaje po konsolidaci neobsahují průběžné položky (převody mezi jednotlivými účty), které se nezahrnují do rozpočtových výdajů města.

Graf 37: Rozpočtové výdaje Červeného Kostelce

Zdroj 2010-2012: <http://wwwinfo.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufisorg/index.pl>;

2013 zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/>

Tab. 50: Struktura rozpočtových výdajů města v tis. Kč (zaokrouhleno)

Celkové výdaje	2005	2010	2011	2012	2013
Třída 5 - Běžné výdaje	78 100	90 217	95 511	83 612	101 980
Třída 6 - Kapitálové výdaje	44 273	32 283	37 028	47 891	33 875
Výdaje celkem (po konsolidaci)	122 374	122 501	132 539	131 504	135 855

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/>, finanční odbor města Červený Kostelec

Běžné výdaje

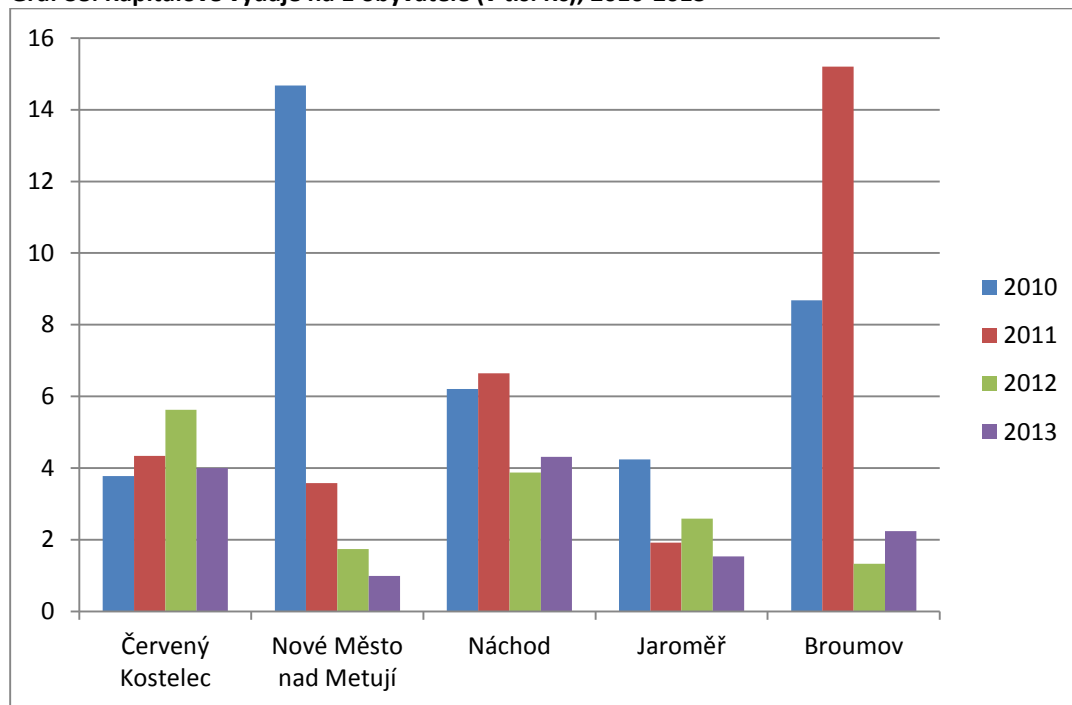
Ve sledovaných letech představovaly běžné výdaje 64 % – 75% celkových výdajů města. V dlouhodobém pohledu je tak jejich podíl relativně vyrovnaný a svědčí o relativně vyrovnaném hospodaření města v oblasti kapitálových výdajů. Na druhou stranu je dokladem toho, že v Červeném Kostelci nebyla realizována v posledních letech žádná zcela zásadní investice, jež by představovala významnou část celkových výdajů.

Pod kapitálové výdaje patří investice do majetku města, z kterého město bude nebo by mělo mít užitek i v následujících letech. Kapitálové výdaje mohou být v jednotlivých letech velmi rozdílné, záleží jaké má město v plánu investice pro daný rok a zejména jak nákladné jsou nebo budou. V grafu níže (

Graf 38) jsou kromě kapitálových investic přepočítaných na jednoho obyvatele uvedeny tyto ukazatele i pro další města a to taková, která jsou buď poblíž, nebo jsou si podobná počtem obyvatel (např. Nové Město nad Metují a Broumov).

Graf 38: Kapitálové výdaje na 1 obyvatele (v tis. Kč), 2010-2013

Zdroj: <http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufisorg/index.pl>; www.risy.cz,
<http://monitor.statnipokladna.cz/>

S výdaji města, zejména s těmi kapitálovými, bezprostředně souvisí realizace konkrétních investičních akcí. Ve sledovaném období (od r. 2009) byly největší investiční akce realizovány v letech 2011-2012, a to zejména ve vazbě na realizaci splaškové kanalizace Červený Kostelec – Olešnice.

V ostatních letech město realizovalo spíše menší akce ať již jako investice do školské infrastruktury (úpravy budov či úspory energií) nebo infrastruktury dopravní (oprava místních komunikací atd.).

Pozoruhodným údajem je i fakt, že investiční aktivita města se s výjimkou uvedené investice do kanalizační sítě soustředila výhradně na akce realizované vždy v rámci jednoho roku. **Dlouhodobější akce strategického významu byly v posledních pěti letech realizovány pouze ve velmi omezeném rozsahu.**

9.4.2 Investice

Tab. 51: Nejvýznamnější investice (z hlediska objemu prostředků) v tis. Kč (2009-2013)

	2009	2010	2011	2012	2013	2009-2013	Dotační projekt	Přijatá dotace
Stavební úpravy ZŠ č. p. 268	6 778					6 778	ANO	5 200
Vodovod od č. p. 148 k č. p. 161, k. ú. Lhota za Červeným Kostelcem	1 398					1 398	NE	
Veřejné osvětlení ul. 5. května, Lhota za Červeným Kostelcem	1 114					1 114	NE	
Vestavba místnosti serveru MěÚ	1 561					1 561	NE	
Záchody pro návštěvníky Muzea Boženy Němcové		685				685	ANO	498
Tepelné úspory v MŠ Náchodská		4 565				4 565	ANO	3 172
Rekonstrukce ul. Přemyslova		11 798				11 798	NE	
Stavební úpravy ul. Nad Nádražím		2 010				2 010	NE	
Bezpečné přechody chodců		3 279				3 279	ANO	2 210
Tepelné úspory v MŠ Větrník			4 713			4 713	ANO	3 215
Opěrné zdi ul. Na Strži			2 386			2 386	NE	
Opěrná zeď v ul. Strmá			1 187			1 187	NE	
Oprava kanalizace v ul. 17. listopadu od pošty k MěÚ			388			388	ANO	300
Rekonstrukce vodovodu ul. Bratří Čapků, Lhota			3 450			3 450	NE	
Stavební úpravy knihovny			4 138			4 138	NE	
Městský kamerový systém				364		364	ANO	263
Modernizace stripovací kolony na vrtu Větrník (Chrby)				885		885	NE	
Červený Kostelec – Olešnice, splašková kanalizace	86	494	13 628	23 370	152	37 730	ANO	25 665
Veřejné osvětlení Sokolovna – Tesmen, Olešnice				639		639	NE	
Oprava lesních pěšin v lesoparku Občina				1 048		1 048	ANO	436
Červený Kostelec – Olešnice, propojení vodovodu				1 260		1 260	NE	
Optický kabel od ul. Komenského					1 588	1 588	NE	
Tepelné úspory Grafoklub					4 079	4 079	ANO	1 893
Stavební úpravy byt. domu č.p.351, ul.17.listopadu					1 798	1 798	NE	
Osazení nové stripovací kolony – vodojem v Polích a rekonstrukce stripovací kolony – stará vodárna					2 885	2 885	ANO	2 000
Revitalizace fasád kotelný Větrník					1 476	1 476	NE	
Tech. infrastr. pro 7 RD Větrník					7 456	7 456	NE	
Zabezpečení svahu ul. Budovatelská					1 192	1 192	NE	
SUMA	10 937	22 831	29 890	27 566	20 626	111 850		44 852

Zdroj: Městský úřad Červený Kostelec

Zásadní úlohu v oblasti městských investic hrají v posledních letech dotace, zejména ty evropské. Představují pro samosprávy možnost zvelebit své prostředí a zhodnotit majetek, který kromě zlepšení poskytovaných veřejných služeb a správy, může v dlouhodobém měřítku představovat i zvýšený příjem municipalit (přímý či nepřímý - například z cestovního ruchu, podnikání apod.). Města se tak snaží své rozpočtové zdroje neinvestovat přímo bez dotací, ale použít je na spolufinancování dotačních projektů, kdy výše dotace a tedy i reálné úspory vlastních prostředků ve srovnání s realizací akce bez dotace, mohou sahát až k 90 % celkových výdajů.

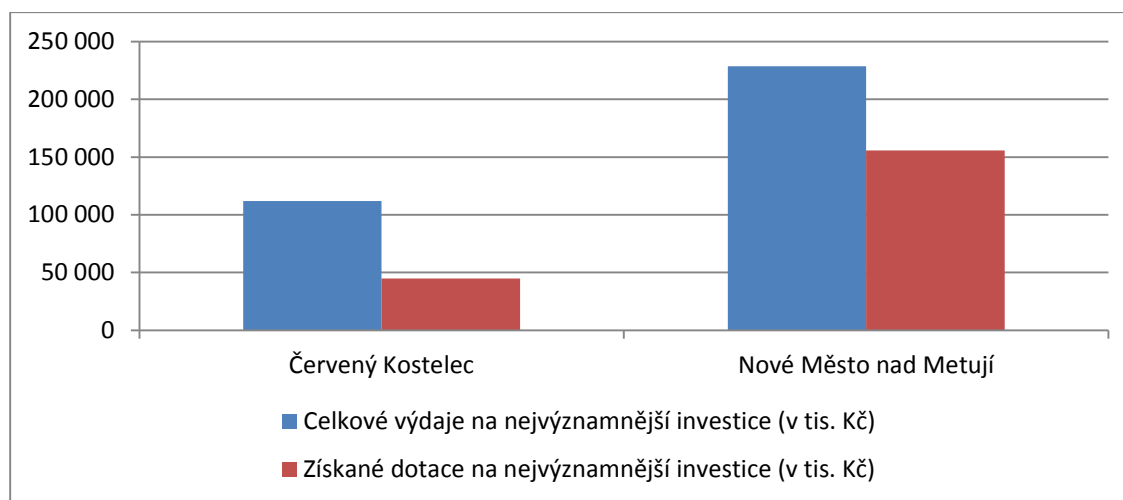
Tabulka níže ukazuje, jaký podíl na kapitálových výdajích, resp. hlavních investicích realizovaných městem v letech 2009-2013 představovaly získané dotace a naznačuje aktivitu města při využívání dotačních příležitostí.

Pro rámcové srovnání je uvedena míra investiční aktivity a schopnost města zajistit na realizované aktivity dotační prostředky u Nového Města nad Metují. Z tabulky je jasné patrné, že přestože se jedná o přibližně srovnatelná města, dosahovala investiční aktivita Červeného Kostelce pouze přibližně poloviny aktivity N. Města n. M. a objem získaných dotací byl dokonce menší než 1/3.¹⁰

Tab. 52: Srovnání hlavních kapitálových výdajů a na ně získaných dotací v letech 2009-2013

	Červený Kostelec	Nové Město nad Metují
Celkové výdaje na nejvýznamnější investice (v tis. Kč)	111 850	228 636
Získané dotace na nejvýznamnější investice (v tis. Kč)	44 852	155 627
Přibližný podíl (%)	40%	68,1 %

Graf 39: Srovnání hlavních kapitálových výdajů a na ně získaných dotací v letech 2009-2013 (NMnM a ČK)

Další investiční plánování a postup realizace investic stanovených v akčním plánu by mělo mnohem více počítat s realizací dotačních aktivit, tedy na rozdíl od stávajícího období preferovat ty investice, na které bude možné v období 2014-2020 získat evropské (příp. i jiné dotace). Jelikož se jedná o pravděpodobně poslední rozpočtové období EU, kdy bude Česká republika moci využívat tak zásadní objem evropských prostředků je třeba zaměřit investiční pozornost tímto směrem. Samozřejmě výše uvedené doporučení neplatí v případě nezbytných investic (havárie, požadavky legislativy, ohrožení veřejných služeb apod.).

¹⁰ Jedná se o přibližný údaj, vycházející ze zařazených největších investičních akcí obou měst v letech 2009-13.

9.4.3 Zadluženost

Celková zadluženost města (poměr cizích zdrojů a vlastních aktiv) se v roce 2013 oproti roku 2010 zvýšila o 2 procentní body, avšak v delším časovém horizontu (ve srovnání s rokem 2005) je na přibližně stejné úrovni. Výše toho ukazatele je ovlivněna kromě výše cizích zdrojů (závazků) v pasivech města také výší aktiv města. Zde je také třeba hledat jednu z příčin výrazného meziročního nárůstu v roce 2011, kdy došlo vlivem změn účtování o obecním majetku k výraznému snížení jeho účetní hodnoty. Současně došlo v tomto období i k čerpání úvěrů v souvislosti s budováním městské kanalizace. Oba tyto trendy měli vliv na růst hodnoty ukazatele a na jeho skokové zvýšení v roce 2011. **Výše zadluženosti (cizích zdrojů) v přepočtu na obyvatele** města ve sledovaném období také rostla, ovšem výrazně pomalejším tempem (v tomto ukazateli se nepromítl negativní vliv změn účtování o obecním majetku, ale pouze reálný nárůst závazků města). V roce 2013 je pak prvním po delší době, kdy dochází k otočení trendu a poklesu zadlužení města.

Zadluženost města je možné také analyzovat a srovnávat prostřednictvím výše **dluhové služby** (souhrn plateb představujících splátky dluhu – jistiny - a úroků za určité období), v relaci k objemu jeho rozpočtu, resp. ročních konsolidovaných příjmů rozpočtu města. Ve sledovaném období se pohybuje hodnota tohoto ukazatele cca mezi 2,5% a 4,5%. Na konci roku 2013 dosáhl tento ukazatel výše 3,38 % (Tab. 53), což je výše dalece vzdálená hodnotě, jež bývá považována za kritickou (30 %). Z pohledu závazků města ať již aktuálních či případných budoucích je významným také ukazatel míry zastavenosti městského majetku, kdy podíl zastaveného majetku na celkovém majetku představuje dle závěrečného účtu za rok 2013 hodnotu 12,3 %. Z provedené základní analýzy relevantních ukazatelů je zřejmé, že **zadluženost města je ve sledovaném období na přijatelné úrovni** (ve sledovaném období přibližně někde kolem 3%) a ani dlouhodobý trend nevykazuje známky výrazného nárůstu. To vytváří potenciál pro další přijímání cizích zdrojů (bankovní úvěry apod.) na provedení potřebných investic zvláště, pokud by byly realizovány zčásti s přispěním z dotací.

Tab. 53: Vybrané ukazatele hospodaření města v tis. Kč, pokud není uvedeno jinak

Ukazatel	2005	2010	2011	2012	2013
Rozpočtové příjmy (konsolidované) na 1 obyvatele	14,52	14,96	16,03	14,98	17,22
Kapitálové výdaje na 1 obyvatele	5,24	3,78	4,34	5,61	3,98
Poměr ročního rozpočtového schodku/přebytku k příjmům (konsolid.), v %	-0,07	4,03	3,10	-2,89	7,34
Celková zadluženost (poměr cizích zdrojů na aktivech města, v %)	6,09	4,68	7,24	8,67	6,69
Zadluženost (cizí zdroje) města na 1 obyvatele	5,27	4,94	5,77	7,25	5,66
Ukazatel dluhové služby (%)	3,11	2,96	4,35	2,44	3,38

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/>, finanční odbor městského úřadu Červený Kostelec

Tabulka níže ukazuje souhrn aktuálních úvěrů splácených městem, v další tabulce je pak uvedena celková výše ročních nákladů na obsluhu dluhu, resp. suma splátek jistin a úroků z jednotlivých přijatých úvěrů. Roční zatížení rozpočtu města ve vazbě na existující závazky představuje 3-5 mil. Kč (v roce 2013 to bylo cca 5 mil. Kč). Přestože aktuálně je třeba s touto částkou počítat při sestavování rozpočtu a plánování investic, ukončení splácení existujících úvěrů se předpokládá v jednom případě již v roce 2014, ve dvou případech pak v r. 2017. Celkově tak bude v průběhu příštích třech let ukončeno splácení cca tří čtvrtin výše dlouhodobých závazků města.

Tab. 54: Bankovní úvěry čerpané ve sledovaném období 2010 – 2013

Charakter a účel úvěru	Výše v tis. Kč	Rok čerpání	Zůstatek v tis. Kč k 31. 12. 2013	Rok (měsíc) splatnosti
Úvěr na rekonstrukci ul. Přemyslova	5 000	2010	1 220	12.2014
Úvěr KB na kanalizační přípojky Olešnice za Červeným Kostelcem	2 700	2011-12	2 160	12.2017
Úvěr ČS na kanalizační přípojky Olešnice za Červeným Kostelcem	5 448	2012-13	4 358	12.2017
Půjčka SFŽP na kanalizaci Olešnice za Červeným Kostelcem	2 852	2012-13	2 441	12.2022

Zdroj: Finanční odbor městského úřadu Červený Kostelec

Pro správné pochopení výše zadluženosti města je uvedeno srovnání s okolními městy obdobné velikosti. Ukazatel dluhové služby bývá v jednotlivých letech zatížen zkreslením vyplývajícím nejčastěji z přijetí úvěru na větší investiční akce, který je následně z podstatné části umořen, obvykle z přijaté dotace. Ukazatel dluhová služba tak v roce, kdy je tento úvěr zaznamenán v účetnictví města jako závazek, může skokově vzrůst i o desítky procent (viz. Nové Město n. M. v r. 2010 nebo Náchod 2013) a v následujícím roce, po přijetí dotace a umoření podstatné části přijatého dluhu, se hodnota ukazatele vrací na nižší úroveň. Přesto v dlouhodobém srovnání uvedeném v tabulce níže a následujících grafech jednoznačně ukazuje na fakt, že výše dluhové služby Červeného Kostelce je relativně přijatelná a v absolutní velikosti prakticky nejnižší ze sledovaných měst. Stejně tak v procentním vyjádření k výši příjmů rozpočtu města, kde se udržuje na obdobných úrovních jako například Nové Město nad Metují, ovšem již o něco výše než Jaroměř. Náchod a Broumov vykazují naopak úroveň násobně vyšší.

Průběh křivky výše ročního zadlužení u jednotlivých měst může ukazovat na skutečnost naznačenou jinde v textu. Zatímco u všech ostatních sledovaných měst došlo v řešeném období (2010-2013) alespoň jednou ke skokovému nárůstu zadlužení, zjevně spojeném s realizací velké investiční akce, pravděpodobně podpořené z dotace (viz rychlý pokles míry v roce 2011 u NMnM, resp. 2012 u Broumova), Červený Kostelec takové výkyvy v zadluženosti nezaznamenal právě z důvodu, že nebyla realizována akce takového významu jako u většiny okolních měst.

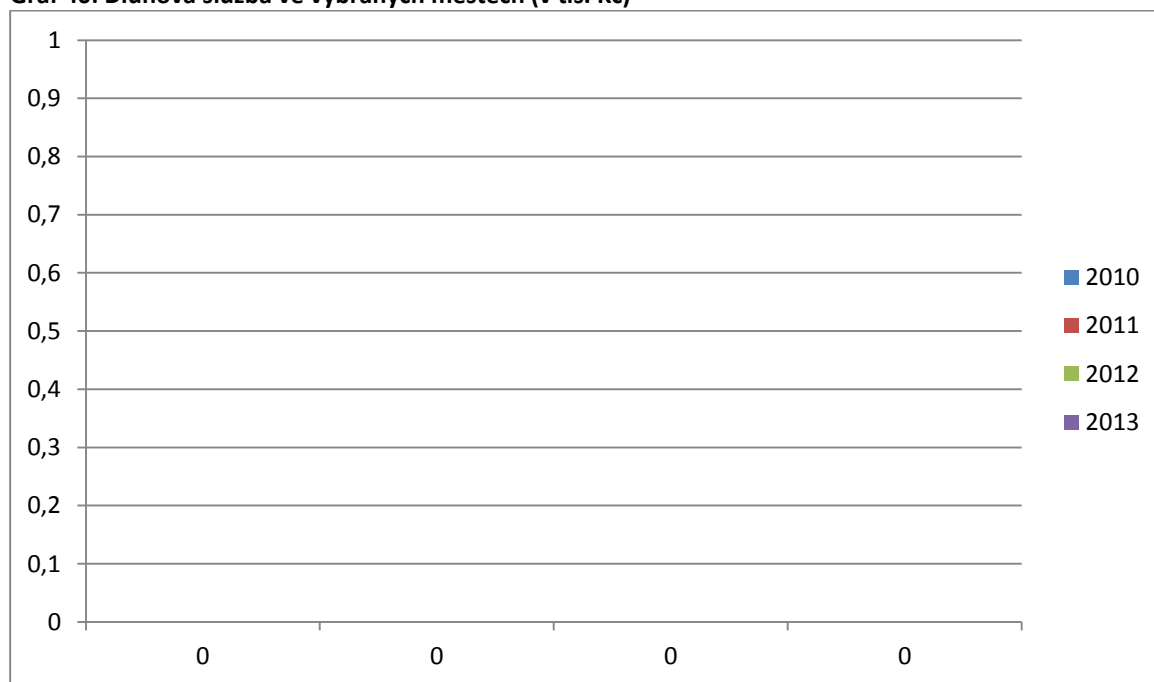

Tab. 55: Dluhová služba v tis. Kč ve vybraných městech

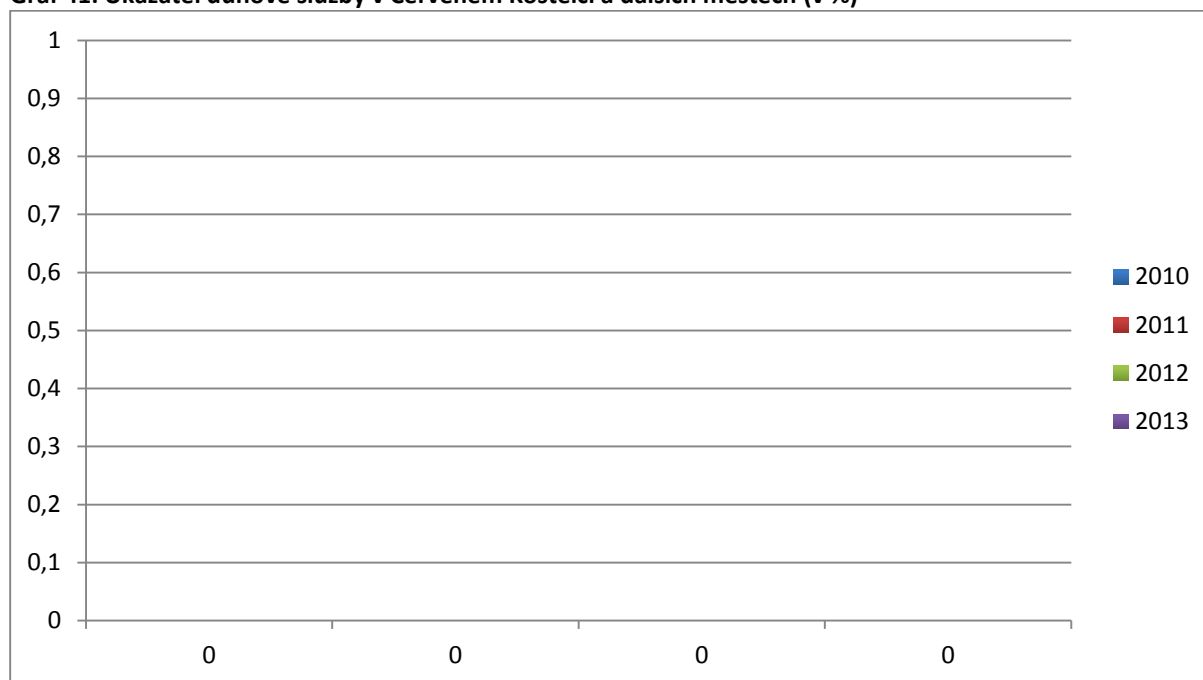
Obec	Rok	Přijaté půjčené prostředky v tis. Kč/rok	Hrazené úroky v tis. Kč/rok	Uhrazené splátky jistin půjčených prostředků v tis. Kč/rok	Dluhová služba celkem v tis. Kč/rok	Ukazatel dluhové služby v %
Červený Kostelec	2010	5 000	567	3 213	3 780	2,96
	2011	2 000	491	5 455	5 946	4,35
	2012	5 665	426	2 688	3 114	2,44
	2013	3 209	353	4 603	4 956	3,38
Nové Město nad Metují	2010	66 874	659	30 000	30 659	12,06
	2011	1 189	1 335	4 980	6 315	3,18
	2012	0	1 138	5 214	6 352	4,16
	2013	0	732	5 214	5 945	3,62
Jaroměř	2010	7 962	752	13 674	14 425	4,69
	2011	0	426	5 586	6 012	2,17
	2012	0	327	4 704	5 031	2,17
	2013	231	144	4 766	4 910	2,21
Broumov	2010	44 613	1 793	24 041	25 835	11,21
	2011	44 247	1 538	62 604	64 142	21,67
	2012	129	1 202	13 525	14 727	9,79
	2013	5 176	646	12 833	13 479	8,64

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/>, <http://www.info.mfcr.cz/>

Graf 40: Dluhová služba ve vybraných městech (v tis. Kč)

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/>

Graf 41: Ukazatel duhové služby v Červeném Kostelci a dalších městech (v %)

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/>

9.4.4 Rozpočtový výhled

Při zpracování ročního rozpočtu vychází město (resp. zohledňuje jej) z rozpočtového výhledu. Rozpočtový výhled se stanovuje na dobu 2 – 5 let následujících po roce, na který se stanovuje rozpočet a povinnost jeho sestavování je dána zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění.

Rozpočtový výhled je pomocným nástrojem obce pro střednědobé finanční plánování. Obsahuje souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích, zejména o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a plánovaných či realizovaných záměrech. Rozpočtový výhled města pro nadcházející dva roky je uveden v Tab. 56. Je stanoven jako přebytkový a v roce 2015 počítá s celkovými příjmy oproti roku 2014 (schválený rozpočet) o 10 389 tis. Kč vyšší a výdaje o 61 765 tis. Kč nižší.

Tab. 56: Rozpočtový výhled v tis. Kč

ROZPOČET	2015	2016
Celkové příjmy	129 000	125 000
Celkové výdaje	116 630	118 583
Přebytek (+) / schodek (-) rozpočtu	+12 370	+6 417

Zdroj: Finanční odbor města Červený Kostelec

9.4.5 Celkové hodnocení hospodaření města a jeho udržitelnosti

Tab. 57: Dílčí SWOT analýza – správa města

Silné stránky	Slabé stránky
– Dobré hospodaření města a přijatelná úroveň zadluženosti	– Nedostatečná komunikace města s klíčovými aktéry podílejícími se na jeho rozvoji a mající vliv na jeho ekonomiku – zejména podnikateli a dalšími skupinami
– Nízká míra kriminality	– Nedostatečné výsledky při získávání dotací, realizace některých dotovatelných projektů z vlastních zdrojů (bez dotací)
– Meziobecní spolupráce, partnerská města	– Omezená realizace větších strategických investic v posledních pěti letech
Příležitosti	Hrozby
– Pozitivní dopad nového RUD pro rozpočet města, potenciál navýšení prostředků pro investice	– Nezachycení trendu větší otevřenosti úřadu a transparentnosti výkonu správy, vč. zapojení veřejnosti
– Využití dotačních titulů k financování investic města	– Vývoj kohezní politiky – postupné omezování dotovatelných témat v rozvoji města (tj. nutnost většího zapojení vlastních zdrojů) a další skokové snížení disponibilních zdrojů na investiční akce města po r. 2020

10 Seznam hlavních zdrojů

- Český statistický úřad
- Ministerstvo financí
- Ministerstvo vnitra
- Územní plán Červeného Kostelce
- Strategie regionálního rozvoje ČR pro období 2014 – 2020
- Ředitelství silnic a dálnic
- Historický lexikon obcí ČR 1869 – 2005
- Výroční zprávy ZŠ
- Městský úřad Červený Kostelec
- Územně identifikační registr ČR
- Národní památkový ústav
- Veřejná databáze ČSÚ
- Sčítání lidu, domů a bytů 2011
- Regionální informační servis
- Územně analytické podklady ORP Náchod
- Ústav územního rozvoje
- Výroční zprávy ZŠ
- Školní vzdělávací programy MŠ

Internetové zdroje

<http://www.mapy.cz>

<http://www.cervenykostelec.cz/>

<http://mapy.crr.cz/>

<http://www.kladskepomezi.cz/>

<http://gis.kr-kralovehradecky.cz/>

<portal.mpsv.cz>

<http://www.sowac-gis.cz/>

<http://www.nipos-mk.cz/>

<http://heis.vuv.cz/>

<http://monitor.statnipokladna.cz/>

11 Tabulkové přílohy

Tab. 58: Přehled subjektů podnikajících v zemědělství (2014)

Jméno zemědělského podnikatele/firma	Adresa	Zaměření zemědělské výroby
Navita a. s.	Olešnice 337, 549 41 Červený Kostelec	Rostlinná výroba – brambory, mrkev, cibule
Jaroslav Regner	Divadelní 434, 549 41 Červený Kostelec	Rostlinná výroba – pěstování lesa
Jindřich Lukavský, Jiří Semerák	5. května 805, 549 41 Červený Kostelec	Rostlinná výroba – lesní podnik (Silva ČK s. r. o.)
Jiří Duroň	Okružní 8, 549 41 Červený Kostelec	Rostlinná výroba - pěstování okrasných dřevin
Město Červený Kostelec	náměstí T. G. Masaryka 120, 549 41 Červený Kostelec	Rostlinná výroba - pěstování plodin jiných než trvalých
Jindřich Lukavský	5. května 805, 549 41 Červený Kostelec	Rostlinná výroba
Tomáš Diviš	Olešnice 52, 549 41 Červený Kostelec	Rostlinná výroba
Radomír Česenek	Bratří Čapků 260, Lhota za Červeným Kostelcem, 54941 Červený Kostelec	Rostlinná výroba – topoly
Vlastimil Šavelka	17. listopadu 153, Lhota za Červeným Kostelcem, 549 41 Červený Kostelec	Rostlinná výroba
Jaromír Mertlík	Zemědělská 368, Lhota za Červeným Kostelcem, 549 41 Červený Kostelec	Rostlinná výroba + ovocnářství; živočišná výroby – chov skotu, úprava a zpracování vlastní produkce)
Jiří Vít	Zemědělská 4, Lhota za Červeným Kostelcem, 549 41 Červený Kostelec	Rostlinná a živočišná výroba (chov jiného skotu)
Pavel Kaněra	Na Strži 137, Horní Kostelec, 549 41 Červený Kostelec	Rostlinná a živočišná výroba
Jan Řezníček	Na Strži 46, Horní Kostelec, 549 41 Červený Kostelec	Rostlinná a živočišná výroba
Hana Němcová	Na Strži 38, Horní Kostelec, 549 41 Červený Kostelec	Rostlinná a živočišná výroba
Josef Mertlík	Olešnice 327, 549 41 Červený Kostelec	Živočišná výroba
Oldřich Šolc	Na Strži 1079, 549 41 Červený Kostelec	Živočišná výroba – chov mléčného skotu
Milan Hrstka	Souběžná 186, Horní Kostelec, 549 41 Červený Kostelec	Živočišná výroba – chov ryb
Jozef Vojtas	Olešnice 333, 549 41 Červený Kostelec	Živočišná výroba

Zdroj: <http://eagri.cz/>

Tab. 59: Vybraná ubytovací zařízení v Červeném Kostelci

Ubytovací zařízení	Část města	Adresa	Kapacita	Stravování
Apartmán Josef Vlček	Č. Kostelec	Náchodská 1097	6	Ne
Autocamp Brodský	Č. Kostelec	Červený Kostelec	80	Ano
Hotel Černý kůň	Č. Kostelec	Boženy Němcové 67	12	Ano
Hotel Šrejber	Č. Kostelec	Náměstí T. G. Masaryka 92	17	Ano
Chata Červený Kostelec	Č. Kostelec	Jiráskova 636	3	Ne
Chaty Brodský - Jan Růžička	Č. Kostelec	U Brodského	21	Ne
Letní areál Špínka "Na ocase"	Olešnice	Rybník Špínka, Zábrodí	6	Ano
Pension Roubenka	Horní Kostelec	Horní Kostelec 12	5	Ne
Pension U Holzapfelů	Horní Kostelec	Horní Kostelec 12	7	Ne
Rekreační domek Hruška	Č. Kostelec	Podlesná 235	6	Ne
Tábořiště Špínka	Olešnice	Osada 2, Olešnice 106	30	Ano
Ubytování Divadlo Č.Kostelec	Č. Kostelec	Břetislava Kafky 573	4	Ne
Ubytování Špínka	Olešnice	Špínka, Olešnice 94	8	Ano
Ubytování Špínka - Mertlík	Olešnice	Olešnice 94	8	Ne
Ubytovna Háčko	Č. Kostelec	Manželů Burdychových 245	15	Ano
Ubytovna Zlatý klíč	Č. Kostelec	17. listopadu 160	14	Ano
Celkem 16 ubytovacích zařízení			242	8 x Ano

Zdroj: www.kladskepomezi.cz, vlastní zjišťování (internet)

Tab. 60: Stravovací zařízení v Červeném Kostelci

Stravovací zařízení	Adresa
Jídelna Zlatý klíč – Jindřich Kašpar	17. listopadu 160
Kavárna hotel Šrejber	Náměstí T. G. Masaryka 92
Kavárna Romana Hankeová	Havlíčková 1175
Kavárna Treescosfee	17. listopadu 1270
Kiosek Špínka Novotný	Olešnice 339
Motorest U Devíti Křížů	Devět křížů 123
Pečírna U draka	Jiráskova 180
Pizzeria Club	Man. Burdychových 672
Restaurace Černý kůň	Boženy Němcové 67
Restaurace Divadlo	Komenského 537
Restaurace Don Vito	Sokolská 254
Restaurace Mexicano v kině Luník	Man. Burdychových 367
Restaurace Na Bohdašíně	Za Občinou 60
Restaurace Na ocase	Areál Špínka
Restaurace Sport sokolovna	Chrby 675
Restaurace U nádraží ČD	Lhota za Červeným Kostelcem 122
Restaurace U Pešíků	Stolín 12
Restaurant Sklípek	Jiráskova 199
Vodnická restaurace	Autokemp Brodský
Celkem 19 stravovacích zařízení	

Zdroj: webové stránky jednotlivých zařízení

12 Seznamy obrázků, tabulek a grafů

12.1 Seznam obrázků

Obr. 1: Poloha Červeného Kostelce v ČR a v Královéhradeckém kraji	8
Obr. 2: Historická mapa Červeného Kostelce z roku 1836 – 1852 v porovnání se současnou ortofotomapou.....	10
Obr. 3: Zobrazení jednotlivých částí města Červený Kostelec	14
Obr. 4: Podíl jednotlivých částí na celkovém počtu obyvatel v Červeném Kostelci v roce 2011	20
Obr. 5: Podíl zastavěných ploch v Červeném Kostelci a okolí v roce 2013	35
Obr. 6: Bezbariérové přechody a objekty v centru Červeného Kostelce v roce 2007.....	37
Obr. 7: Podíl lesní půdy v Červeném Kostelci a okolí v roce 2013	44
Obr. 8: Podíl orné půdy v Červeném Kostelci a okolí v roce 2013	45
Obr. 9: Stav pozemkových úprav v Červeném Kostelci v roce 2014	46
Obr. 10: Průmyslová zóna v k. ú. Stolín.....	48
Obr. 11: Rozmístění ubytovacích a stravovacích zařízení v Červeném Kostelci.....	51
Obr. 12: Cyklotrasy v Červeném Kostelci a jeho okolí.....	52
Obr. 13: Turistické trasy v Červeném Kostelci a okolí	53
Obr. 14: Kanalizační síť v Červeném Kostelci	60
Obr. 15: Vodovodní síť v území	61
Obr. 16: Silniční síť v Červeném Kostelci	64
Obr. 17: Předpokládaná trasa dobudované D 11 do Trutnova	65
Obr. 18: Intenzita dopravy v Červeném Kostelci v roce 2010	66
Obr. 19.: Plánovaná cyklostezka v Červeném Kostelci	67
Obr. 20: Území nasmlouvané pro poskytování domácí hospicové péče hrazené z VZP	77
Obr. 21: Sportovní zařízení ve městě spadající pod TJ Červený Kostelec	80
Obr. 22: Potenciální ohroženost katastrů vodní erozí.....	86
Obr. 23: CHKO Broumovsko v k. ú. Červeného Kostelce	87
Obr. 24: Nadregionální a regionální ÚSES	88
Obr. 25: Záplavové území v Červeném Kostelci	90
Obr. 26: Odpadové hospodářství v Červeném Kostelci a okolí.....	93

12.2 Seznam tabulek

Tab. 1: Seznam památek na území města Červený Kostelec dle Národního památkového ústavu	11
Tab. 2: Vzdálenost z Červeného Kostelce do vybraných měst	12
Tab. 3: Přehled částí města a základních sídelních jednotek v Červeném Kostelci v roce 2011	13
Tab. 4: Specifická hustota zalidnění v roce 2011	15
Tab. 5: Dílčí SWOT analýza – základní charakteristika města	16
Tab. 6: Srovnání obvykle bydlícího a trvale bydlícího obyvatelstva v Červeném Kostelci v březnu 2011	18
Tab. 7: Pohyb obyvatel v Červeném Kostelci v letech 2002 - 2013	18
Tab. 8: Vývoj počtu obyvatel v jednotlivých částech Červeného Kostelce mezi roky 2001 a 2011	19
Tab. 9: Věková struktura obyvatel v Červeném Kostelci v roce 2012	21
Tab. 10: Počet obyvatel ve vybraných věkových kategoriích v Červeném Kostelci v roce 2011	22
Tab. 11: Porovnání vzdělanostní struktury s vyššími územními celky (v %)	26
Tab. 12: Národnostní složení obyvatel v Červeném Kostelci v roce 2011	27
Tab. 13: Porovnání národnostního složení obyvatel v roce 2001 a 2011	28
Tab. 14: Dílčí SWOT analýza – obyvatelstvo	29
Tab. 15: Struktura bytového fondu v Červeném Kostelci a v ČR v roce 2011	31
Tab. 16: Struktura domovního fondu v Červeném Kostelci, v Královéhradeckém kraji a v ČR v roce 2011	31
Tab. 17: Počet domů a bytů v jednotlivých ZSJ v roce 2011	32
Tab. 18: Období výstavby nebo rekonstrukce domů	33
Tab. 19: Počet rekreačních objektů v Červeném Kostelci v roce 2011	35
Tab. 20: Dílčí SWOT analýza – bydlení	38
Tab. 21: Přehled počtu ekonomických subjektů Červeném Kostelci v letech 2007-2013	39
Tab. 22: Počet registrovaných ekonomických subjektů v roce 2013 podle počtu zaměstnanců	40
Tab. 23: Největší zaměstnavatelé v Červeném Kostelci v roce 2014	41
Tab. 24: Struktura ekonomických subjektů v Červeném Kostelci podle odvětví činnosti v roce 2013	42
Tab. 25: Využití půdního fondu v Červeném Kostelci	44
Tab. 26: Největší zaměstnavatelé v průmyslu v Červeném Kostelci v roce 2014	47
Tab. 27: Největší zaměstnavatelé ve službách v roce 2014	49
Tab. 28: Přehled uchazečů podle délky evidence na ÚP v Červeném Kostelci a v KH kraji k 31. 12. 2011	56
Tab. 29: Dílčí SWOT analýza – hospodářství	59
Tab. 30: Technické vybavení bytů a domů v Červeném Kostelci a Královéhradeckém kraji v roce 2011	63
Tab. 31: Počet přímých autobusových spojů z/do Červeného Kostelce	68
Tab. 32: Počet přímých vlakových spojů z/do Červeného Kostelce	69
Tab. 33: Dílčí SWOT analýza – infrastruktura	69
Tab. 34: Vybrané údaje o mateřských školách v Červeném Kostelci v letech 2007-2013	70
Tab. 35: Přehled počtu základních škol a počtu tříd v Červeném Kostelci v letech 2007-2013	72
Tab. 36: Přehled počtu žáků ve školním roce 2011/2012 v ZŠ V. Hejny a v odloučené ZŠ Horní Kostelec	72
Tab. 37: Přehled zdravotnických zařízení v Červeném Kostelci	75
Tab. 38: Přehled akcí, které se konají v Červeném Kostelci v průběhu roku	79

Tab. 39: Sportovní organizace ve městě a počet jejich členů	82
Tab. 40: Přehled spolků (mimo sportovních) působících na území města a jejich nejvýznamnější akce:	83
Tab. 41: Dílčí SWOT analýza – občanská vybavenost.....	84
Tab. 42: Přehled památných stromů v území.....	88
Tab. 43: Množství sebraného komunálního odpadu v roce 2013	91
Tab. 44: Dílčí SWOT analýza – životní prostředí.....	93
Tab. 45: Ekonomické výsledky hospodaření organizací zřizovaných městem v roce 2013 (v tis. Kč) ...	95
Tab. 46: Rozvaha města v tis. Kč po konsolidaci (2005, 2010-2013).....	98
Tab. 47: Finanční ukazatele rozpočtu města, po konsolidaci (v tis. Kč)	101
Tab. 48: Rozpočtové příjmy města po konsolidaci v tis. Kč (2005, 2010-2013)	103
Tab. 49: Srovnání příjmů města v přepočtu na obyvatele s okolními městy (2010-2013)	104
Tab. 50: Struktura rozpočtových výdajů města v tis. Kč (zaokrouhleno)	106
Tab. 51: Nejvýznamnější investice (z hlediska objemu prostředků) v tis. Kč (2009-2013)	108
Tab. 52: Srovnání hlavních kapitálových výdajů a na ně získaných dotací v letech 2009-2013.....	109
Tab. 53: Vybrané ukazatele hospodaření města v tis. Kč, pokud není uvedeno jinak	110
Tab. 54: Bankovní úvěry čerpané ve sledovaném období 2010 – 2013.....	111
Tab. 55: Dluhová služba v tis. Kč ve vybraných městech	112
Tab. 56: Rozpočtový výhled v tis. Kč.....	113
Tab. 57: Dílčí SWOT analýza – správa města	114
Tab. 58: Přehled subjektů podnikajících v zemědělství (2014)	116
Tab. 59: Vybraná ubytovací zařízení v Červeném Kostelci	117
Tab. 60: Stravovací zařízení v Červeném Kostelci	117

12.3 Seznam grafů

Graf 1: Podíl jednotlivých částí města na celkové rozloze Červeného Kostelce v roce 2011.....	14
Graf 2: Hustota zalidnění (počet obyvatel/km ²)	15
Graf 3: Počet obyvatel v Červeném Kostelci v letech 2004-2014 (k 1. 1. daného roku)	19
Graf 4: Podíl jednotlivých částí města na celkovém počtu obyvatel Červeného Kostelce v roce 2011 ..	20
Graf 5: Struktura obyvatel Červeného Kostelce podle věku v letech 2001 a 2011	21
Graf 6: Struktura obyvatel Nového Města n. M. podle věku v letech 2001 a 2011	22
Graf 7: Struktura obyvatel Červeného Kostelce podle věku ke dni SLDB v roce 2011 (strom života) ..	23
Graf 8: Průměrný věk obyvatel ve vybraných statistických jednotkách v letech 2003 – 2012 (údaje k 31. 12.)	23
Graf 9: Index stáří a index mládí v Červeném Kostelci v letech 2006 - 2011	24
Graf 10: Podíl mužů a žen v populaci Červeného Kostelce a vyšších územních celků v roce 2012	24
Graf 11: Obyvatelstvo Červeného Kostelce podle nejvyššího dokončeného vzdělání v roce 2011	25
Graf 12: Počet obyvatel nad 15 let dle nejvyššího dokončeného vzdělání v letech 2001 a 2011	25
Graf 13: Počet obyvatel nad 15 let dle nejvyššího dokončeného vzdělání v letech 2001 a 2011	26
Graf 14: Národnostní složení obyvatel v Červeném Kostelci v roce 2011	28
Graf 15: Struktura obyvatel města dle náboženství v roce 2011 (SLDB 2011)	29
Graf 16: Počet domů a obyvatel v Červeném Kostelci v letech 1869 až 2011	30
Graf 17: Srovnání stáří domů v Červeném Kostelci	33
Graf 18: Počet dokončených bytů v Červeném Kostelci v letech 2002 - 2013	34
Graf 19: Struktura ekonomických subjektů podle počtu zaměstnanců v Č. Kostelci v roce 2013	40
Graf 20: Základní struktura registrovaných ekonomických subjektů (2013)	41
Graf 21: Podíl ekonomicky aktivních obyvatel zaměstnaných v zemědělství v Č. Kostelci v roce 2011 ..	43
Graf 22: Podíl zaměstnaných podle odvětví ekonomické činnosti v roce 2011	54
Graf 23: Vývoj míry registrované nezaměstnanosti v Červeném Kostelci v letech 2007-2014	55
Graf 24: Podíl nezaměstnaných uchazečů v prosinci 2014 (v %)	56
Graf 25: Vyjíždka pracujících z Červeného Kostelce v roce 2011	57
Graf 26: Dojíždka pracujících do Červeného Kostelce v roce 2011 v %	58
Graf 27: Vývoj počtu dětí v mateřských školách v Červeném Kostelci v letech 2007 - 2013	71
Graf 28: Hlavní směry vyjíždky studentů a učňů z Červeného Kostelce v roce 2011	74
Graf 29: Dojíždka studentů a učňů do škol v Červeném Kostelci v roce 2011	75
Graf 30: Počet návštěvníků v domku Boženy Němcové v letech 2007 - 2013	78
Graf 31: podíl jednotlivých druhů odpadu (2013)	92
Graf 32: Vývoj aktiv a dlouhodobého hmotného majetku (v tis. Kč)	99
Graf 33: Vývoj rozpočtu města v letech 2005 – 2014	101
Graf 34: Výsledné saldo rozpočtu v % k rozpočtovým příjmům	102
Graf 35: Struktura rozpočtových příjmů města	104
Graf 36: Rozpočtové příjmy měst na jednoho obyvatele (po konsolidaci) v tis. Kč	105
Graf 37: Rozpočtové výdaje Červeného Kostelce	106
Graf 38: Kapitálové výdaje na 1 obyvatele (v tis. Kč), 2010-2013	107
Graf 39: Srovnání hlavních kapitálových výdajů a na ně získaných dotací v letech 2009-2013 (NMnM a ČK)	109
Graf 40: Dluhová služba ve vybraných městech (v tis. Kč)	112
Graf 41: Ukazatel duhové služby v Červeném Kostelci a dalších městech (v %)	113